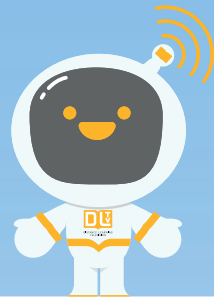

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

สำหรับนักเรียน (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๒)
เพื่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สังคมศึกษาและประวัติศาสตร์

ภาคเรียนที่ ๑
ชั้นประถมศึกษาปีที่

ชื่อ-สกุล เลขที่
โรงเรียน

“การศึกษา คือ ความมั่นคงของประเทศ”

การศึกษาต้องสร้างให้คนไทย มีคุณลักษณะสำคัญ ๔ ประการ ได้แก่

๑. มีทัศนคติที่ดีและถูกต้อง
๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง
๓. มีอาชีพ มีงานทำ
๔. เป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัย

พระบรมราโชบายด้านการศึกษา ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระราชทานแก่คณะองคมนตรี

เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๐

ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต

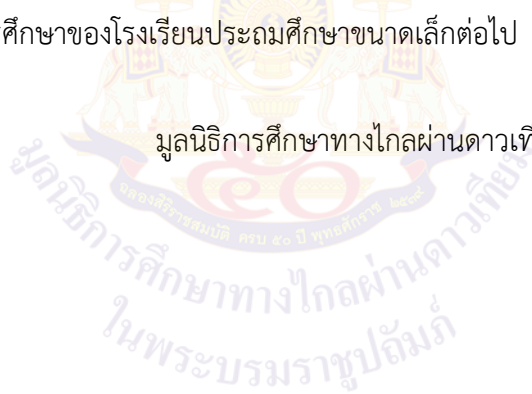
คำชี้แจง

การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับประถมศึกษา ภาคเรียนที่ ๑ ฉบับนี้ เป็นการปรับปรุงครั้งที่ ๒ ซึ่งดำเนินการโดยมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยความร่วมมือจากคณะทำงาน ประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ คณาจารย์จากมหาวิทยาลัย ศึกษานิเทศก์ และครูผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้

จุดประสงค์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนปลายทางได้ศึกษา/ ทบทวนเอกสารใบความรู้ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ และใช้ในการฝึกทักษะ/ปฏิบัติงานจากใบงาน หรือแบบฝึกหัดของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และประเมินตนเองตามตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ นั้น ๆ ทุกท้ายหน่วยการเรียนรู้ ทั้งนี้เมื่อครูปลายทางได้ตรวจผลการทำใบงานในรายชั่วโมง สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และประมวลผลการประเมินตนเองของนักเรียนทุกหน่วยการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมและจัดการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนเป็นรายบุคคล อันจะเกิดประสิทธิผลนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กต่อไป

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

สารบัญ

หน้า

คำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียน
สารบัญ

ก

ข

ตอนที่ ๑ สังคมศึกษา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รู้เท่าทันสินค้าและบริการ	๑
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ความหมายสินค้าและบริการ	๓
ใบงานที่ ๑ เรื่อง ความหมายสินค้าและบริการ	๕
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ประเภทสินค้าและบริการ	๖
ใบงานที่ ๒ เรื่อง ประโยชน์สินค้าและบริการ	๗
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการ	๘
ใบงานที่ ๓ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการ	๙
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การคุ้มครองผู้บริโภค	๑๐
ใบงานที่ ๔ เรื่อง การคุ้มครองผู้บริโภค	๑๒
ใบงานที่ ๕ เรื่อง สิทธิพื้นฐานของผู้บริโภค	๑๓
ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง เครื่องหมายรับรองคุณภาพสินค้าและบริการ	๑๔
ใบงานที่ ๖ เรื่อง เครื่องหมายรับรองคุณภาพสินค้าและบริการ	๑๗
บันทึกองค์ประกอบของฉลากสินค้า	๑๘
ใบงานที่ ๗ เรื่อง หลักการเลือกซื้อสินค้าและบริการ	๑๙
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	๒๐
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ชีวิตดีตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๒๑
ใบงานที่ ๑ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง	๒๒
ใบงานที่ ๒ เรื่อง หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต	๒๓
ใบงานที่ ๓ เรื่อง การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน	๒๔
ใบงานที่ ๔ เรื่อง ใช้จ่ายของตนเองและครอบครัวอย่างพอเพียง	๒๕
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	๒๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีชีวิตเศรษฐกิจชุมชน	๒๗
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง กิจกรรมทางเศรษฐกิจชุมชน	๒๘
ใบงานที่ ๑ เรื่อง ความหมายเศรษฐกิจชุมชน	๓๐

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง เศรษฐกิจชุมชน	๓๑
ใบงานที่ ๒ เรื่อง อาชีพในชุมชน	๓๓
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะอาชีพ สินค้า และบริการในชุมชนของตนเอง	๓๔
ใบงานที่ ๓ เรื่อง ลักษณะอาชีพ สินค้า และบริการในชุมชนของตน	๓๘
ใบงานที่ ๔ เรื่อง บทบาทของอาชีพต่าง ๆ ในชุมชน	๓๙
ใบงานที่ ๕ เรื่อง ความหมายการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจในชุมชน	๔๐
ใบงานที่ ๖ เรื่อง การพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจในชุมชน	๔๑
ใบงานที่ ๗ เรื่อง ผลดีของการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจของชุมชน	๔๒
ใบงานที่ ๘ เรื่อง การสร้างความเข้มแข็งในชุมชน	๔๓
ใบงานที่ ๙ เรื่อง ลักษณะของชุมชนที่พึ่งพาตนเอง	๔๔
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓	๔๕
บันทึกการเรียนรู้ (Learning Logs)	๔๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เงินทองเป็นของมีค่า	๔๗
ใบงานที่ ๑ เรื่อง ความหมายของเงิน	๔๘
ใบงานที่ ๒ เรื่อง ประเภทของเงิน	๔๙
ใบงานที่ ๓ เรื่อง ความสำคัญของเงิน	๕๐
ใบงานที่ ๔ เรื่อง หน้าที่เบื้องต้นของเงินในระบบเศรษฐกิจ	๕๑
ใบงานที่ ๕ เรื่อง สกุลเงินสำคัญที่ใช้ในการซื้อขายระหว่างประเทศ	๕๒
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔	๕๓
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขตามวิถีประชาธิปไตย	๕๔
สถานการณ์ เรื่อง พลเมืองดีในชุมชน	๕๕
ใบงานที่ ๑ เรื่อง พลเมืองดีในชุมชน	๕๖
ใบงานที่ ๒ เรื่อง ประชาธิปไตยในวิถีชีวิตและประชาธิปไตยในวิถีทางการเมือง	๕๗
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง หลักธรรมในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี	๕๘
ใบงานที่ ๓ เรื่อง หลักธรรมในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี	๖๐
ใบงานที่ ๔ เรื่อง การปฏิบัติตนของสมาชิกในชุมชน	๖๑
ใบงานที่ ๕ เรื่อง ลักษณะของผู้นำและผู้ตามที่ดี	๖๒
นิทานชาดกนกกระจาบ	๖๓
ใบงานที่ ๖ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี	๖๕
ใบงานที่ ๗ เรื่อง ผู้นำชุมชนของตน	๖๖
ใบงานที่ ๘ เรื่อง ความขัดแย้ง	๖๗

ใบงานที่ ๙ เรื่อง ปัญหาและสาเหตุของการเกิดความขัดแย้งในชีวิตประจำวัน	๖๘
แบบบันทึกการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขเพื่อลดปัญหาความขัดแย้ง	๖๙
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕	๗๐
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สิทธิเด็ก	๗๑
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง สิทธิที่จะมีชีวิตและสิทธิที่จะได้รับการปกป้อง	๗๒
ใบงานที่ ๑ เรื่อง สิทธิที่จะมีชีวิตรอด	๗๓
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง สิทธิที่จะได้รับการพัฒนาและสิทธิที่จะมีส่วนร่วม	๗๔
ใบงานที่ ๒ เรื่อง สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา	๗๕
ใบงานที่ ๓ แบบบันทึกสิทธิพื้นฐาน	๗๖
ใบงานที่ ๔ เรื่อง ปกป้องสิทธิของตนเอง	๗๗
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖	๗๘
บันทึกการเรียนรู้ (Learning Logs)	๗๙
ตอนที่ ๒ ประวัติศาสตร์	๘๐
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ย้อนรอยไทย	๘๑
ใบงานที่ ๑ เรื่อง การนับและการเทียบศักราช	๘๒
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การใช้ทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ	๘๔
ใบงานที่ ๒ เรื่อง ทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ	๘๕
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์	๘๖
ใบงานที่ ๓ เรื่อง การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์	๘๘
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ไทย	๘๙
ใบงานที่ ๔ เรื่อง การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ไทย	๙๐
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์	๙๑
ใบงานที่ ๕ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์	๙๒
ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง ประเภทหลักฐานทางประวัติศาสตร์	๙๓
ใบงานที่ ๖ เรื่อง ประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์	๙๔
ใบงานที่ ๗ เรื่อง หลักฐานที่ใช้ในการศึกษาความเป็นมาของท้องถิ่น	๙๕
ใบงานที่ ๘ เรื่อง การสืบค้นเรื่องราวในท้องถิ่นโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์	๙๖
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	๙๗
บันทึกการเรียนรู้ (Learning Logs)	๙๘

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น	๙๙
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของมนุษย์ สมัยก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทย	๑๐๐
ใบงานที่ ๑ เรื่อง การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของมนุษย์ สมัยก่อนประวัติศาสตร์	๑๐๓
ใบงานที่ ๒ เรื่อง หลักฐานเครื่องมือเครื่องใช้ของมนุษย์ยุคหินในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย	๑๐๔
ใบงานที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของมนุษย์สมัยประวัติศาสตร์ในดินแดนไทย	๑๐๕
ใบงานที่ ๔ เรื่อง แคว้นโบราณในดินแดนไทย	๑๐๗
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง แคว้นโบราณในดินแดนไทย (แคว้นทวารวดี แคว้นละโว้)	๑๑๓
ใบงานที่ ๕ เรื่อง แคว้นโบราณในดินแดนไทย (แคว้นทวารวดี แคว้นละโว้)	๑๑๕
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง แคว้นโบราณในดินแดนไทย (แคว้นกาสุกะ แคว้นศรีวิชัย แคว้นตามพรลิงค์)	๑๑๖
ใบงานที่ ๖ เรื่อง แคว้นโบราณในดินแดนไทย (แคว้นกาสุกะ แคว้นศรีวิชัย แคว้นตามพรลิงค์)	๑๑๙
ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง แคว้นโบราณในดินแดนไทย (แคว้นโคตรบูรณ แคว้นทริภุชชัย)	๑๒๒
ใบงานที่ ๗ เรื่อง แคว้นโบราณในดินแดนไทย (แคว้นโคตรบูรณ แคว้นทริภุชชัย)	๑๒๔
ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของคนสมัยสุโขทัย	๑๒๖
ใบงานที่ ๘ เรื่อง การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของคนสมัยสุโขทัย	๑๒๘
ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของคนสมัยอยุธยาและธนบุรี	๑๒๙
ใบงานที่ ๙ เรื่อง การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของคนสมัยอยุธยาและธนบุรี	๑๓๑
ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของคนสมัยอยุธยาและธนบุรี	๑๓๒
ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของคนสมัยรัตนโกสินทร์	๑๓๓
ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของคนสมัยรัตนโกสินทร์	๑๓๔
แบบประเมินตนเอง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	๑๓๕
บันทึกการเรียนรู้ (Learning Logs)	๑๓๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑
รู้เท่าทันสินค้าและบริการ

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ความหมายสินค้าและบริการ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รู้เท่าทันสินค้าและบริการ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความหมายสินค้าและบริการ
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๑

สินค้าและบริการ หมายถึง สิ่งที่ตอบสนองความต้องการและมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ซึ่งได้แก่ สิ่งที่เกิดขึ้นเองในธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น

สินค้า (Goods) หมายถึงสามารถมองเห็นได้ จับต้องหรือสัมผัสได้ เป็นสิ่งที่สามารถนำมาซื้อขายแลกเปลี่ยนกัน และสามารถถ่ายโอนไปให้คนอื่น ๆ ได้นักเรียนคิดว่าสินค้านี้อะไรบ้างคะ ยกตัวอย่างให้ครูได้เลยค่ะ

ที่มาของภาพ <https://วาดรูป.com>

๒

บริการ (Services) หมายถึงสิ่งที่อำนวยความสะดวก สะดวกสบายพึงพอใจ ไม่สามารถมองเห็นได้จับต้องหรือสัมผัสไม่ได้และไม่สามารถถ่ายโอนไปให้ผู้อื่นได้ นักเรียนคิดว่าบริการมีอะไรบ้างจะยกตัวอย่างให้ครูได้เลยคะ

ร้านอินเทอร์เน็ต

ร้านซัก อบ รีด

ร้านตัดผม

ที่มาของภาพ <https://วาดรูป.com>

ใบงานที่ ๑ เรื่อง ความหมายสินค้าและบริการ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รู้เท่าทันสินค้าและบริการ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความหมายสินค้าและบริการ
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนความหมายของสินค้าและบริการให้ถูกต้อง

สินค้า หมายถึง

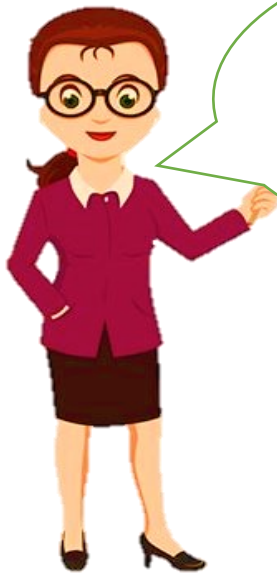
.....
.....
.....

บริการ หมายถึง

.....
.....
.....

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดสินค้าหรือบริการที่ตนเองใช้ในชีวิตประจำวันมากที่สุด พร้อมระบายสีให้สวยงาม

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ประเภทสินค้าและบริการ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รู้เท่าทันสินค้าและบริการ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ประเภทสินค้าและบริการ
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สินค้าและบริการ หมายถึง สิ่งที่ตอบสนอง
 ความต้องการและมีประโยชน์ ต่อการดำรงชีวิต
 ของมนุษย์ ซึ่งได้แก่ สิ่งที่เกิดขึ้นเองในธรรมชาติ
 และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น

สินค้าเพื่อการบริโภค

สินค้าหรือสิ่งที่สามารถรับประทานหรือดื่มได้

สินค้าเพื่อการอุปโภค

สินค้าหรือสิ่งของสำหรับใช้สอย แต่ใช้รับประทานไม่ได้

สินค้าเพื่อการอุปโภค
 เช่น เสื้อผ้า บ้านรองเท้า

สินค้าเพื่อการบริโภค เช่น
 อาหาร ยารักษาโรค นม

สรุปสินค้าและบริการ
 มีประโยชน์ต่อ
 การดำรงชีวิตของมนุษย์

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ประโยชน์สินค้าและบริการ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รู้เท่าทันสินค้าและบริการ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ประโยชน์สินค้าและบริการ
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้วตอบคำถาม

๑. ภาพนี้ คือ

๒. สินค้า บริการ

เพราะ

๓. มีประโยชน์ อย่างไร

.....

๑. ภาพนี้ คือ.....

๒. สินค้า บริการ

เพราะ

๓. มีประโยชน์ อย่างไร

.....

๑. ภาพนี้ คือ.....

๒. สินค้า บริการ

เพราะ

๓. มีประโยชน์ อย่างไร

.....

เพื่อนคู่คิด

๑.....

๒.....

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รู้เท่าทันสินค้าและบริการ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการ
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการ

การเลือกซื้อสินค้าและบริการต่าง ๆ ของคนเราขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ ดังนี้

๑. รายได้ รายได้ของผู้บริโภคจะแตกต่างกัน ซึ่งจะทำให้ความสามารถในการเลือกซื้อสินค้าและบริการแตกต่างกันด้วย

๒. ราคา ถ้าสินค้านั้นมีคุณภาพ จะทำให้คนเลือกซื้อสินค้ามากกว่าสินค้านั้นมีคุณภาพแต่ไม่มีคุณภาพ

๓. รสนิยม หรือความชอบส่วนบุคคล เช่น คนภาคอีสานนิยมกินข้าวเหนียวมากกว่าข้าวเจ้า ดังนั้น การทำนาในภาคอีสานก็จะปลูกข้าวเหนียวเป็นส่วนใหญ่

๔. ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อ เป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่ผู้ผลิตควรพิจารณา เช่น ชาวมุสลิมไม่บริโภคเนื้อหมู

แนวทางในการซื้อสินค้าและบริการได้อย่างประหยัด คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด มีดังนี้

๑. เปรียบเทียบสินค้าประเภทและชนิดเดียวกัน โดยคำนึงถึงหลักสินค้าที่ใช้แทนกันได้ ถ้าสินค้าชนิดใดแพงกว่า ก็หันไปซื้อสินค้าชนิดเดียวกันที่คุณภาพใกล้เคียงและราคาถูกกว่า

๒. เปรียบเทียบร้านค้าต่าง ๆ ผู้บริโภคควรเปรียบเทียบสินค้าและบริการของร้านค้าต่าง ๆ ทั้งในด้านราคาและคุณภาพโดยวิธีการตรวจสอบจากโฆษณาและการไปยังร้านค้ามากกว่า ๑ แห่ง

๓. คำนึงถึงความจำเป็น คุณค่า ราคา และคุณภาพ ในการเลือกซื้อสินค้าควรคำนึงถึงความจำเป็น ความคุ้มค่า อีกทั้งราคาและคุณภาพสินค้าเป็นสำคัญ

๔. คำนึงถึงฤดูกาล การเลือกซื้อสินค้าตามฤดูกาลจะช่วยให้ผู้บริโภคซื้อสินค้าในราคาที่ถูกลง

๕. พิจารณาราคาต่อหน่วยของสินค้า ใช้สำหรับเปรียบเทียบสินค้านั้นๆ ห้อและขนาดต่าง ๆ กับการเปรียบเทียบราคาสินค้าที่คล้ายคลึงกัน แต่มีขนาดหรือปริมาณไม่เท่ากัน

๖. ควรซื้อปริมาณมาก ผู้ที่ซื้อสินค้าหน่วยเล็ก ๆ จะต้องเสียเงินค่าสินค้าต่อหน่วยสูงกว่า

๗. การบริการหลังการขาย ในการเลือกซื้อสินค้าบางประเภท เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องใช้ไฟฟ้า รถยนต์ ฯลฯ ปัจจัยที่ควรคำนึงถึงนอกจากราคาแล้ว ควรเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่สามารถใช้งานได้ไม่ก่อให้เกิดปัญหา

ใบงานที่ ๓ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รู้เท่าทันสินค้าและบริการ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการ
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการลงในแผนภาพความคิด

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่นักเรียนคิดว่า ปัจจัยข้อใดที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการมากที่สุด

☐ รายได้ของผู้บริโภค	☐ ราคาของสินค้า	☐ ค่านิยม
☐ การโฆษณาสินค้า	☐ ความเชื่อ	☐ ฤดูกาล
☐ คุณภาพของสินค้า	☐ อื่น ๆ	

เหตุผลที่เลือกปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการเพราะ

.....

.....

.....

.....

ชื่อ-นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การคุ้มครองผู้บริโภค
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รู้เท่าทันสินค้าและบริการ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การคุ้มครองผู้บริโภค
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ความหมายของการคุ้มครองผู้บริโภค

การคุ้มครองผู้บริโภค หมายถึง การปกป้องดูแลผู้บริโภค โดยมีเป้าหมายให้ได้รับความปลอดภัย เป็นธรรม และประหยัด จากการบริโภคสินค้าและบริการ

จุดมุ่งหมายในการคุ้มครองผู้บริโภคมีดังนี้

๑. เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค ไม่ให้เสียเปรียบผู้ผลิต
๒. เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค ไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของการโฆษณา
๓. เพื่อควบคุมสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐาน ไม่ปลอดภัย หรือเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค
๔. เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม ระหว่างผู้ซื้อ และผู้ขาย

มีสถาบันอะไรบ้างที่คุ้มครอง
 ผู้บริโภคได้บ้างครับ

สถาบันเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค

๑. สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค (สคบ.)
๒. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.)
๓. สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.)

แต่ละสำนักงานมี
 หน้าที่อย่างไรกัน

ที่มาของภาพ <https://วาดรูป.com>

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค

มีหน้าที่คุ้มครองประโยชน์ของประชาชน ที่มีปัญหาจากการอุปโภคและบริโภค ส่งเสริมคุ้มครองสิทธิและผลประโยชน์ของผู้บริโภคที่ได้รับเกี่ยวกับความเป็นธรรมเรื่องราคา การปลอมปนสินค้า การผูกขาดตลาด การโกงมาตราซั่ง ตวง วัด ตลอดจนการโฆษณาชวนเชื่อเกินความเป็นจริง เผยแพร่ให้ความรู้แก่ผู้บริโภคให้ทราบถึงภัยอันตรายที่เกิดจากสินค้าที่เป็นพิษ

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

มีหน้าที่กำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานของอาหาร ควบคุมเฉพาะตามชื่อประเภท ชนิด หรือลักษณะของอาหารนั้นและกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไขและวิธีการผลิตเพื่อจำหน่าย นำเข้าเพื่อการจำหน่ายหรือการจำหน่าย

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

มีหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภค รักษาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ พัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก ตลอดจนสร้างความเป็นธรรมในการซื้อขาย ชจัดปัญหาและอุปสรรคทางการค้าที่เกิดจากมาตรการด้านมาตรฐาน

ใบงานที่ ๔ เรื่อง การคุ้มครองผู้บริโภค
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รู้เท่าทันสินค้าและบริการ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การคุ้มครองผู้บริโภค
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านกรณีศึกษา แล้วตอบคำถาม

กรณีศึกษา

น้ำอิงต้องการจะมีผมเงาดำเป็นประกาย ดังที่แชมพูยี่ห้อหนึ่งลงโฆษณาไว้ในหนังสือพิมพ์ เธอจึงไปซื้อแชมพูยี่ห้อนี้มาใช้ โดยไม่สนใจดูรายละเอียดที่ฉลากสินค้า เมื่อใช้ไปได้ ๓ วัน ปรากฏว่าน้ำอิงมีผมร่วง และมีอาการคันหนังศีรษะ

๑. ในฐานะผู้บริโภค นักเรียนคิดว่า น้ำอิงปฏิบัติตนได้ถูกต้องหรือไม่ เพราะอะไร

.....

.....

.....

๒. เมื่อมีผมร่วงและมีอาการคันหนังศีรษะ น้ำอิงควรปฏิบัติอย่างไร

.....

.....

.....

๓. ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของน้ำอิง นักเรียนจะแนะนำน้ำอิงอย่างไร เกี่ยวกับการใช้สิทธิของผู้บริโภค

.....

.....

.....

๔. สถาบันอะไรที่น้ำอิงควรได้รับการคุ้มครองผู้บริโภค

.....

.....

ใบงานที่ ๕ เรื่อง สิทธิพื้นฐานของผู้บริโภค
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รู้เท่าทันสินค้าและบริการ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง สิทธิพื้นฐานของผู้บริโภค
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์ที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถามในแต่ละสถานการณ์ว่าถูกละเมิดสิทธิพื้นฐานของผู้บริโภคในด้านใด

สถานการณ์ที่ ๑

ข้าวสวยซื้อพดลจากร้านขายเครื่องใช้ไฟฟ้าแห่งหนึ่ง ขณะที่ข้าวสวยเสียบปลั๊กใช้งานตามปกติ มือของข้าวสวยได้โดนสายไฟจึงโดนไฟดูด เนื่องจากมีกระแสไฟฟ้ารั่ว

คำถาม ข้าวสวยถูกละเมิดสิทธิพื้นฐานของผู้บริโภคในด้านใด

.....

.....

สถานการณ์ที่ ๒

ข้าวหอมทำสัญญาซื้อรถจักรยานยนต์ พร้อมทั้งจ่ายเงินดาวน์ไปเมื่อถึงเวลารับรถจักรยานยนต์ พนักงานขายได้ส่งมอบรถจักรยานยนต์ให้กับข้าวหอม แต่เป็นรถรุ่นอื่นที่ไม่ได้อยู่ในสัญญา ข้าวหอมจึงไม่ขอรับรถ พร้อมทั้งขอเงินคืน

คำถาม ข้าวหอมถูกละเมิดสิทธิพื้นฐานของผู้บริโภคในด้านใด

.....

.....

สถานการณ์ที่ ๓

ข้าวมะลิซื้อขนมจากร้านค้าสะดวกซื้อ ซึ่งฉลากระบุว่ามีของแถมเป็นบัตรกำรูดการตูน แต่พอข้าวมะลิเปิดซองขนมมาพบว่าไม่มีบัตรกำรูดการตูนอยู่ในซองขนมนั้น

คำถาม ข้าวมะลิถูกละเมิดสิทธิพื้นฐานของผู้บริโภคในด้านใด

.....

.....

กลุ่มที่

๑. ๒.

๓. ๔.

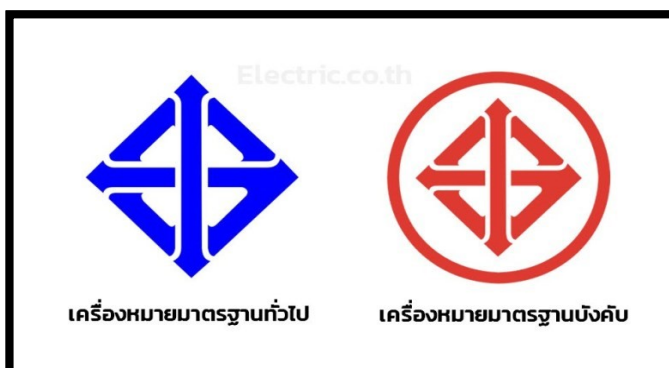
ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง เครื่องหมายรับรองคุณภาพสินค้าและบริการ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รู้เท่าทันสินค้าและบริการ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เครื่องหมายรับรองคุณภาพสินค้าและบริการ
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เครื่องหมายรับรองคุณภาพสินค้าและบริการ หมายถึง
 สัญลักษณ์ที่บ่งบอกให้ทราบถึงคุณภาพ และมาตรฐานของ
 สินค้าและบริการนั้น ๆ ที่หน่วยงานภาครัฐได้กำหนดไว้

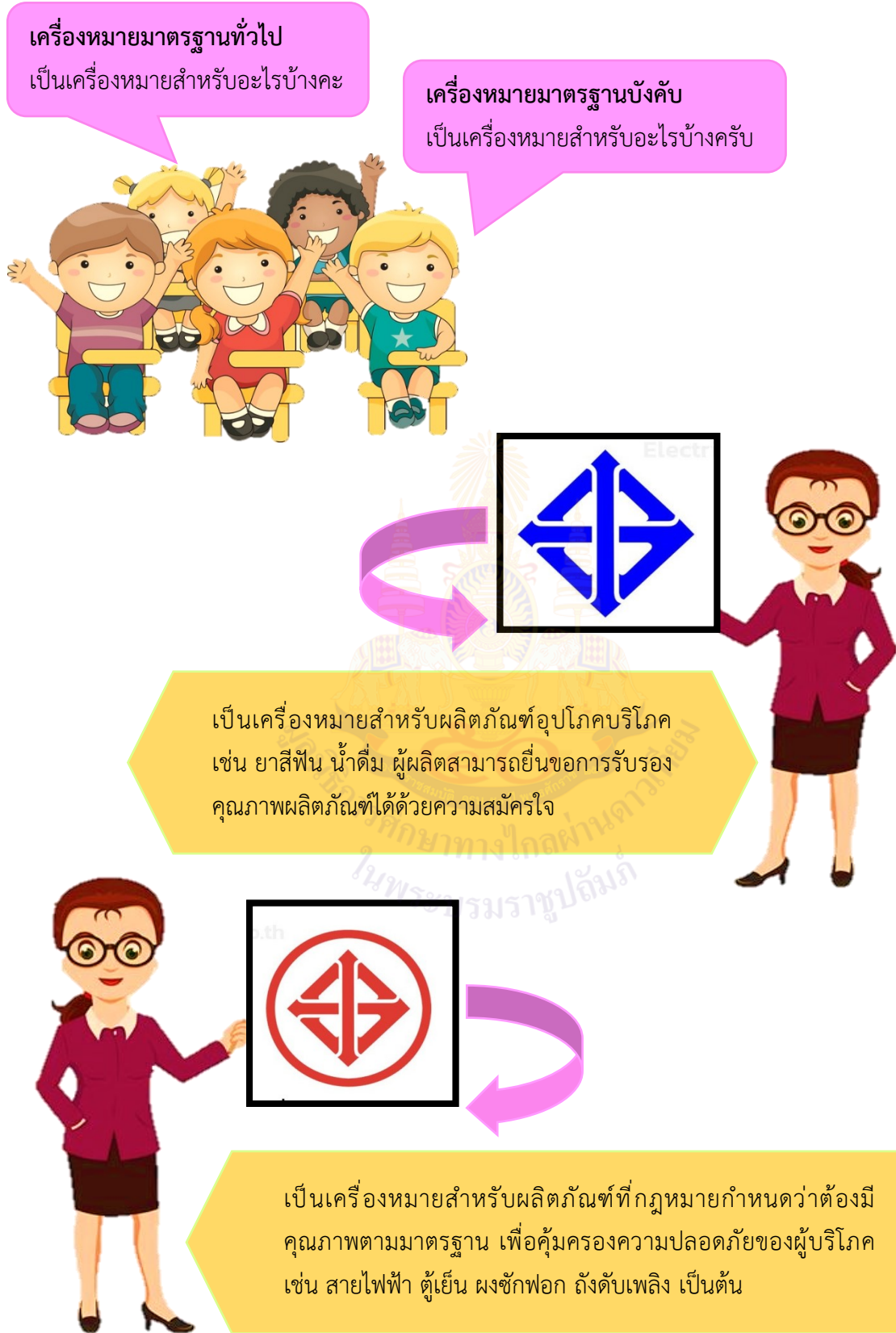
เครื่องหมายรับรองคุณภาพสินค้าและ
 บริการ มีเครื่องหมายอะไรบ้างครับ

เครื่องหมายมาตรฐานสินค้าอุตสาหกรรม (มอก.)
 ๑. เครื่องหมายมาตรฐานทั่วไปจะมีสีน้ำเงิน
 ๒. เครื่องหมายมาตรฐานบังคับจะมีวงกลมล้อมสีแดง

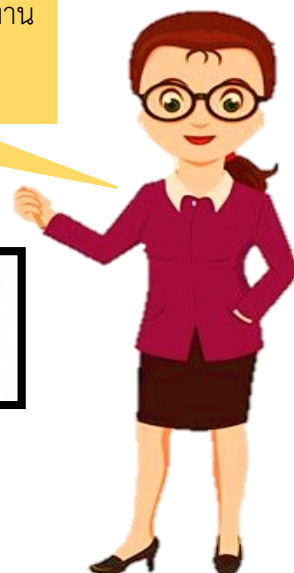
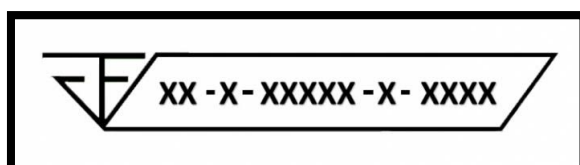

ที่มาของภาพ <https://วาดรูป.com>

ที่มาของภาพ <https://วาดรูป.com>

เครื่องหมายที่กำหนดขึ้นและให้การรับรองโดยสำนักงาน
คณะกรรมการอาหารและยาหรือ ออย.

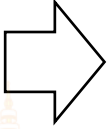

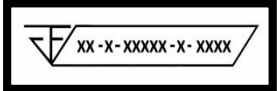
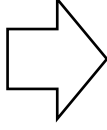
เครื่องหมาย ออย. เป็นเครื่องหมายสำหรับผลิตภัณฑ์
ประเภทอาหารและยา สินค้าที่มีเครื่องหมายรับรองนี้
เช่น ขนม น้ำดื่ม แซมพู ครีมบำรุงผิว เป็นต้น

เครื่องหมายแบบนี้ หนูเคย
เห็นที่ด้านข้างกล่องนมค่ะ

ใบงานที่ ๖ เรื่อง เครื่องหมายรับรองคุณภาพสินค้าและบริการ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รู้เท่าทันสินค้าและบริการ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง เครื่องหมายรับรองคุณภาพสินค้าและบริการ
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนความหมายเครื่องหมายรับรองคุณภาพสินค้าและบริการ และเขียนรายการสินค้ามาอย่างน้อย ๒ ชนิด

๑.		<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p style="text-align: center;">ความหมายของเครื่องหมาย</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> </div>		<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p style="text-align: center;">รายการสินค้า</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> </div>
๒.		<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p style="text-align: center;">ความหมายของเครื่องหมาย</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> </div>		<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p style="text-align: center;">รายการสินค้า</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> </div>
๓.		<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p style="text-align: center;">ความหมายของเครื่องหมาย</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> </div>		<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p style="text-align: center;">รายการสินค้า</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> </div>

กลุ่มที่

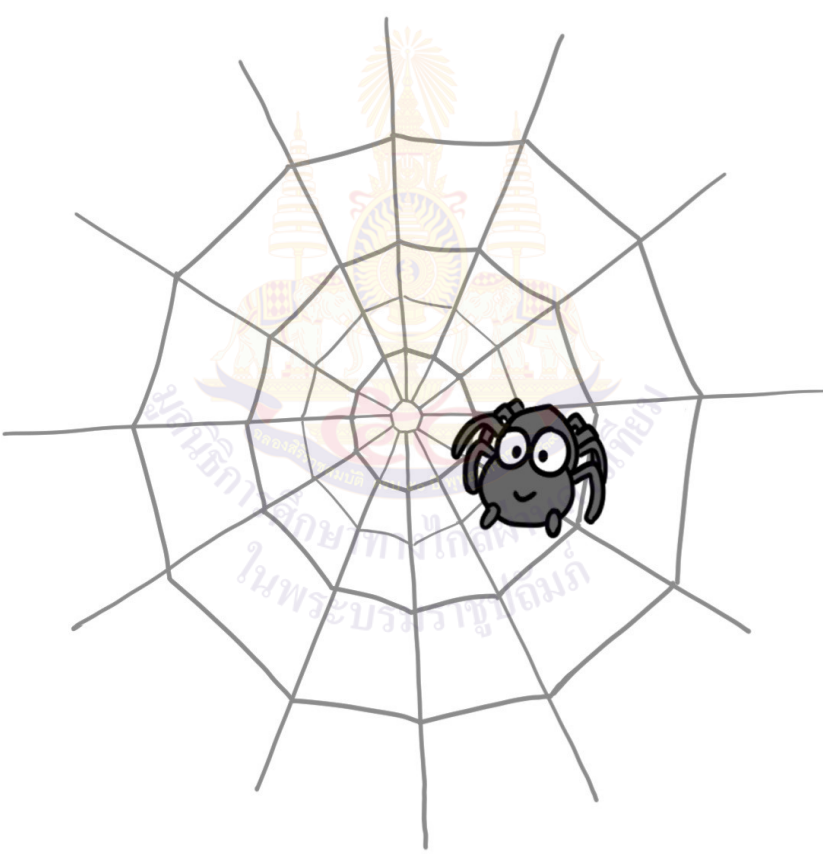
๑. ๒.

๓. ๔.

บันทึกองค์ประกอบของฉลากสินค้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รู้เท่าทันสินค้าและบริการ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง หลักเกณฑ์ในการซื้อสินค้าและบริการ
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง นักเรียนบันทึกองค์ประกอบของฉลากสินค้าเป็นรูปแบบแผนผังแมงมุม พร้อมรายละเอียดพอสังเขป

แบบบันทึกองค์ประกอบของฉลากสินค้า

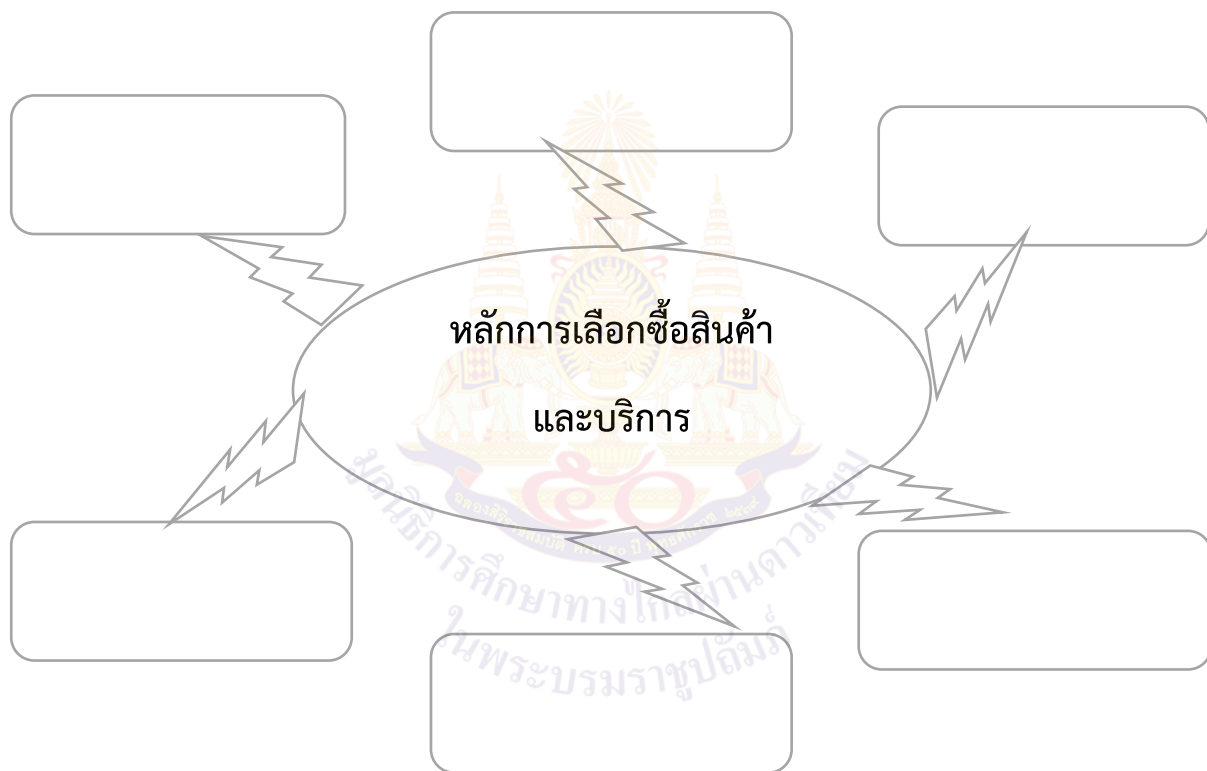

๑. ชื่อ-นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

๒. ชื่อ-นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๗ เรื่อง หลักการเลือกซื้อสินค้าและบริการ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รู้เท่าทันสินค้าและบริการ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง หลักเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการ
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปความคิดรวบยอด เรื่อง หลักการเลือกซื้อสินค้าและบริการ สร้างเป็นแผนผังความคิด

ชื่อ-นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ : _____ สกุล : _____ วัน _____ เดือน _____ พ.ศ. _____
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รู้เท่าทันสินค้าและบริการ

คำชี้แจง

๑. ระบายสีลงใน ☆ ของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้ตามระดับการประเมินเหล่านี้ เพื่อประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน

☆ปรับปรุง ☆☆พอใช้ ☆☆☆ค่อนข้างดี ☆☆☆☆☆ดี ☆☆☆☆☆ดีมาก

กิจกรรม	ระดับความสามารถ
บอกปัจจัยในการเลือกซื้อสินค้าและบริการได้	☆☆☆☆☆
อธิบายสิทธิพื้นฐานของผู้บริโภคได้	☆☆☆☆☆
จำแนกประเภทของสินค้าและบริการ	☆☆☆☆☆
วิเคราะห์เกี่ยวกับสิทธิพื้นฐานของผู้บริโภค	☆☆☆☆☆
เห็นความสำคัญต่อปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการ	☆☆☆☆☆

๒. นับจำนวนดาวจากตารางข้างบนเพื่อบันทึกผลการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

☆ จำนวน..... ☆☆☆☆ จำนวน.....
 ☆☆ จำนวน..... ☆☆☆☆☆ จำนวน.....
 ☆☆☆ จำนวน.....

สรุป : วงกลมรอบผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนับจากข้อที่ได้ดาวมากที่สุด

ปรับปรุง พอใช้ ดี ค่อนข้างดี ดีมาก

๓. กาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่นักเรียนวางแผนจะทำเพื่อพัฒนาการเรียนในครั้งต่อไป (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

_____ _____
 _____ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒
ชีวิตดีตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ใบงานที่ ๑ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ชีวิตดีตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๑๐ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายแนวทางการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงในรูปแบบแผนภาพความคิด

แนวทางการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง

<p style="text-align: center;">พออยู่ พอกิน พอใช้</p>	<div style="border: 1px solid black; height: 100px; position: relative;"> <div style="position: absolute; top: 5px; left: 5px; right: 5px; bottom: 5px;"> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> </div> </div>
<p style="text-align: center;">รู้จักพึ่งตนเอง</p>	<div style="border: 1px solid black; height: 100px; position: relative;"> <div style="position: absolute; top: 5px; left: 5px; right: 5px; bottom: 5px;"> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> </div> </div>
<p style="text-align: center;">การนำทรัพยากร มาใช้ให้เกิด ประโยชน์สูงสุด</p>	<div style="border: 1px solid black; height: 100px; position: relative;"> <div style="position: absolute; top: 5px; left: 5px; right: 5px; bottom: 5px;"> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> </div> </div>

ใบงานที่ ๒ เรื่อง หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ชีวิตดีตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง นักเรียนอ่านสถานการณ์ แล้วตอบคำถามเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต

สถานการณ์ที่ ๑

ครอบครัวของโกโก้จะออกไปรับประทานอาหารนอกบ้านเป็นประจำ หรือไม่ก็ซื้ออาหารเข้ามารับประทานในบ้าน โกโก้จะได้ของเล่นจากผู้ปกครองเป็นประจำเมื่อตนเองอยากได้นอกจากนี้ แม่ของโกโก้มักซื้อเสื้อผ้าใหม่ตามรสนิยมอยู่เสมอ

สถานการณ์ที่ ๒

ครอบครัวของต้นข้าวปลูกผักสวนครัวไว้รับประทานในบ้านและหากมีเหลือก็แบ่งขายต้นข้าวมักจะประดิษฐ์ของใช้ส่วนตัวจากวัสดุเหลือใช้ นอกจากนี้คุณแม่ของต้นข้าวจะซ่อมแซมเสื้อผ้าใส่เองเสมอ โดยไม่ต้องจ้างช่างเย็บผ้า

คำถาม ๑. การปฏิบัติของครอบครัวในสถานการณ์ที่ ๑ ได้นำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปดำเนินชีวิตหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ.....
.....
.....

คำถาม ๒. การปฏิบัติของครอบครัวในสถานการณ์ที่ ๒ ได้นำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปดำเนินชีวิตหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ.....
.....
.....

คำถาม ๓. นักเรียนคิดว่าครอบครัวของนักเรียนปฏิบัติคล้ายกับสถานการณ์ใด เพราะอะไร

คำตอบ.....
.....
.....

ใบงานที่ ๓ เรื่อง การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ชีวิตดีตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเสนอแนวทางการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และใส่เครื่องหมาย ลงใน ข้อความที่สัมพันธ์กัน

๑. การใช้จ่าย.....

การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้

- พอประมาณ
- มีเหตุผล
- มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

๒. การแต่งกาย.....

การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้

- พอประมาณ
- มีเหตุผล
- มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

๓. การรับประทานอาหาร.....

การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้

- พอประมาณ
- มีเหตุผล
- มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

กลุ่มที่.....

ชื่อ-นามสกุล..... ชั้น..... เลขที่.....
 ชื่อ-นามสกุล..... ชั้น..... เลขที่.....
 ชื่อ-นามสกุล..... ชั้น..... เลขที่.....
 ชื่อ-นามสกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

ชื่อ : _____ สกุล : _____ วัน _____ เดือน _____ พ.ศ. _____
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ชีวิตดีตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

คำชี้แจง

๑. ระบายสีลงใน ☆ ของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้ตามระดับการประเมินเหล่านี้ เพื่อประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน

☆ ปรับปรุง ☆☆ พอใช้ ☆☆☆ ค่อนข้างดี ☆☆☆☆ ดี ☆☆☆☆☆ ดีมาก

กิจกรรม	ระดับความสามารถ
อธิบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้	☆☆☆☆☆
วิเคราะห์แนวทางการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	☆☆☆☆☆
ปฏิบัติตนเก็บออมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน	☆☆☆☆☆
เห็นความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต	☆☆☆☆☆
เห็นความสำคัญของการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	☆☆☆☆☆

๒. นับจำนวนดาวจากตารางข้างบนเพื่อบันทึกผลการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

☆ จำนวน..... ☆☆☆☆ จำนวน.....
 ☆☆ จำนวน..... ☆☆☆☆ จำนวน.....
 ☆☆☆ จำนวน.....

สรุป : วงกลมรอบผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนับจากข้อที่ได้ดาวมากที่สุด

ปรับปรุง พอใช้ ดี ค่อนข้างดี ดีมาก

๓. กาเครื่องหมาย ✓ ลงใน □ ที่นักเรียนวางแผนจะทำเพื่อพัฒนาการเรียนในครั้งต่อไป (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

_____ _____
 _____ _____

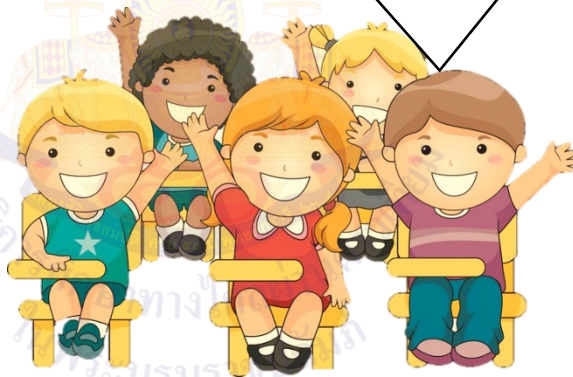

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง กิจกรรมทางเศรษฐกิจชุมชน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีชีวิตเศรษฐกิจชุมชน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เศรษฐกิจในชุมชน
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

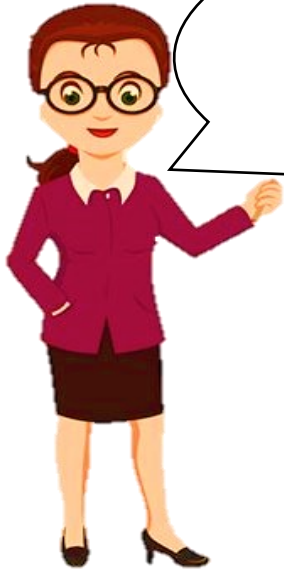
เศรษฐกิจชุมชน หมายถึง การผลิต การบริโภค การแลกเปลี่ยนสินค้า การทำมาหากินของผู้คนในชุมชนต่าง ๆ ซึ่งแต่ละชุมชนจะมีลักษณะทางเศรษฐกิจแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ เทคโนโลยี เป็นต้น

ลักษณะเศรษฐกิจชุมชนของประเทศไทยเป็นอย่างไรครับ

เศรษฐกิจของชุมชนต่าง ๆ ในประเทศไทยจะมีทั้งด้านการผลิต การบริโภค การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการภายในชุมชนของตนเอง และกับต่างชุมชนค่ะ

นอกจากนี้ ต้องมีการผลิตสินค้าออกจำหน่ายสู่สังคมเมือง โดยเฉพาะสินค้าประเภทเกษตรกรรม และในขณะเดียวกันก็มีการบริโภคสินค้าและบริการประเภทอุตสาหกรรมจากสังคมเมืองด้วยค่ะ

ทำไมต้องมีการผลิตสินค้าส่งออกจำหน่ายสู่สังคมเมืองด้วยคะ

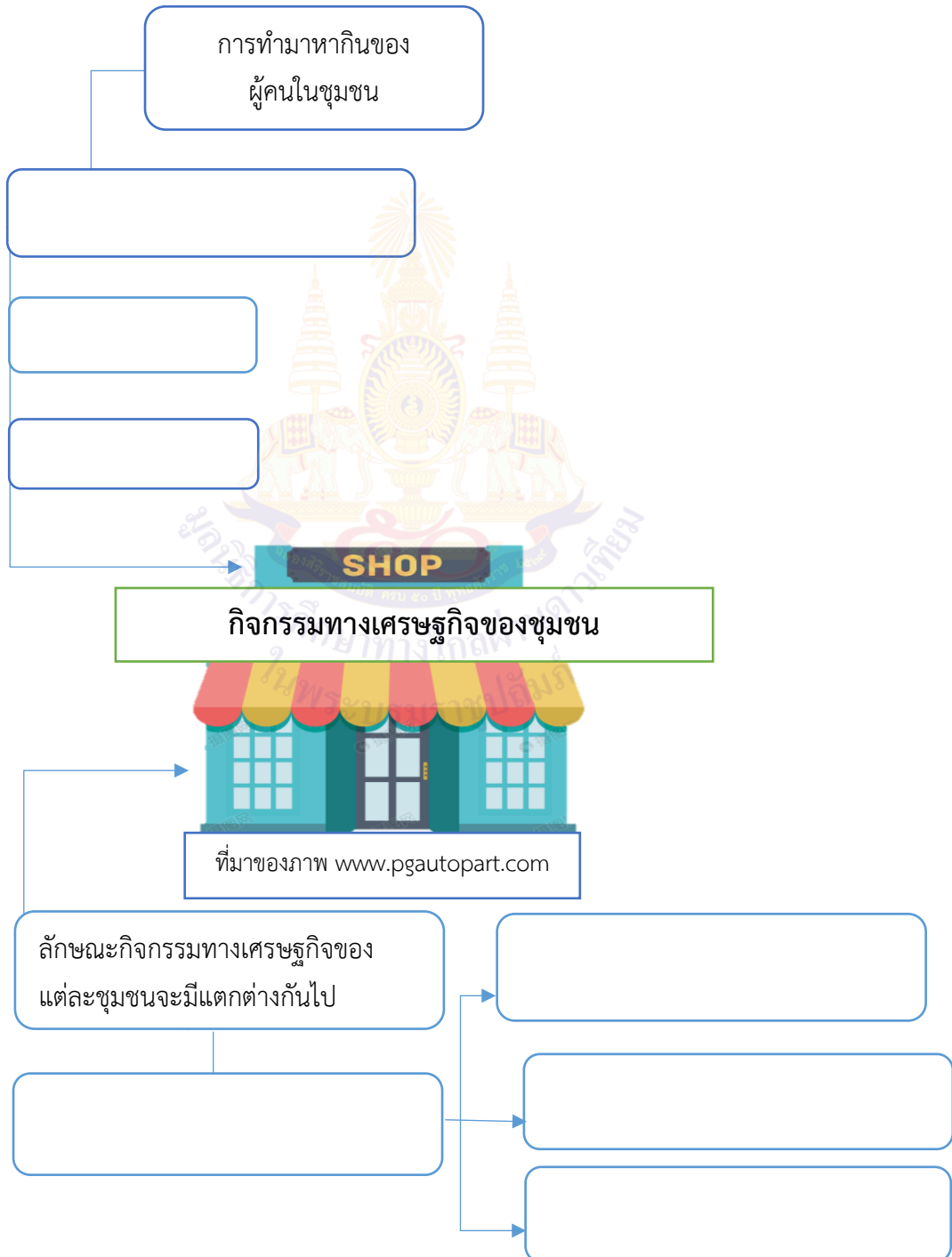
เนื่องจากชุมชนต่าง ๆ มีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมแตกต่างกัน จึงทำให้มีอาชีพที่แตกต่างกันไปตามแต่ละท้องถิ่นค่ะ

“ลักษณะทางเศรษฐกิจของชุมชนไทยส่วนใหญ่ ขึ้นอยู่กับเกษตรกรรม ประชากรประกอบอาชีพทำไร่ ทำนา เลี้ยงสัตว์ หรืออาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรเป็นหลัก วิถีชีวิตขึ้นอยู่กับปัจจัยสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ”

ใบงานที่ ๑ แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง ความหมายเศรษฐกิจชุมชน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีชีวิตเศรษฐกิจชุมชน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เศรษฐกิจในชุมชน
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปองค์ความรู้ เรื่อง กิจกรรมทางเศรษฐกิจของชุมชน ในรูปแบบแผนผังมโนทัศน์

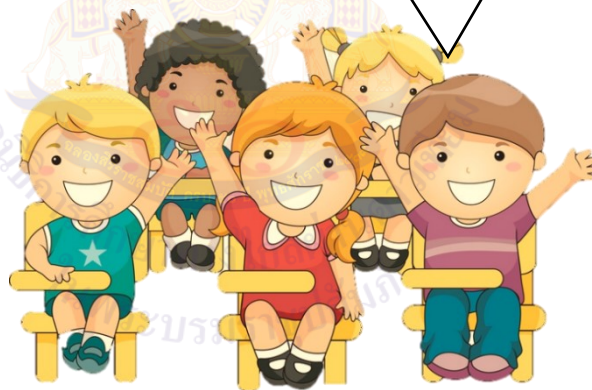

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง เศรษฐกิจชุมชน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีชีวิตเศรษฐกิจชุมชน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อาชีพเศรษฐกิจชุมชน
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

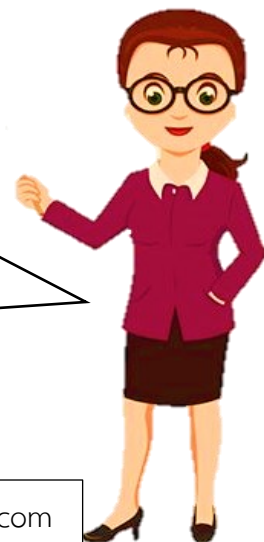

เศรษฐกิจชุมชน หมายถึง การผลิต การบริโภค การแลกเปลี่ยนสินค้า การทำมาหากินของผู้คนในชุมชนต่าง ๆ ซึ่งแต่ละชุมชนจะมีลักษณะทางเศรษฐกิจแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ เทคโนโลยี เป็นต้น

ลักษณะเศรษฐกิจชุมชนของประเทศไทยเป็นอย่างไรครับ

เศรษฐกิจของชุมชนต่าง ๆ ในประเทศไทยจะมีทั้งด้านการผลิต การบริโภค การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ ภายในชุมชนของตนเอง และกับต่างชุมชนค่ะ

นอกจากนี้ ต้องมีการผลิตสินค้าออกจำหน่ายสู่
สังคมเมือง โดยเฉพาะสินค้าประเภทเกษตรกรรม
และในขณะเดียวกันก็มีการบริโภคสินค้าและ
บริการประเภทอุตสาหกรรมจากสังคมเมืองด้วยค่ะ

ทำไมต้องมีการผลิตสินค้าส่งออก
จำหน่ายสู่สังคมเมืองด้วยคะ

เนื่องจากชุมชนต่าง ๆ มีสภาพแวดล้อมทาง
ธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมแตกต่างกัน
จึงทำให้มีอาชีพที่แตกต่างกันไปตามแต่ละ
ท้องถิ่นค่ะ

“ลักษณะทางเศรษฐกิจของชุมชนไทยส่วนใหญ่ ขึ้นอยู่กับเกษตรกรรม ประชากร
ประกอบอาชีพทำไร่ ทำนา เลี้ยงสัตว์ หรืออาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร
เป็นหลัก วิถีชีวิตขึ้นอยู่กับปัจจัยสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ”

ที่มาของภาพ <https://วาดรูป.com>

ใบงานที่ ๒ เรื่อง อาชีพในชุมชน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีชีวิตเศรษฐกิจชุมชน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อาชีพเศรษฐกิจในชุมชน
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพอาชีพในชุมชนมา ๑ อาชีพ พร้อมบอกประโยชน์ของอาชีพที่มีต่อชุมชน

อาชีพในชุมชน.....

ประโยชน์ของอาชีพที่มีต่อชุมชน

.....

.....

สมาชิกกลุ่ม.....

๑.....

๒.....

๓.....

๔.....

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะอาชีพ สินค้า และบริการในชุมชนของตนเอง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีชีวิตเศรษฐกิจชุมชน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะของอาชีพในชุมชนของตนเอง
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ชุมชนต่าง ๆ ในประเทศไทยจะมีการผลิตสินค้าและบริการอย่างหลากหลาย อันเนื่องมาจากการมีปัจจัยในการผลิตที่แตกต่าง ซึ่งอาชีพ สินค้า และบริการต่าง ๆ ที่ผลิตในชุมชนโดยทั่วไป ที่สำคัญ ๆ มีดังต่อไปนี้

ที่มาของภาพ Freepik

ที่บ้านของผมหมีการทำนาปลูกข้าวครับ

๑. เกษตรกรรม

การเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ การประมง และการป่าไม้ ลักษณะอาชีพเกษตรกรรมขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญ ดังนี้

ดังนั้น การผลิตสินค้าในชุมชนจึงเป็นสินค้าประเภทเกษตรกรรม เช่น ข้าว ผักสด ผลไม้ เนื้อหมู ไก่ ปลา เป็นต้น สินค้าที่ผลิตได้มุ่งเพื่อการบริโภคและจำหน่ายภายในชุมชน

- ๑) สภาพภูมิประเทศ
- ๒) แรงงานต้องมีความรู้ความสามารถด้านการเกษตรกรรมเป็นอย่างดี
- ๓) ทุนซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่เป็นภูมิปัญญาของชุมชน
- ๔) ผู้ประกอบการเป็นคนในชุมชน

๒. พาณิชยกรรม

ที่มาของภาพ <https://www.tripadvisor.fr/>
คุณแม่ของหนูมีอาชีพขายผลไม้ค่ะ

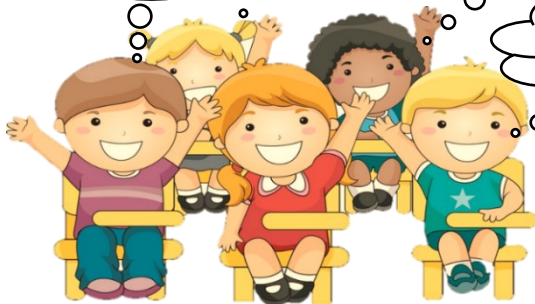
พาณิชยกรรม หรืออาชีพค้าขาย เป็นอาชีพที่เราจะพบเห็นได้ทั่วไปในแต่ ละชุมชน อาชีพค้าขายที่มีมากในชุมชน เช่น ค้าขายของชำ ขายผักผลไม้ ขายอาหาร ขายเสื้อผ้า ขายยารักษาโรค เป็นต้น ในชุมชนของนักเรียนมี อาชีพพาณิชยกรรม หรืออาชีพค้าขายอะไรบ้างคะ

ร้านขายเสื้อผ้านักเรียนคะ

ร้านขายข้าวมันไก่ครับ

ร้านขายปุ๋ยคะ

ร้านขายรองเท้าครับ

ที่มาของภาพ <https://วาดรูป.com>

นักเรียนทราบไหมคะว่าหัตถกรรมเป็นอาชีพที่ต้องอาศัยแรงงานฝีมือในครัวเรือนวัตถุดิบก็เป็นทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้น ๆ และใช้เทคโนโลยีที่เป็นความรู้ที่สืบทอดต่อกันมาจากบรรพบุรุษ ผลิตผลจากการทำอาชีพหัตถกรรมเป็นประเภทข้าวของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน

ที่มาของภาพ Freepik

ในชุมชนของเรามีการทำ
เครื่องปั้นดินเผาครับ

๓. หัตถกรรม

นักเรียนคะบางชุมชนมีฝีมือในการผลิตงานหัตถกรรมเหล่านี้ จนกลายเป็นอาชีพช่วยสร้างงานและสร้างรายได้ให้กับผู้คนในชุมชนนั้น ๆ ได้อีกด้วยค่ะ เช่น

งานจักสาน

ที่มาของภาพ ศูนย์จักสานพนัสนิคม

งานทอผ้า

ที่มาของภาพ https://www.khaosod.co.th/monitor-news/news_888082

ที่มาของภาพ <https://วาดรูป.com>

การบริการเป็นอาชีพที่ช่วยอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ
นักเรียนทราบหรือไม่ว่าบุคคลที่มีอาชีพด้านการบริการเป็นอย่างไร

๔. บริการ

คุณพ่อผมเป็นตำรวจ
คอยบริการดูแล
ประชาชนครับ

คุณแม่ชอบไปทำสีผมที่
ร้านเสริมสวยค่ะ

ใช้แล้วคะนักเรียน นอกจากนี้ บุคคลที่มีอาชีพด้านการบริการในปัจจุบัน
เช่น ตำรวจ บุรุษไปรษณีย์ ครู พยาบาล พนักงานขับรถโดยสาร ช่างตัดผม
ช่างเสริมสวย พนักงานเสิร์ฟอาหาร พนักงานต้อนรับ เป็นต้นค่ะ

<p>ใบงานที่ ๓ เรื่อง ลักษณะอาชีพ สินค้า และบริการในชุมชนของฉัน</p> <p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีชีวิตเศรษฐกิจชุมชน</p> <p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะของอาชีพในชุมชนของตนเอง</p> <p>รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔</p>

คำชี้แจง ให้นักเรียนสำรวจ ลักษณะของอาชีพ สินค้า และบริการในชุมชนของตนเอง

ลักษณะอาชีพ	ตัวอย่างอาชีพ	สินค้าและบริการ
เกษตรกรรม
หัตถกรรม
พาณิชยกรรม
บริการ

กลุ่มที่	
ชื่อ-นามสกุล.....	ชั้น.....เลขที่.....
ชื่อ-นามสกุล.....	ชั้น.....เลขที่.....
ชื่อ-นามสกุล.....	ชั้น.....เลขที่.....
ชื่อ-นามสกุล.....	ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๔ เรื่อง บทบาทของอาชีพต่าง ๆ ในชุมชน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีชีวิตเศรษฐกิจชุมชน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง บทบาทของอาชีพต่าง ๆ ในชุมชน
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายบทบาทของอาชีพต่าง ๆ ในชุมชน พร้อมตัวอย่างอาชีพ

ลักษณะอาชีพ	บทบาทของอาชีพ	ตัวอย่างอาชีพ
๑. เกษตรกรรม
๒. พาณิชยกรรม
๓. หัตถกรรม
๔. บริการ

<p>ใบงานที่ ๕ เรื่อง ความหมายการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจในชุมชน</p> <p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีชีวิตเศรษฐกิจชุมชน</p> <p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจในชุมชน</p> <p>รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔</p>
--

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนภาพความคิดความสัมพันธ์การพึ่งพาอาศัยกัน พร้อมเขียนคำอธิบายความหมายการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจในชุมชน

การพึ่งพาอาศัยกันทาง
เศรษฐกิจในชุมชน

	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
--	---

ใบงานที่ ๖ เรื่อง การพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจในชุมชน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีชีวิตเศรษฐกิจชุมชน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจในชุมชน
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ตอนที่ ๑ คำชี้แจง ให้นักเรียนยกตัวอย่างกลุ่มอาชีพในชุมชน ๑ อาชีพ แล้วเขียนแผนผังอธิบายความสัมพันธ์ของการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจ

ตอนที่ ๒ จงตอบคำถามต่อไปนี้

- ๑. จงยกตัวอย่างผู้ผลิตสินค้าในชุมชน มีกลุ่มอาชีพใดบ้าง.....
.....
- ๒. ผู้ผลิตสินค้ามีบทบาทอะไรบ้าง.....
.....
- ๓. ธนาคารมีบทบาทสำคัญเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจในชุมชนอย่างไร.....
.....

ใบงานที่ ๗ เรื่อง ผลดีของการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจของชุมชน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีชีวิตเศรษฐกิจชุมชน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ผลดีของการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจของชุมชน
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังมโนทัศน์ผลดีของการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจของชุมชน

ผลดีของการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจของชุมชน

ใบงานที่ ๘ เรื่อง การสร้างความเข้มแข็งในชุมชน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีชีวิตเศรษฐกิจชุมชน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การสร้างความเข้มแข็งในชุมชน
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังมโนทัศน์การสร้างความเข้มแข็งในชุมชน

การสร้างความเข้มแข็งในชุมชน

ใบงานที่ ๙ เรื่อง ลักษณะของชุมชนที่พึ่งพาตนเอง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิถีชีวิตเศรษฐกิจชุมชน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ลักษณะของชุมชนที่พึ่งพาตนเอง
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังมโนทัศน์ลักษณะของชุมชนที่พึ่งพาตนเอง

ชื่อ : _____ สกุล : _____ วัน _____ เดือน _____ พ.ศ. _____
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง วิธีชีวิตเศรษฐกิจชุมชน

คำชี้แจง

๑. ระบายสีลงใน ☆ ของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้ตามระดับการประเมินเหล่านี้
เพื่อประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน

☆ ปรับปรุง ☆☆ พอใช้ ☆☆☆ ค่อนข้างดี ☆☆☆☆☆ ดี ☆☆☆☆☆ ดีมาก

กิจกรรม	ระดับความสามารถ
อธิบายลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจของชุมชนได้	☆☆☆☆☆
อธิบายบทบาทการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจของกลุ่มคนในชุมชนได้	☆☆☆☆☆
แสดงบทบาทสมมติการพึ่งพาอาศัยทางเศรษฐกิจของคนในชุมชน	☆☆☆☆☆
วิเคราะห์ผลดีของชุมชนที่พึ่งพาตนเอง	☆☆☆☆☆
ตระหนักถึงผลดีของการพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจของชุมชน	☆☆☆☆☆

๒. นับจำนวนดาวจากตารางข้างบนเพื่อบันทึกผลการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

☆ จำนวน..... ☆☆☆☆☆ จำนวน.....
 ☆☆ จำนวน..... ☆☆☆☆☆ จำนวน.....
 ☆☆☆ จำนวน.....

สรุป : วงกลมรอบผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนับจากข้อที่ได้ดาวมากที่สุด

ปรับปรุง พอใช้ ดี ค่อนข้างดี ดีมาก

๓. กาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่นักเรียนวางแผนจะทำได้เพื่อพัฒนาการเรียนในครั้งต่อไป

(เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

_____ _____
 _____ _____

บันทึกการเรียนรู้ (Learning logs)

ชื่อ : _____ สกุล : _____ วัน _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการเรียนวิชานี้ในครึ่งภาคเรียน คือ.....
.....
.....

ฉันน่าจะเรียนรู้ได้ดีกว่านี้หาก.....
.....
.....

สิ่งที่ฉันอยากจะบอกคุณครู คือ.....
.....
.....

สิ่งที่ฉันควรปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น คือ.....
.....
.....

ปัญหาในการเรียนของฉัน คือ.....
.....
.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

เงินทองเป็นของมีค่า

ใบงานที่ ๑ เรื่อง ความหมายของเงิน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เงินทองเป็นของมีค่า
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความหมายของเงิน
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนในกลุ่มวิเคราะห์ความหมายของเงิน โดยแต่ละคนเขียนความหมายของตนเอง

ขอขอบคุณที่มาของภาพ <https://th.pngtree.com>

นักเรียนคิดว่าเงินคืออะไร

คนที่ ๑.....

.....

.....

คนที่ ๒.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่มาของภาพ <https://th.pngtree.com>

นักเรียนคิดว่าเงินคืออะไร

คนที่ ๑.....

.....

.....

คนที่ ๒.....

.....

.....

สมาชิกกลุ่ม.....

๑. ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

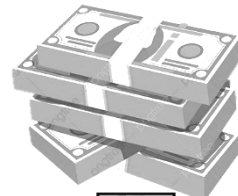
๒. ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

๓. ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

๔. ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ประเภทของเงิน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เงินทองเป็นของมีค่า
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ความหมายของเงิน
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพตอบคำถาม และสำรวจเงินไทยที่มีใช้ในปัจจุบันเติมลงในกรอบข้อความให้ถูกต้อง

ขอขอบคุณที่มาของภาพ <https://th.pngtree.com>

ประเภทของเงินเรียกว่า.....
 ใครเป็นผู้ออก.....

ประเภทของเงินเรียกว่า.....
 ใครเป็นผู้ออก.....

นักเรียนสำรวจเงินไทยที่มีใช้ในปัจจุบัน

.....

.....

.....

.....

นักเรียนสำรวจเงินไทยที่มีใช้ในปัจจุบัน

.....

.....

.....

.....

๑. นักเรียนนำเงินมาโรงเรียนวันละกี่บาท

.....

๒. เงินที่นักเรียนนำมาโรงเรียนเป็นเงินประเภทใด

.....

๑. ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

๒. ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ใบงานที่ ๓ เรื่อง ความสำคัญของเงิน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เงินทองเป็นของมีค่า
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ความสำคัญของเงิน
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความและร่วมกันวิเคราะห์คำตอบและเขียนลงในกรอบข้อความให้ถูกต้อง

๑. นักเรียนคิดว่าเงินมีความสำคัญต่อนักเรียนอย่างไร

ขอขอบคุณภาพจาก <https://www.pngegg.com>

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณภาพจาก <https://www.ubn1.go.th>

๒. ในชีวิตประจำวันของนักเรียน เงินมีความสำคัญต่อด้านใดมากที่สุด เพราะอะไร

.....

.....

.....

.....

๑. ชื่อ-นามสกุล ชั้น..... เลขที่.....

๒. ชื่อ-นามสกุล ชั้น..... เลขที่.....

ใบงานที่ ๔ เรื่อง หน้าที่เบื้องต้นของเงินในระบบเศรษฐกิจ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เงินทองเป็นของมีค่า
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หน้าที่เบื้องต้นของเงินในระบบเศรษฐกิจ
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และตอบคำถามต่อไปนี้

๑. หน้าที่ของเงินในระบบเศรษฐกิจ มีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ในชีวิตประจำวันของนักเรียนใช้เงินทำหน้าที่ในระบบเศรษฐกิจด้านใดมากที่สุด เพราะอะไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๑. ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

๒. ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ใบงานที่ ๕ เรื่อง สกุลเงินสำคัญที่ใช้ในการซื้อขายระหว่างประเทศ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เงินทองเป็นของมีค่า
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง หน้าที่เบื้องต้นของเงินในระบบเศรษฐกิจ
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความและช่วยกันวิเคราะห์หาคำถามและสถานการณ์ที่เกี่ยวกับสกุลเงินของประเทศต่าง ๆ แล้วเติมคำตอบในช่องว่างให้ถูกต้อง

ที่มาของภาพ <https://www.pngfind.com>

	๑. ประเทศใดที่นักเรียนต้องการไป		
	สกุลเงินที่นักเรียนต้องแลกคือ		

ที่มาของภาพ <https://th.pngtree.com>

๒. หากนักเรียนมีสกุลเงินปอนด์สเตอร์ลิงนักเรียนจะไปประเทศใด	
---	---

ที่มาของภาพ <https://www.pngegg.com>

	๓. หากนักเรียนมีเพื่อนอยู่ประเทศญี่ปุ่น บังเอิญเพื่อนที่อยู่ประเทศญี่ปุ่นจะมาเมืองไทย นักเรียนจะแนะนำการใช้สกุลเงินอย่างไร	
---	--	---

ที่มาของภาพ <https://www.cleanpng.com>

ที่มาของภาพ <https://www.thaipng.com>

๔. สายฟ้าต้องการแลกเงินไทยให้เป็นเงินของประเทศลาว	➔	สกุลเงิน.....
๕. มะลิซื้อสินค้าจากประเทศจีนมาขายยังประเทศไทย	➔	สกุลเงิน.....

เพื่อนคู่คิด

๑. ชั้น.....เลขที่.....
๒. ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อ : _____ สกุล : _____ วัน _____ เดือน _____ พ.ศ _____
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เงินทองเป็นของมีค่า

คำชี้แจง

๑. ระบายสีลงใน ☆ ของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้ตามระดับการประเมินเหล่านี้
 เพื่อประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน

☆ ปรับปรุง ☆☆ พอใช้ ☆☆☆ ค่อนข้างดี ☆☆☆☆ ดี ☆☆☆☆☆ ดีมาก

กิจกรรม	ระดับความสามารถ
บอกหน้าที่เบื้องต้นของเงินในระบบเศรษฐกิจได้	☆☆☆☆☆
วิเคราะห์หน้าที่เบื้องต้นของเงินในระบบเศรษฐกิจได้	☆☆☆☆☆
วิเคราะห์ลักษณะสกุลเงินสำคัญที่ใช้ในการซื้อขายระหว่างประเทศได้	☆☆☆☆☆
ตระหนักและเห็นความสำคัญต่อหน้าที่เบื้องต้นของเงินในระบบเศรษฐกิจ	☆☆☆☆☆

๒. นับจำนวนดาวจากตารางข้างบนเพื่อบันทึกผลการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

☆ จำนวน..... ☆☆☆☆ จำนวน.....
 ☆☆ จำนวน..... ☆☆☆☆ จำนวน.....
 ☆☆☆ จำนวน.....

สรุป : วงกลมรอบผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนับจากข้อที่ได้ดาวมากที่สุด

ปรับปรุง พอใช้ ดี ค่อนข้างดี ดีมาก

๓. กาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่นักเรียนวางแผนจะทำได้เพื่อพัฒนาการเรียนในครั้งต่อไป

(เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

_____ _____
 _____ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขตามวิถี

ประชาธิปไตย

สถานการณ์ เรื่อง พลเมืองดีในชุมชน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขตามวิถีประชาธิปไตย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พลเมืองดีในชุมชน
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สถานการณ์ เรื่อง พลเมืองดีในชุมชน

นายชาคริตขับรถมาในถนนของชุมชน เจอฝูงวัวเป็นจำนวนมาก แต่มีคนเลี้ยงวัวเพียง ๑ คน เผอิญมีวัวตัวหนึ่งตัดหน้ารถนายชาคริต จากนั้นนายชาคริตเบรกรถไม่ทันจึงชนวัวตัวนั้น ซึ่งในขณะนั้นมีนายชาอุชัยกำลังยื่นรอกข้ามถนนเห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมด ซึ่งจากสถานการณ์ดังกล่าว ในกฎหมายได้ระบุไว้ว่า “ห้ามมิให้เลี้ยงสัตว์ในบริเวณทางหลวง และห้ามมิให้ขี่ จูง ไล่ต้อน หรือปล่อยสัตว์บนทางในลักษณะกีดขวางการจราจร และไม่มีผู้ควบคุมเพียงพอ ดังนั้น หากกรณีรถชนวัวควายที่ข้ามถนนกีดขวางการจราจร และไม่มีผู้ควบคุมคอยจูงหรือต้อนแล้ว “เจ้าของ” วัวควายย่อมต้องรับผิดชอบในกรณีที่รถชนวัวควายแล้วได้รับความเสียหาย” หลังจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น นายชาอุชัย ได้มาให้การเป็นพยานเนื่องจากตนเองอยู่ในเหตุการณ์ ส่วนคนเลี้ยงวัวได้รับผิดชอบค่าเสียหายให้กับนายชาคริต สุดท้ายนายชาคริตเห็นใจคนเลี้ยงวัวจึงไม่คิดค่าเสียหาย เนื่องจากตนเองได้พูดว่าครั้งต่อไปขอให้คนเลี้ยงวัวทำตามกฎระเบียบของสังคมจะได้ไม่เกิดเหตุการณ์แบบนี้ขึ้นมาอีก เจ้าของวัวจึงรับปากว่าครั้งต่อไปจะหาคนมาช่วยเลี้ยงวัวเพิ่ม เพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์แบบนี้ขึ้นมาอีก

ครูสุ่มนักเรียนตัวแทนจากกลุ่มต่าง ๆ มาเป็นตัวละครในเรื่องตัวละครในสถานการณ์ เรื่อง พลเมืองดีในชุมชน ดังนี้

ตัวแทนกลุ่มที่ ๑ นายชาคริต	ตัวแทนกลุ่มที่ ๒ คนเลี้ยงวัว
ตัวแทนกลุ่มที่ ๓ ฝูงวัว	ตัวแทนกลุ่มที่ ๔ นายชาอุชัย

ตัวแทนจากแต่ละกลุ่มออกมาแสดงเป็นตัวละครตามบทบาทที่ตนเองได้

ใบงานที่ ๑ เรื่อง พลเมืองดีในชุมชน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขตามวิถีประชาธิปไตย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พลเมืองดีในชุมชน
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากสถานการณ์ เรื่อง พลเมืองดีในชุมชน

๑. จากการกระทำของบุคคลในสถานการณ์ ใครต้องรับผิดชอบ

.....

.....

๒. หากนักเรียนเป็นนายชาคริต นักเรียนจะทำอย่างไร

.....

.....

๓. สถานการณ์ดังกล่าวส่งผลกระทบต่อใครบ้าง เพราะอะไร

.....

.....

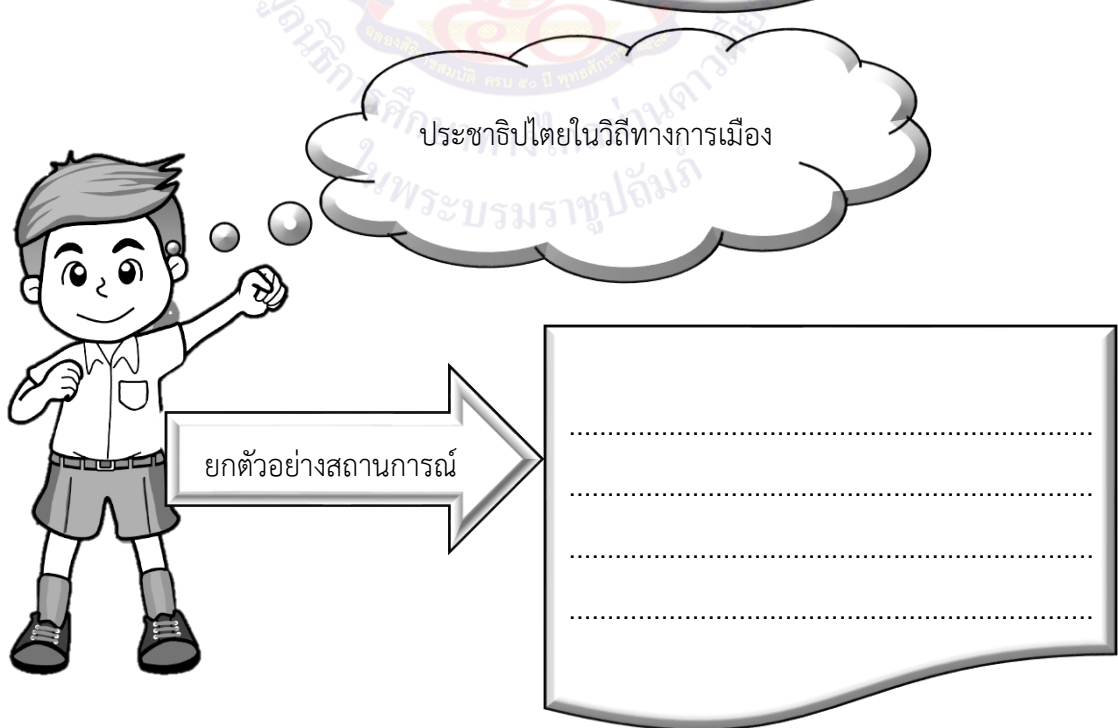
ใบงานที่ ๒ เรื่อง ประชาธิปไตยในวิถีชีวิตและประชาธิปไตยในวิถีทางการเมือง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขตามวิถีประชาธิปไตย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พลเมืองดีในชุมชน
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ประชาธิปไตยในวิถีชีวิต

ยกตัวอย่างสถานการณ์

Blank writing area with four horizontal lines.

ประชาธิปไตยในวิถีทางการเมือง

ยกตัวอย่างสถานการณ์

Blank writing area with four horizontal lines.

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง หลักธรรมในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขตามวิถีประชาธิปไตย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง หลักธรรมในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คุณธรรมในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

การเป็นพลเมืองดีตามวิถีชีวิต
 ประชาธิปไตยประกอบด้วย
 คุณธรรม ๓ ประการ

ด้านคุณธรรม

ด้านสามัคคีธรรม

ด้านปัญญาธรรม

ด้านคุณธรรม คือ การอยู่
 ร่วมกันในสังคมต้องมีความ
 เคารพซึ่งกันและกัน

ด้านสามัคคีธรรม คือ การอยู่ร่วมกันใน
 สังคมต้องรู้จักช่วยงานกัน มีความเอื้อเพื่อ
 ต่อกัน รู้จักประนีประนอม และประสานงาน
 กัน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

ด้านปัญญาธรรม คือ การอยู่ร่วมกันใน
 สังคมต้องใช้ปัญญาในการแก้ปัญหา
 ต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้สามารถแก้ไขปัญหา
 ให้ผ่านพ้นไปได้ด้วยดี

การประพุดิตนเป็นผู้มีคารวธรรม สามารถปฏิบัติได้ดังนี้

การประพุดิตนเป็นผู้มี สำนึกศีลธรรม สามารถ ปฏิบัติได้ดังนี้

การประพุดิตนเป็นผู้มี ปัญญาธรรม สามารถ ปฏิบัติได้ดังนี้

- เคารพในสถาบัน พระมหากษัตริย์
- เคารพซึ่งกันและกันทางกาย
- เคารพกันทางวาจา
- เคารพสิทธิของผู้อื่น
- เคารพในกฎระเบียบของ สังคม

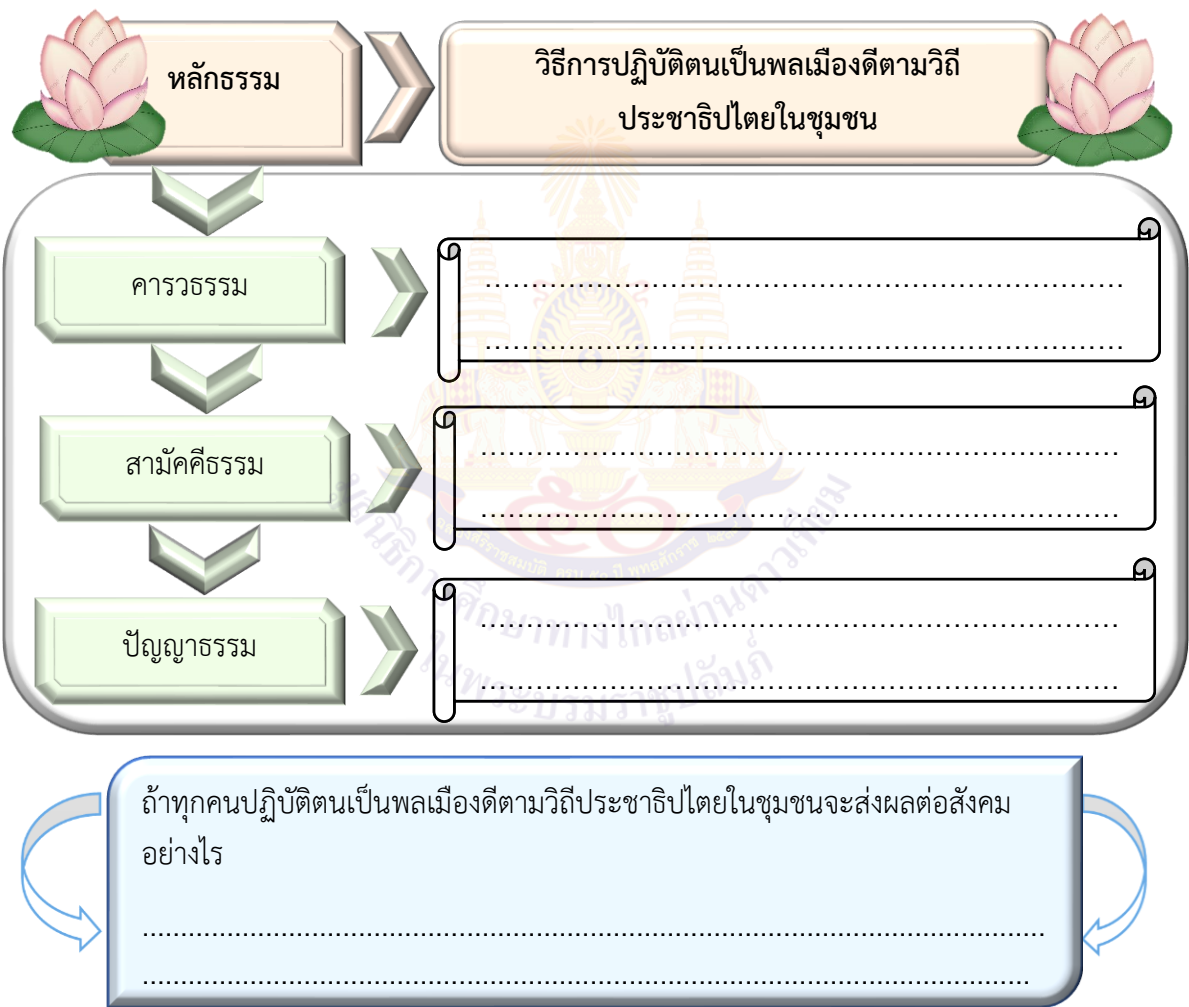
- รับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
- ไม่หลีกเลี่ยงงานหรือเอาเปรียบผู้อื่น
- ร่วมแรงร่วมใจกันทำงานต่าง ๆ
- เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

- ไม่แก้ปัญหาโดยใช้อารมณ์และยึดถือ ความถูกต้องเป็นหลัก
- ให้ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาต่าง ๆ
- ถ้ามีการโต้แย้งในหมู่คณะให้ใช้เหตุผล และสติปัญญาเพื่อให้อีกฝ่ายหนึ่งยอมรับ

ถ้าหากคนในสังคมปฏิบัติต่อกันโดยใช้หลักคารวธรรม คือ ปฏิบัติต่อกัน ด้วยความเคารพ รู้จักเคารพความคิดเห็นของคนอื่น ไม่ละเมิดกฎระเบียบของ สังคม มีความสำนึกและร่วมแรงร่วมใจกันทำงานตามหลักสามัคคีธรรม รวมทั้งเมื่อเกิดมีปัญหาในการทำงาน หรือมีการขัดแย้งกันระหว่างผู้ร่วมงาน ให้รู้จักแก้ปัญหาโดยใช้สติปัญญา มีเหตุผลและความถูกต้องตามหลักปัญญา ธรรมแล้ว สังคมนั้นก็จะสงบสุขเพราะคนในสังคมดำเนินชีวิตโดยยึดหลักการ ประชาธิปไตยนั่นเอง

ใบงานที่ ๓ เรื่อง หลักธรรมในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขตามวิถีประชาธิปไตย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง หลักธรรมในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนร่วมกันเสนอแนวทางปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยในชุมชนโดยยึดหลักธรรมแล้วบันทึกข้อมูล

ที่มาของภาพ <https://th.pngtree.com>

กลุ่มที่

๑. ชั้น..... เลขที่.....

๒. ชั้น..... เลขที่.....

๓. ชั้น..... เลขที่.....

๔. ชั้น..... เลขที่.....

ใบงานที่ ๔ เรื่อง การปฏิบัติตนของสมาชิกในชุมชน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขตามวิถีประชาธิปไตย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่องการปฏิบัติตนของสมาชิกในชุมชน
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพการปฏิบัติตนของสมาชิกในชุมชน และตอบคำถาม

๑. บุคคลในภาพยึดหลักธรรมในการอยู่ร่วมกันอย่างไร

.....

.....

๒. การปฏิบัติของบุคคลในภาพส่งผลอย่างไร

.....

.....

.....

กลุ่มที่

๑. ชั้น..... เลขที่.....

๒. ชั้น..... เลขที่.....

๓. ชั้น..... เลขที่.....

๔. ชั้น..... เลขที่.....

ใบงานที่ ๕ เรื่อง ลักษณะของผู้นำและผู้ตามที่ดี
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขตามวิถีประชาธิปไตย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง บทบาทความรับผิดชอบผู้นำและผู้ตามที่ดี
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนยกตัวอย่างลักษณะของผู้นำและผู้ตามที่ดีลงในแผนภาพความคิด

นิทานชาดกนกรกระจาบ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขตามวิถีประชาธิปไตย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

นกรกระจาบ (นิทานชาดก)

ในช่วงหนึ่งแห่งกาลเวลา นานแสนนานผ่านมา ณ ป่าไผ่แห่งหนึ่งมีนกรกระจาบอยู่ฝูงหนึ่ง อาศัยหากินอยู่เป็นประจำ ต่อมาเมื่อมีพรานป่าผู้หนึ่งเที่ยวเสาะแสวงหาสัตว์ต่าง ๆ ผ่านมา เห็นฝูงนกจำนวนมาก ก็นึกพอใจในฝูงนกเหล่านั้น จึงได้แอบซุ่มอยู่ ณ ที่ไม่ไกลจากที่ฝูงนกหากิน จัดแจงเตรียมตาข่ายและเชือกอยู่ เมื่อพร้อมแล้วจึงเหยียงตาข่ายเข้าคลุมฝูงนกทั้งหลาย ได้นกไปเป็นจำนวนมาก เหล่านกรกระจาบที่หลุดรอดจากการจับกุมจึงพากันไปปรึกษากับนกรกระจาบผู้เป็นหัวหน้า

“นี่พวกเราจักทำอย่างไรดีเล่า นายพรานนั้น จับพวกเราไปมากมายแล้วนะท่านหัวหน้า” นกตัวหนึ่งเอ่ยขึ้น
“เอาอย่างนี้ดีไหม” หัวหน้านกรกระจาบเอ่ยขึ้นหลังจากไตร่ตรองอยู่สักพักใหญ่

“พวกเราทั้งหลายต่อไปนี้ถ้านายพรานมาอีก ขอให้ฟังสัญญาณจากเราให้ดี เมื่อเรากล่าวว่า “นายพรานเหยียงตาข่ายแล้วนั้น ขอให้พวกเราร่วมมือกัน เร็วพลันบินขึ้นไปในทันที” ขอพวกเราจงบินขึ้นไปยังยอดไผ่ เพื่อเอาตาข่ายไปแขวนไว้ แล้วเธอจงมุดลงมาทางด้านล่างของตาข่าย เพียงแค่นี้ นายพรานก็มีโอกาสทำอะไรพวกเธอได้อีกต่อไป”

วันต่อมา นายพรานมาซุ่มรอเหล่านกรกระจาบอีก เขาซุ่มจ้องคลุมตาข่ายอยู่หลังพุ่มไม้ เมื่อฝูงนกรกระจาบบินมาจิกกินอาหาร เขาจึงปล่อยสายป่านตาข่ายคลุมตัว ฝ่ายหัวหน้านกรกระจาบเห็นดังนั้น จึงกล่าวคำสัญญาณ “นายพรานเหยียงตาข่ายแล้วนั้น ขอให้พวกเราร่วมมือกัน เร็วพลันบินขึ้นไปในทันที” เหล่านกรกระจาบเมื่อได้ยินสัญญาณนั้น ก็บินขึ้นไปยังยอดไผ่พร้อมกัน ยกเอาตาข่ายขึ้นไปแขวนไว้ได้ ทำให้นายพรานไม่ได้ตกกลับไปสักตัวหนึ่ง และยังคงต้องเสียเวลาแก้ตาข่ายออกจากยอดไผ่อีกด้วย

วันต่อมา นายพรานมาซุ่มรอเหล่านกรกระจาบอีก เขาซุ่มจ้องคลุมตาข่ายอยู่หลังพุ่มไม้ เมื่อฝูงนกรกระจาบบินมาจิกกินอาหาร เขาจึงปล่อยสายป่านตาข่ายคลุมตัว ฝ่ายหัวหน้านกรกระจาบเห็นดังนั้น จึงกล่าวคำสัญญาณ “นายพรานเหยียงตาข่ายแล้วนั้น ขอให้พวกเราร่วมมือกัน เร็วพลันบินขึ้นไปทันที”

เหล่านกรกระจาบเมื่อได้ยินสัญญาณนั้น ก็บินขึ้นไปยังยอดไผ่พร้อมกัน ยกเอาตาข่ายขึ้นไปแขวนไว้ได้อีกข้างฝ่าย นายพรานไม่ย่อท้อ ยังคงจ้องจับนกรกระจาบอย่างนี้ ทุกวัน ทุกวัน ด้วยหวังว่า สักวัน เมื่อนกรกระจาบขาดความสามัคคี เมื่อนั้นเขาจะได้นกรกระจาบทั้งฝูงกลับไปฝากภรรยาเป็นแน่และแล้ววันของนายพรานก็มาถึง นกรกระจาบตัวหนึ่งถูกร่อนหมายจะลงมายังพื้นดินหากแต่พลาดไปเหยียบเอาหัวของเพื่อนนกอีกตัวเข้า ทำให้นกตัวนั้นไม่พอใจเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นนกตัวแรกจะขอโทษอย่างไรก็ไม่ยอม เกิดการทะเลาะกันใหญ่โต หัวหน้านกรกระจาบเห็นดังนั้น ก็นึกรู้ว่าวันนี้หากนายพรานมา พวกนกทั้งหลาย จะไม่ยอมสามัคคีกันอีกเป็นแน่ จึงรวบรวมพรรคพวกที่เชื่อฟังหนีไปยังที่ปลอดภัย แล้วกลับมาเฝ้าสังเกตฝูงนกที่เหลืออยู่ ไม่นานนักนายพรานก็มาซุ่มรอดูเหล่านกรกระจาบอีก เขาซุ่มจ้องคลุมตาข่ายอยู่

หลังพุ่มไม้ เมื่อฝูงนกกระจาบบินมาจิกกินอาหาร เขาจึงปล่อยสายป่านตาข่ายคลุมตัว ฝ่ายหัวหน้านกกระจาบเห็นดังนั้น จึงกล่าวคำสัญญา “นายพรานเหยิงตาข่ายแล้วนั้น ขอให้พวกเราร่วมมือกัน เร็วพลันบินขึ้นไปในทันที” เหล่านกกระจาบเมื่อได้ยินสัญญานั้น ต่างก็เกียงงอนกันไม่มีใครยอมยกตาข่ายขึ้นเมื่อนายพรานเห็นดังนั้น จึงรีบวิ่งเข้ามาคว้าเอานกที่ขาดความสามัคคีนั้นไปได้ทั้งหมด ฝ่ายหัวหน้าฝูงนกกระจาบ เมื่อเห็นว่าตนช่วยเหลือเพื่อนผู้ไม่เชื่อฟังเหล่านั้นไม่ได้แล้ว จึงบินกลับไปยังที่ที่ปลอดภัย และใช้ชีวิตอยู่กับเหล่านกกระจาบที่เหลืออย่างมีความสุขตลอดจนสิ้นอายุขัย

ใบงานที่ ๖ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขตามวิถีประชาธิปไตย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนสรุปแนวทางการปฏิบัติตนในการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

<div style="border: 1px solid black; border-radius: 10px; padding: 5px; text-align: center; margin-bottom: 10px;"> แนวทางการปฏิบัติตนเป็นผู้นำที่ดี </div> <div style="text-align: center; margin-bottom: 10px;"> </div> <div style="border-bottom: 1px dashed black; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dashed black; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dashed black; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dashed black; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div>	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 10px; padding: 5px; margin-bottom: 10px;">ถ้าปฏิบัติ</div> <div style="font-size: 2em; margin: 0 10px;">↔</div> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 10px; padding: 5px; margin-bottom: 10px;">ถ้าไม่ปฏิบัติ</div> <div style="font-size: 2em; margin: 0 10px;">↔</div> <div style="font-size: 4em; margin: 0 10px;">↕</div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center; margin-bottom: 10px;">ผลที่เกิดขึ้น</div> <div style="border-bottom: 1px dashed black; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dashed black; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div>
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center; margin-bottom: 10px;">แนวทางการปฏิบัติตนเป็นผู้ตามที่ดี</div> <div style="text-align: center; margin-bottom: 10px;"> </div> <div style="border-bottom: 1px dashed black; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dashed black; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dashed black; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div>	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 10px; padding: 5px; margin-bottom: 10px;">ถ้าปฏิบัติ</div> <div style="font-size: 2em; margin: 0 10px;">↔</div> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 10px; padding: 5px; margin-bottom: 10px;">ถ้าไม่ปฏิบัติ</div> <div style="font-size: 2em; margin: 0 10px;">↔</div> <div style="font-size: 4em; margin: 0 10px;">↕</div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center; margin-bottom: 10px;">ผลที่เกิดขึ้น</div> <div style="border-bottom: 1px dashed black; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dashed black; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div>
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center; margin-bottom: 10px;">แนวทางการปฏิบัติตนเป็นผู้ตามที่ดี</div> <div style="text-align: center; margin-bottom: 10px;"> </div> <div style="border-bottom: 1px dashed black; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dashed black; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dashed black; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div>	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 10px; padding: 5px; margin-bottom: 10px;">ถ้าปฏิบัติ</div> <div style="font-size: 2em; margin: 0 10px;">↔</div> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 10px; padding: 5px; margin-bottom: 10px;">ถ้าไม่ปฏิบัติ</div> <div style="font-size: 2em; margin: 0 10px;">↔</div> <div style="font-size: 4em; margin: 0 10px;">↕</div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center; margin-bottom: 10px;">ผลที่เกิดขึ้น</div> <div style="border-bottom: 1px dashed black; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dashed black; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div>

<div style="border: 1px solid black; border-radius: 10px; padding: 5px; text-align: center; margin-bottom: 10px;">แนวทางการปฏิบัติตนเป็นผู้นำที่ดี</div> <div style="text-align: center; margin-bottom: 10px;"> </div> <div style="border-bottom: 1px dashed black; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dashed black; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dashed black; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div>	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 10px; padding: 5px; margin-bottom: 10px;">ถ้าปฏิบัติ</div> <div style="font-size: 2em; margin: 0 10px;">↔</div> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 10px; padding: 5px; margin-bottom: 10px;">ถ้าไม่ปฏิบัติ</div> <div style="font-size: 2em; margin: 0 10px;">↔</div> <div style="font-size: 4em; margin: 0 10px;">↕</div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center; margin-bottom: 10px;">ผลที่เกิดขึ้น</div> <div style="border-bottom: 1px dashed black; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dashed black; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div>
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center; margin-bottom: 10px;">แนวทางการปฏิบัติตนเป็นผู้ตามที่ดี</div> <div style="text-align: center; margin-bottom: 10px;"> </div> <div style="border-bottom: 1px dashed black; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dashed black; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dashed black; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div>	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 10px; padding: 5px; margin-bottom: 10px;">ถ้าปฏิบัติ</div> <div style="font-size: 2em; margin: 0 10px;">↔</div> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 10px; padding: 5px; margin-bottom: 10px;">ถ้าไม่ปฏิบัติ</div> <div style="font-size: 2em; margin: 0 10px;">↔</div> <div style="font-size: 4em; margin: 0 10px;">↕</div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center; margin-bottom: 10px;">ผลที่เกิดขึ้น</div> <div style="border-bottom: 1px dashed black; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dashed black; height: 15px; margin-bottom: 5px;"></div>

ใบงานที่ ๗ เรื่อง ผู้นำชุมชนของฉัน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขตามวิถีประชาธิปไตย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ผู้นำและผู้ตามในสังคมประชาธิปไตย
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ตอนที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับผู้นำในชุมชนที่อาศัยอยู่ แล้วบันทึกข้อมูล

ฉันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ซอย..... หมู่ที่.....
 ถนน แขวง/ตำบล
 เขต..... จังหวัด

ในชุมชนที่ฉันอาศัยอยู่ มีผู้นำในชุมชน ดังต่อไปนี้

ผู้ใหญ่บ้านชื่อ

กำนันชื่อ

นายอำเภอชื่อ.....

ผู้นำในชุมชนเหล่านี้ มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้.....

.....

.....

.....

ตอนที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้นำในชุมชนในแบบอย่าง ที่นักเรียนต้องการ

	เรื่อง..... ผู้นำในชุมชนที่ฉันอยากให้เป็น คือ.....	
--	--	--

ใบงานที่ ๘ เรื่อง ความขัดแย้ง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขตามวิถีประชาธิปไตย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ความขัดแย้ง
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนยกตัวอย่างสถานการณ์ความขัดแย้งที่เกิดจากความคิดเห็นและความขัดแย้งที่เกิดจากการกระทำ มา ๒ สถานการณ์

ที่มาของภาพ <https://www.สาระนะ.com>

ความขัดแย้งจากความคิดเห็น

สถานการณ์

.....
.....
.....
.....

สถานการณ์

.....
.....
.....
.....

ที่มาของภาพ <https://th.lovepik.com>

ความขัดแย้งจากการกระทำ

สถานการณ์

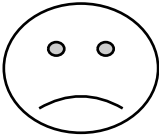

.....
.....
.....
.....

สถานการณ์

.....
.....
.....
.....

ใบงานที่ ๙ เรื่อง ปัญหาและสาเหตุของการเกิดความขัดแย้งในชีวิตประจำวัน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขตามวิถีประชาธิปไตย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ปัญหาและสาเหตุของการเกิดความขัดแย้งในชีวิตประจำวัน
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนยกตัวอย่างปัญหาหรือสาเหตุที่อาจทำให้เกิดความขัดแย้ง พร้อมทั้งเสนอแนะแนว
 ทางแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง

ปัญหาความขัดแย้งที่พบในชีวิตประจำวันมากที่สุด	แนวทางแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง
	

สมาชิกกลุ่ม.....

๑.....๒.....

๓.....๔.....

แบบบันทึกการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขเพื่อลดปัญหาความขัดแย้ง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขตามวิถีประชาธิปไตย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ปัญหาและสาเหตุของการเกิดความขัดแย้งในชีวิตประจำวัน
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

แบบบันทึกการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขเพื่อลดปัญหาความขัดแย้ง

ปัญหาความขัดแย้งที่พบในชีวิตประจำวันมากที่สุด	สาเหตุของปัญหาที่เกิดปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ชื่อ : _____ สกุล : _____ วัน _____ เดือน _____ พ.ศ. _____
 หน่วยงานเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขตามวิถีประชาธิปไตย

คำชี้แจง

๑. ระบายสีลงใน ☆ ของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้ตามระดับการประเมินเหล่านี้
 เพื่อประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน

☆ ปรับปรุง ☆☆ พอใช้ ☆☆☆ ค่อนข้างดี ☆☆☆☆☆ ดี ☆☆☆☆☆ ดีมาก

กิจกรรม	ระดับความสามารถ
บอกปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยและประชาธิปไตยในวิถีทางการเมืองได้	☆☆☆☆☆☆
บอกแนวทางการปฏิบัติตนในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดีได้	☆☆☆☆☆☆
บอกปัญหาหรือสาเหตุที่อาจทำให้เกิดความขัดแย้ง และแนวทางแก้ไขปัญหาความขัดแย้งได้ อย่างสันติวิธี	☆☆☆☆☆☆
แสดงบทบาทสมมติจากสถานการณ์พลเมืองดีในชุมชนได้	☆☆☆☆☆☆
ตระหนักและเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนของสมาชิกในชุมชน	☆☆☆☆☆☆

๒. นับจำนวนดาวจากตารางข้างบนเพื่อบันทึกผลการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

☆ จำนวน..... ☆ ☆ ☆ ☆ จำนวน.....
 ☆ ☆ จำนวน..... ☆ ☆ ☆ ☆ จำนวน.....
 ☆ ☆ ☆ จำนวน.....

สรุป : วงกลมรอบผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนับจากข้อที่ได้ดาวมากที่สุด

ปรับปรุง พอใช้ ดี ค่อนข้างดี ดีมาก

๓. กาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่นักเรียนวางแผนจะทำได้เพื่อพัฒนาการเรียนในครั้งต่อไป
 (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

_____ _____
 _____ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

สิทธิเด็ก

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง สิทธิที่จะมีชีวิตและสิทธิที่จะได้รับการปกป้อง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สิทธิเด็ก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความหมายของสิทธิที่จะมีชีวิตและสิทธิที่จะได้รับการปกป้อง

รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ความหมายของสิทธิที่จะมีชีวิตและสิทธิที่จะได้รับการปกป้อง

สิทธิที่จะมีชีวิตรอด

เริ่มตั้งแต่เมื่อแรกเกิด เด็ก ๆ มีสิทธิที่จะมีชีวิตรอด ได้รับการจดทะเบียนเกิด มีสิทธิที่จะมีชื่อ ได้ สัญชาติ และได้รับการเลี้ยงดูจากบิดามารดาของตน ไม่ถูกแยกจากครอบครัว รวมทั้งได้รับการปกป้องคุ้มครองอย่างเหมาะสม โดยรัฐมีหน้าที่ประกันสิทธิเหล่านี้ และจัดหาบริการพื้นฐานต่าง ๆ เพื่อให้เด็ก ๆ ได้มีชีวิตรอด และเติบโตขึ้นอย่างแข็งแรง ไม่ว่าจะเป็น การสาธารณสุขที่ได้มาตรฐาน ในยามเจ็บป่วย ในด้านโภชนาการ ก็ต้องมีอาหารที่ดีมีประโยชน์ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก มีน้ำดื่มที่สะอาด ได้อาศัยอยู่ในพื้นที่ชุมชน ที่สะอาด ตลอดจนโอกาสเข้าถึงการพัฒนาต่อไปในอนาคต

สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง

เมื่อเด็ก ๆ ได้เกิดและรอดชีวิตมาแล้ว สิ่งต่อมาที่พวกเขาควรได้รับการปกป้องคุ้มครอง คือได้รับความคุ้มครองจากการใช้ความรุนแรงทั้งร่างกายและจิตใจ และยังรวมไปถึงการคุ้มครองจากการใช้แรงงานผิดกฎหมาย การทำงานอันตราย หรือขัดขวางการศึกษา ในเรื่องสารเสพติดก็เช่นกัน เด็ก ๆ จะต้องได้รับการคุ้มครองจากสารอันตราย สารมีพิษ และสิ่งเสพติดต่าง ๆ อีกหนึ่งการให้ความคุ้มครองที่สำคัญยิ่ง ก็คือ คุ้มครองจากการค้ามนุษย์ การขายและการลักพาเด็ก การล่วงละเมิดทางเพศ และการแสวงประโยชน์กับเด็กในทุกรูปแบบ โดยรัฐจะมีหน้าที่ต้องฟื้นฟูทั้งร่างกายและจิตใจได้ กลับคืนสู่สังคมอย่างมีศักดิ์ศรีอีกด้วย

ใบงานที่ ๑ เรื่อง สิทธิที่จะมีชีวิตรอด
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ความหมายสิทธิพื้นฐานของเด็ก
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สิทธิเด็ก
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปประเด็นสำคัญจากใบความรู้ลงในใบงานต่อไปนี้

แรกเกิด

สิ่งที่ควร

Blank writing area with four horizontal dashed lines for notes.

ที่มาของภาพ <http://192.100.77.194/file/siranee.p/view/7661>

อยู่กับครอบครัว

สิ่งที่ควร

Blank writing area with four horizontal dashed lines for notes.

ที่มาของภาพ <https://sites.google.com>

ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง สิทธิที่จะได้รับการพัฒนาและสิทธิที่จะมีส่วนร่วม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สิทธิเด็ก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ความหมายของสิทธิที่จะได้รับการพัฒนาและสิทธิที่จะมีส่วนร่วม
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

สิทธิที่จะได้รับการพัฒนาและสิทธิที่จะมีส่วนร่วม

สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา

เพื่อให้เด็กพัฒนาไปเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต ผู้ใหญ่จึงควรส่งเสริมและสนับสนุนเด็กตามสิทธิของเด็กที่จะได้รับการพัฒนา เช่น บิดามารดา หรือผู้ปกครองต้องสอนแต่สิ่งที่ดีให้แก่เด็ก เด็กทุกคนต้องได้รับการศึกษา เป็นเวลา ๑๒ ปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับของรัฐ จะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เด็กควรได้รับการพัฒนาทางร่างกาย สติปัญญา สังคม อารมณ์และจิตใจ ชุมชนควรมีสถานที่ให้เด็กได้พักผ่อนและออกกำลังกาย

ขณะที่เด็กที่มีความจำเป็นพิเศษ เช่น เด็กพิการ ก็ต้องได้รับการดูแลให้มีชีวิตที่ปกติสุข ได้รับโอกาสพัฒนาและการศึกษาที่เหมาะสม ให้สามารถเติบโตพึ่งพาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ มีการพัฒนาความสามารถทั้งด้านร่างกายและจิตใจที่จะทำให้เด็ก ๆ ได้ก้าวไปสู่อนาคตที่สดใส และมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไปในอนาคต

สิทธิที่จะมีส่วนร่วม

เด็กคือสมาชิกคนหนึ่งในสังคม อาจจะมีตัวเล็กสักหน่อย แต่ก็มีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมอย่างเต็มตัว ทั้งการแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี หรือเข้ามามีบทบาทในเรื่องต่าง ๆ โดยเฉพาะกับเรื่องที่มีผลกระทบ หรือมีส่วนโดยตรงกับตัวเด็กและเยาวชน

ภาครัฐมีหน้าที่ที่จะเอื้ออำนวยและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน ตั้งแต่ระดับชุมชนเป็นต้นไป ทุกภาคส่วนก็ควรจะมีบทบาทส่งเสริมสนับสนุนให้เด็ก ๆ และเยาวชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วม ได้แสดงความคิดเห็น มีพื้นที่ในการใช้ศักยภาพของตนเอง ที่จะสร้างความเปลี่ยนแปลงที่ดีสู่สังคม “โดยไม่ขัดต่อกฎระเบียบ เด็กควรร่วมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง รู้จักการประนีประนอม และมีส่วนร่วมกับชุมชนในการรักษาสิ่งแวดล้อม ประเพณี และวัฒนธรรม”

ใบงานที่ ๒ เรื่อง สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สิทธิเด็ก
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ สิทธิที่จะได้รับการพัฒนาและสิทธิที่จะมีส่วนร่วม
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง นักเรียนอ่านใบความรู้ เรื่อง ความหมายของสิทธิที่จะได้รับการพัฒนาแล้วเขียนสรุป
ลงในผังความคิด

ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ใบงานที่ ๓ แบบบันทึกสิทธิพื้นฐาน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สิทธิเด็ก
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เรื่อง สิทธิขั้นพื้นฐานที่เด็กทุกคนพึงได้รับตามกฎหมาย
 รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำงานเป็นคู่ ช่วยกันวิเคราะห์จากประสบการณ์ของตนเองและสถานการณ์ในชีวิตจริง
 ว่า สิทธิพื้นฐานที่ตนได้รับมีอะไรบ้างและบันทึกลงในแบบบันทึก

แบบบันทึกสิทธิพื้นฐาน

สิทธิที่จะมีชีวิต

สิทธิที่ได้รับคือ

.....

สิทธิที่จะได้รับการปกป้อง

สิทธิที่ได้รับคือ

.....

สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา

สิทธิที่ได้รับคือ

.....

สิทธิที่จะมีส่วนร่วม

สิทธิที่ได้รับคือ

.....

ที่มาของภาพ <https://www.facebook.com/ชั้นวางหนังสือโต๊ะเขียนหนังสือชั้นเก็บของเล่นเด็ก>

ชื่อ-นามสกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

ชื่อ-นามสกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

ใบงานที่ ๔ เรื่อง ปกป้องสิทธิของตนเอง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สิทธิเด็ก
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ปกป้องสิทธิของตนเอง
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ตอนที่ ๑

คำชี้แจง นักเรียนนำตัวอักษรหน้าข้อความที่กำหนดให้เติมลงในช่องว่าง หน้าข้อความให้สัมพันธ์กัน

ก. ถูกทารุณกรรมทางร่างกาย	ข. มีที่อยู่อาศัย ได้รับประทานอาหารครบ ๕ หมู่
ค. ได้ค่าอุปกรณ์การเรียนฟรี	ง. ได้รับการคุ้มครองไม่ให้ถูกล่วงละเมิดทางเพศ
จ. เข้าร่วมงานวันวิชาการของโรงเรียน	

๑. สิทธิที่จะมีชีวิต	๒. สิทธิที่จะได้รับการปกป้อง
๓. สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา	๔. สิทธิที่จะมีส่วนร่วม
๕. การละเมิดสิทธิ	

ตอนที่ ๒

คำชี้แจง นักเรียนอ่านสถานการณ์ที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถาม

ไบเตยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ในทุกวันไบเตยจะนั่งรอผู้ปกครองมารับกลับบ้านที่หน้าโรงเรียน มีอยู่วันหนึ่งได้มีชายแปลกหน้าเดินเข้ามาคุย พร้อมโกหกว่าเป็นผู้ปกครองของไบเตยให้มารับแทน เพราะติดธุระ จากนั้นชายคนแปลกหน้าได้จับแขนของไบเตยและโอบไหล่ พร้อมบอกว่าจะพาไปส่งที่บ้าน ครูประจำชั้นเห็นการกระทำของชายแปลกหน้าที่กระทำต่อไบเตยจึงรีบเดินออกมาหาไบเตย ครูประจำชั้นจึงโทรสอบถามผู้ปกครอง และพาไบเตยไปรอผู้ปกครองในโรงเรียน จากนั้นครูประจำชั้นนั่งรอส่งไบเตย จนกว่าผู้ปกครองมารับ

๑. จากสถานการณ์ไบเตยควรได้รับการปกป้องสิทธิขั้นพื้นฐานที่เด็กพึงได้รับตามกฎหมายในด้านใด
.....
๒. หากนักเรียนเจอสถานการณ์ดังกล่าวแบบไบเตยนักเรียนจะปกป้องสิทธิของตนเองอย่างไร
.....

๑. ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....	๒. ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....
๓. ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....	๔. ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ชื่อ : _____ สกุล : _____ วัน _____ เดือน _____ พ.ศ. _____
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สิทธิเด็ก

คำชี้แจง

๑. ระบายสีลงใน ☆ ของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้ตามระดับการประเมินเหล่านี้
 เพื่อประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน

☆ ปรับปรุง ☆☆ พอใช้ ☆☆☆ ค่อนข้างดี ☆☆☆☆ ดี ☆☆☆☆☆ ดีมาก

กิจกรรม	ระดับความสามารถ
รู้และเข้าใจสิทธิขั้นพื้นฐานที่จะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย	☆☆☆☆☆
วิเคราะห์สิทธิขั้นพื้นฐานที่เด็กทุกคนพึงได้รับตามกฎหมาย	☆☆☆☆☆
วิเคราะห์สถานการณ์เกี่ยวข้องกับสิทธิพื้นฐานของเด็กที่พึงได้รับ	☆☆☆☆☆
ตระหนักและเห็นความสำคัญของสิทธิขั้นพื้นฐานที่เด็กทุกคนพึงได้รับตามกฎหมาย	☆☆☆☆☆
ตระหนักและเห็นความสำคัญปกป้องสิทธิของตนเอง	☆☆☆☆☆

๒. นับจำนวนดาวจากตารางข้างบนเพื่อบันทึกผลการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

☆ จำนวน..... ☆☆☆☆ จำนวน.....
 ☆☆ จำนวน..... ☆☆☆☆ จำนวน.....
 ☆☆☆ จำนวน.....

สรุป : วงกลมรอบผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนับจากข้อที่ได้ดาวมากที่สุด

ปรับปรุง พอใช้ ดี ค่อนข้างดี ดีมาก

๓. กาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่นักเรียนวางแผนจะทำได้พัฒนาการเรียนในครั้งต่อไป
 (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

_____ _____
 _____ _____

บันทึกการเรียนรู้ (Learning logs)

ชื่อ : _____ สกุล : _____ วัน _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการเรียนวิชานี้ในปลายภาคเรียน คือ.....

.....

ฉันน่าจะเรียนรู้ได้ดีกว่านี้หาก.....

.....

สิ่งที่ฉันอยากจะบอกคุณครู คือ.....

.....

สิ่งที่ฉันควรปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น คือ.....

.....

ปัญหาในการเรียนของฉัน คือ.....

.....

ใบงานที่ ๑ เรื่อง การนับและการเทียบศักราช
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ย้อนรอยไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การนับและการเทียบศักราช
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

กิจกรรมที่ ๑

คำสั่ง ให้นักเรียนนำคำที่กำหนดให้ด้านบนไปเติมลงในช่องว่างท้ายข้อความด้านล่าง

คริสต์ศักราช	พุทธศักราช	ฮิจเราะห์ศักราช
จุลศักราช	มหาศักราช	รัตนโกสินทร์ศก

๑. ศักราชที่สร้างขึ้นโดยพระเจ้ากนิษกะแห่งอินเดีย
 ๒. นิยมใช้ในหลักฐานประเภทศิลาจารึกและพงศาวดาร
 สมัยสุโขทัย อยุรยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ตอนต้น
 ๓. เริ่มนับศักราชตั้งแต่ปีที่พระเยซูประสูติ
 ๔. เริ่มนับศักราชตั้งแต่ปีที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก
 มหาราช ทรงสถาปนากรุงเทพมหานครเป็นราชธานี
 ๕. ศักราชที่สร้างขึ้นในสมัยของกษัตริย์พม่าทรงมีพระนามว่า
 บุปผะอรหันต์
 ๖. ศักราชที่ใช้กันมากในประเทศที่นับถือศาสนาอิสลาม
 ๗. เริ่มนับเมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จขึ้นธัมมชรรีนิพพานไปแล้ว ๑ ปี
 ๘. เริ่มนับศักราชตั้งแต่ปีที่ท่านบิหมฮัมมัดได้อพยพจากเมืองเมกกะ
 ไปยังเมืองเมดินะ
 ๙. ศักราชที่นิยมใช้ในหนังสือประวัติศาสตร์ของชาติตะวันตก
 ๑๐. ศักราชที่ใช้กันอย่างเป็นทางการในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระ
 พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

กิจกรรมที่ ๒

คำสั่ง ให้นักเรียนระบุหลักเกณฑ์การเทียบศักราชให้ถูกต้อง

๑. ม.ศ. ๑๓๒๐ = พ.ศ.

๒. ฮ.ศ. ๔๗๗ = พ.ศ.

๓. ม.ศ. ๑๓๔๕ = พ.ศ.

๔. จ.ศ. ๑๒๕๓ = พ.ศ.

๕. ค.ศ. ๑๕๒๐ = พ.ศ.

๖. ร.ศ. ๑๒๐ = พ.ศ.

๗. พ.ศ. ๒๓๑๐ = ม.ศ.

๘. พ.ศ. ๑๘๐๐ = จ.ศ.

๙. พ.ศ. ๒๕๓๐ = ฮ.ศ.

๑๐. พ.ศ. ๒๔๔๓ = ร.ศ.

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การใช้ทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ย้อนรอยไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

การใช้ทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ

ทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ คำบอกช่วงเวลามีหลายคำที่นิยมใช้กันโดยทั่วไป เช่น สัปดาห์ หมายถึงระยะเวลา ๗ วัน เดือน หมายถึง ระยะเวลาประมาณ ๓๐ วัน ปีหรือศักราช หมายถึง ระยะเวลา ๑๒ เดือน ส่วนช่วงเวลาที่ยาวนานหลาย ๆ ปี เช่น ๑๐ ปี เราจะใช้ทศวรรษ ๑๐๐ ปี เราจะใช้ศตวรรษ และ ๑๐๐๐ ปี เราจะใช้สหัสวรรษ

ทศวรรษ (ทศ แปลว่า ๑๐ วรรษ แปลว่า ปี) หมายถึง ระยะเวลา ๑๐ ปี เป็นคำที่แปลมาจากภาษาอังกฤษ ดังนั้นจึงนิยมใช้กับคริสต์ศักราช โดยปกติมักจะใช้กับตัวอักษร S หลังปีศักราช เช่น ๑๙๘๐S อ่านว่า ทศวรรษ ๑๙๘๐ ซึ่งหมายถึงระยะเวลา ค.ศ. ๑๙๘๐-๑๙๘๙ การนับช่วงเวลาเป็นทศวรรษให้นับปีที่ขึ้นต้นด้วย ๐ เป็นปีแรก และนับไปสิ้นสุดที่ ๙ ตัวอย่าง เช่น ทศวรรษ ๒๐๐๐ หมายถึง ระยะเวลา ค.ศ. ๒๐๐๐-๒๐๐๙

ศตวรรษ (ศต แปลว่า ๑๐๐ วรรษ แปลว่า ปี) หมายถึง ระยะเวลา ๑๐๐ ปี มีใช้ทั้งพุทธศตวรรษ และคริสต์ศตวรรษ การนับศตวรรษเริ่มต้นนับปีที่ ๑ ไปจนถึง ๑๐๐ ตัวอย่าง เช่น

พุทธศตวรรษที่ ๑	หมายถึง พ.ศ. ๑-๑๐๐
พุทธศตวรรษที่ ๒	หมายถึง พ.ศ. ๑๐๑-๒๐๐
พุทธศตวรรษที่ ๑๙	หมายถึง พ.ศ. ๑๘๐๑-๑๙๐๐
คริสต์ศตวรรษที่ ๒๐	หมายถึง ค.ศ. ๑๙๐๑-๒๐๐๐
คริสต์ศตวรรษที่ ๒๑	หมายถึง ค.ศ. ๒๐๐๑-๒๑๐๐

สหัสวรรษ (สหัส แปลว่า ๑๐๐๐ วรรษ แปลว่า ปี) หมายถึง ระยะเวลา ๑๐๐๐ ปี มีใช้ทั้งพุทธศตวรรษและคริสต์ศตวรรษ การนับใช้เกณฑ์เช่นเดียวกับศตวรรษ คือ เริ่มต้นนับปีที่ ๑ ไปจนถึง ๑๐๐๐ ตัวอย่าง เช่น

- สหัสวรรษที่ ๑ ทางพุทธศักราช คือ ช่วงเวลาตั้งแต่ พ.ศ. ๑-๑๐๐๐
 สหัสวรรษที่ ๒ ทางคริสต์ศักราช คือ ช่วงเวลาตั้งแต่ ค.ศ. ๑๐๐๑-๒๐๐๐

แหล่งที่มา/อ้างอิง

<http://sites.google.com>nsjiranan>

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ย้อนรอยไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

แบบบันทึกการนับช่วงเวลาเป็นทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ

๑. ถ้าปัจจุบันเป็น ค.ศ. ๒๐๑๐ อีก ๓ ทศวรรษจะตรงกับ ค.ศ.....

๒. พ.ศ. ๒๕๕๓ เท่ากับพุทธศตวรรษที่

๓. ค.ศ. ๑๗๘๑ เท่ากับคริสต์ศตวรรษที่

๔. พ.ศ. ๒๕๙๙ เท่ากับสหัสวรรษที่ ของ พ.ศ.

๕. ค.ศ. ๑๙๙๙ เท่ากับสหัสวรรษที่ ของ ค.ศ.

๖. ระหว่าง พ.ศ. ๙๐๑-๑๐๐๐ อยู่ในพุทธศตวรรษที่

๗. คริสต์ศตวรรษที่ ๑๕ อยู่ระหว่าง ค.ศ. ๑๔๐๑-ค.ศ.

๘. ค.ศ. ๑๙๙๐-๑๙๙๙ อยู่ในทศวรรษที่

๙. ๕ ทศวรรษ เท่ากับ ปี

๑๐. พุทธศตวรรษที่ ๓๐ เท่ากับ พ.ศ. ๒๙๐๑ ถึง พ.ศ.

คำถามพัฒนาการคิด

๑. การนับพุทธศตวรรษมีวิธีการนับอย่างไร
.....
๒. การนับพุทธศตวรรษต่างจากการนับคริสต์ศตวรรษอย่างไร
.....
๓. ถ้าปีนี้เป็น พ.ศ. ๒๕๕๕ อีก ๓ ทศวรรษ จะตรงกับปีใด
.....
๔. การนับเวลาเป็นทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ มีความแตกต่างกันอย่างไร
.....
๕. ถ้าไม่มีการคิดเรื่องการนับเวลาเป็นทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ จะส่งผลอย่างไร
.....

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ย้อนรอยไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์
 รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

ประวัติศาสตร์ คือ การศึกษาเรื่องราวและพฤติกรรมของมนุษย์ในอดีต ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงเวลาและยุคสมัยต่าง ๆ กัน หากแต่อดีตของมนุษย์นั้นมีระยะเวลา ยาวนานมาก จึงจำเป็นจะต้องมีการแบ่งช่วงเวลาดังกล่าวออกเป็นยุคสมัยต่าง ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับอดีต ให้เกิดความเข้าใจตรงกัน และเพื่อให้เห็นถึงลักษณะสำคัญของแต่ละช่วงเวลา

ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถแบ่งออกเป็น ๒ สมัย คือ สมัยก่อนประวัติศาสตร์และสมัยประวัติศาสตร์ สำหรับสิ่งที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดอายุ คือ “ตัวอักษร” ดังนั้นแล้ว ในแต่ละสังคมหรือแหล่งอารยธรรมต่าง ๆ ในโลก จึงเข้าสู่สมัยประวัติศาสตร์ไม่พร้อมกัน ขึ้นอยู่กับว่าสังคมหรืออารยธรรมใดสามารถประดิษฐ์ตัวอักษรขึ้นใช้ได้ก่อน

๑. สมัยก่อนประวัติศาสตร์ คือ ช่วงเวลาที่มนุษย์ยังไม่รู้จักการประดิษฐ์ตัวอักษรเพื่อใช้บันทึกเรื่องราว ดังนั้น การศึกษาเรื่องราวสมัยก่อนประวัติศาสตร์ จึงต้องอาศัยการสันนิษฐาน และการตีความจากหลักฐานทางโบราณคดี เช่น เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ส่วนใหญ่ทำจากหินและโลหะ สมัยก่อนประวัติศาสตร์สามารถแบ่งออกได้เป็น ๒ ยุค

๑) ยุคหิน ยุคหินเป็นยุคที่มนุษย์รู้จักใช้หินเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ แบ่งเป็น ๓ สมัย ได้แก่

- ยุคหินเก่า (มีอายุ ๑๐๐,๐๐๐-๕๐๐,๐๐๐ ปี)
- ยุคหินกลาง (มีอายุ ๗,๐๐๐-๑๒,๐๐๐ ปี)
- ยุคหินใหม่ (มีอายุ ๓,๐๐๐-๗,๐๐๐ ปี)

๒) ยุคโลหะ มีอายุระหว่าง ๕,๖๐๐-๗,๐๐๐ ปีเป็นยุคที่มนุษย์รู้จักนำโลหะมาเป็นเครื่องมือ เครื่องใช้แทนหิน แบ่งย่อยออกเป็น ๒ ยุค คือ

- ยุคสำริด เป็นยุคที่มนุษย์รู้จักนำทองแดงและดีบุกมาหลอมรวมกันเป็นสำริด ทำเป็นเครื่องมือเครื่องใช้

- ยุคเหล็ก เป็นยุคที่มนุษย์รู้จักการถลุงเหล็ก ซึ่งแข็งแกร่งกว่าสำริดมาทำเป็นเครื่องมือเครื่องใช้และอาวุธ

๒. สมัยประวัติศาสตร์ คือ ช่วงเวลาที่มนุษย์ในสังคมเริ่มรู้จักการประดิษฐ์ตัวอักษรขึ้นเพื่อใช้บันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ทำให้มนุษย์ในยุคหลังสามารถเข้าใจเรื่องราวในช่วงเวลาดังกล่าว ผ่านการศึกษาและตีความจากหลักฐานลายลักษณ์อักษรต่าง ๆ เช่น ศิลาจารึก พงศาวดาร หนังสือ เป็นต้น ดังนั้น แต่ละสังคมจะเริ่มต้นสมัยประวัติศาสตร์ไม่พร้อมกัน สมัยประวัติศาสตร์ หากแบ่งตามประวัติศาสตร์สากลแล้ว สามารถแบ่งได้เป็น ๔ สมัย ได้แก่ ประวัติศาสตร์สมัยโบราณ ประวัติศาสตร์สมัยกลาง ประวัติศาสตร์สมัยใหม่ และประวัติศาสตร์สมัยปัจจุบัน

ยุคโบราณ เริ่มตั้งแต่มนุษย์ตั้งถิ่นฐานเป็นหลักแหล่ง เป็นประเทศชาติ มีอักษรใช้ มีอารยธรรม และสิ้นสุดลงเมื่ออาณาจักรโรมันล่มสลาย ปี ค.ศ. ๔๗๖

ยุคกลาง หรือยุคมืด เริ่มต้นเมื่อ ปี ค.ศ. ๔๗๖ ยุโรปตกอยู่ภายใต้การปกครองของเผ่าต่าง ๆ ถึง ปี ค.ศ. ๑๔๕๓

ยุคสมัยใหม่ เริ่มต้นเมื่อ ปี ค.ศ. ๑๔๕๓ ยุโรปฟื้นตัวจากการถูกรอบงำและเริ่มฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม ไปจนถึงสงครามโลกครั้งที่ ๑ ปี ค.ศ. ๑๙๑๔

ยุคปัจจุบัน เริ่มต้นหลังสงครามโลกครั้งที่ ๑ ยุติลง (ค.ศ. ๑๙๑๘) มาจนถึงปัจจุบัน

<p>ใบงานที่ ๓ เรื่อง การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์</p> <p>หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ย้อนรอยไทย</p> <p>แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์</p> <p>รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔</p>
--

คำสั่ง ให้นักเรียนเปรียบเทียบลักษณะสำคัญของการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ของการแบ่งยุคสมัย	
ยุคสมัย	ลักษณะสำคัญ
สมัยก่อนประวัติศาสตร์	
๑) ยุคหิน	
๒) ยุคโลหะ	
สมัยประวัติศาสตร์	
๑) สมัยโบราณ
๒) สมัยกลาง
๓) สมัยใหม่
๔) สมัยปัจจุบัน

๑. ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

๒. ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

๓. ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

๔. ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ย้อนรอยไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ไทย
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ไทย

การศึกษาประวัติศาสตร์ไทย นักประวัติศาสตร์ไทยใช้เหตุการณ์สำคัญในแต่ละช่วงเวลาของเมืองหลวงเป็นเกณฑ์ในการแบ่งยุคสมัย คือ

๑) สมัยก่อนสุโขทัย เริ่มต้นเมื่อมีการพบศิลาจารึกในดินแดนไทย ในพุทธศตวรรษที่ ๑๒ ของบุคคลที่ตั้งถิ่นฐานบ้านเมือง แคว้น ไต๋แก้ว แคว้นทวารวดี แคว้นทริภุญชัย แคว้นศรีวิชัย แคว้นตามพรลิงค์

๒) สมัยสุโขทัย เริ่มจากปีที่พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ขึ้นครองราชย์และสถาปนาสุโขทัยเป็นเมืองหลวง จนกระทั่งสุโขทัยถูกรวมเข้ากับอาณาจักรอยุธยา

๓) สมัยอยุธยา เริ่มจากปีที่สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) ขึ้นครองราชย์และสถาปนารุงศรีอยุธยาเป็นเมืองหลวง จนกระทั่งถึงปีที่กรุงศรีอยุธยาแตก

๔) สมัยธนบุรี เริ่มจากปีที่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชขึ้นครองราชย์และสถาปนารุงธนบุรีเป็นเมืองหลวง จนถึงปีสุดท้ายของรัชกาล

๕) สมัยรัตนโกสินทร์ เริ่มจากปีที่สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชขึ้นครองราชย์และสถาปนารุงรัตนโกสินทร์เป็นเมืองหลวงถึงปัจจุบัน

ใบงานที่ ๔ เรื่อง การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ย้อนรอยไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ไทย
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนจับคู่โดยร่วมกันวิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญที่กำหนดให้แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ไทย

แบบบันทึกการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ไทย		
ที่	เหตุการณ์สำคัญ	ยุค/สมัย
๑	ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง เป็นศิลาจารึกที่สำคัญและได้รับการยกย่องว่าเป็นวรรณคดีเรื่องแรกของไทย ศิลาจารึกเกี่ยวข้องกับสมัยใด
๒.	ลั้ดดาและครอบครัวไปชมพิพิธภัณฑ์บ้านเชียง ที่จังหวัดอุดรราชธานี ที่จัดแสดงวัตถุโบราณที่ทำจากเครื่องปั้นดินเผา เครื่องปั้นดินเผาเกี่ยวข้องกับยุคใด
๓.	สมเด็จพระนเรศวรมหาราชประกาศอิสรภาพจากพม่า เมื่อ พ.ศ. ๒๑๒๗ เหตุการณ์ครั้งนี้เกี่ยวข้องกับสมัยใด
๔.	นักโบราณคดีค้นพบหลักฐานการใช้ตัวอักษรในดินแดนไทยของกลุ่มคนที่ตั้งถิ่นฐานบ้านเมืองแคว้นทวารวดี เหตุการณ์ครั้งนี้เกี่ยวข้องกับสมัยใด
๕.	พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จกลับพระนครและได้พระราชทานพระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว ในวันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ และพระราชทานรัฐธรรมนูญฉบับถาวรเมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๕ เหตุการณ์ครั้งนี้เกี่ยวข้องกับยุค/สมัยใด
๖	พ.ศ. ๒๓๒๑ สมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึก กับเจ้าพระยาสุรสีห์ไปตีเวียงจันทน์ ได้อัญเชิญพระแก้วมรกตและพระบางมา พระแก้วมรกตประดิษฐานไว้ที่วัดอรุณฯ ส่วนพระบางต่อมาคืนกลับไป เหตุการณ์ครั้งนี้เกี่ยวข้องกับยุค/สมัยใด

๑. ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

๒. ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ย้อนรอยไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

หลักฐานทางประวัติศาสตร์

ความหมายของหลักฐานทางประวัติศาสตร์

หลักฐานทางประวัติศาสตร์ หมายถึง ร่องรอยที่เกิดขึ้นในอดีตซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาเรื่องราวในอดีต ร่องรอยที่เป็นการกระทำ การพูด การเขียน การประดิษฐ์ การอยู่อาศัยของมนุษย์ หรือความคิดอ่าน ความรู้สึก ประเพณีปฏิบัติของมนุษย์ในอดีต ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ที่มีทั้งหลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษรและหลักฐานที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร

- หลักฐานลายลักษณ์อักษร ได้แก่ จารึก ตำนาน พงศาวดาร จดหมายเหตุ บันทึกความทรงจำ เอกสารทางวิชาการ ชิวประวัติ จดหมายเหตุส่วนตัว หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร กฎหมาย ตำรา ในการศึกษาประวัติศาสตร์ในประเทศไทย มีการเน้นการฝึกฝนทักษะการใช้หลักฐานประเภทลายลักษณ์อักษร เป็นส่วนใหญ่ จนอาจกล่าวได้ว่าหลักฐานประเภทนี้เป็นแก่นของงานทางประวัติศาสตร์ไทย

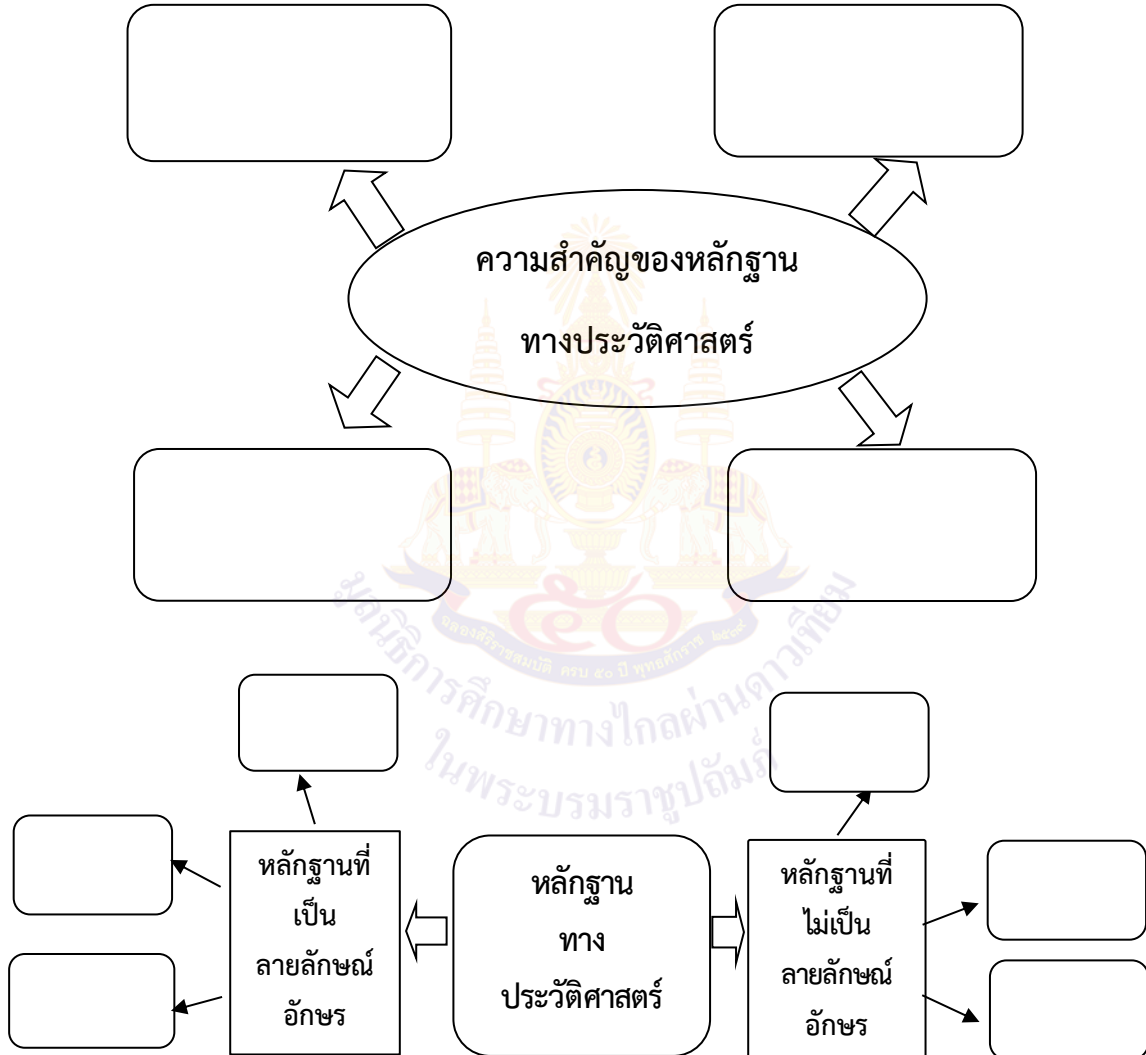
- หลักฐานไม่เป็นลายลักษณ์อักษร ได้แก่ โบราณสถาน โบราณวัตถุ เงินตรา จิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม นาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ ภาพถ่าย ภาพสไลด์ แผนที่ โปสเตอร์ แถบบันทึกละเสียง แผ่นเสียง ภาพยนตร์ ดวงตราไปรษณียากร

ความสำคัญของหลักฐานทางประวัติศาสตร์

การศึกษาข้อมูลจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์มีความสำคัญ ดังนี้ มีรายละเอียดที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาเรื่องราวหรือเหตุการณ์ในอดีต เป็นหลักฐานที่นำมาศึกษาเหตุการณ์ในอดีต แนวทางตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และเป็นสิ่งที่ให้ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง

ใบงานที่ ๕ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ย้อนรอยไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาข้อมูล ทำเป็นแผนผังความคิด ๒ ประเด็น

๑. ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....
๒. ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....
๓. ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....
๔. ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง ประเภทหลักฐานทางประวัติศาสตร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ย้อนรอยไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ประเภทหลักฐานทางประวัติศาสตร์
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์

หลักฐานทางประวัติศาสตร์ใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องราวในอดีต มีทั้งหลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษรและหลักฐานที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร

การแบ่งหลักฐานทางประวัติศาสตร์

หลักฐานทางประวัติศาสตร์แบ่งเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

(๑) **หลักฐานชั้นต้น** หมายถึง หลักฐานที่บันทึก สร้าง หรือจัดทำขึ้น โดยผู้เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นั้นโดยตรง หรือบ่งบอกให้รู้ถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสมัยนั้นจริง ๆ ทั้งที่เป็นลายลักษณ์อักษร เช่น หนังสือพิมพ์ สนธิสัญญา บันทึกคำให้การ จดหมายเหตุ กฎหมาย ประกาศของทางราชการ ศิลารจารึก จดหมาย และที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร เช่น ภาพเขียนสีผนังถ้ำ เครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องประดับ เจดีย์ พระราชพงศาวดาร โบราณสถาน โบราณวัตถุ

(๒) **หลักฐานชั้นรอง** หมายถึง หลักฐานที่สร้างขึ้นโดยผู้ที่ไม่ได้พบเห็นเหตุการณ์นั้นโดยตรง เกิดจากการนำหลักฐานชั้นต้นมาวิเคราะห์ ตีความเมื่อเวลาผ่านไปนานแล้ว ได้แก่ บทความทางวิชาการ สิ่งก่อสร้างเลียนแบบ หนังสือต่าง ๆ ภาพยนตร์

หลักฐานชั้นต้นมีประโยชน์ที่ทำให้ทราบข้อเท็จจริงที่น่าเชื่อถือ ส่วนหลักฐานชั้นรองเป็นข้อมูลประกอบที่ทำให้เข้าใจเหตุการณ์ได้ดีขึ้น

แหล่งที่มา/อ้างอิง

<https://sites.google.com/>

ใบงานที่ ๖ เรื่อง ประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์
หน่วยที่การเรียนรู้ ๑ เรื่อง ย้อนรอยไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ประเภทหลักฐานทางประวัติศาสตร์
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำสั่ง ให้นักเรียนจำแนกประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ลงในแผนภาพที่กำหนดให้

๑ หลักฐานชั้นต้น หมายถึง

.....

.....

๑ หลักฐานชั้นต้นที่นักเรียนรู้จัก

๑ หลักฐานชั้นรอง หมายถึง

.....

.....

๑ หลักฐานชั้นรองที่นักเรียนรู้จัก

๑ หลักฐานชั้นต้นและหลักฐานชั้นรองมีลักษณะสำคัญแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

.....

ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ใบงานที่ ๗ เรื่อง หลักฐานที่ใช้ในการศึกษาความเป็นมาของท้องถิ่น
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ย้อนรอยไทย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การจำแนกหลักฐานที่พบในท้องถิ่น
 รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

แบบบันทึกหลักฐานที่ใช้ในการศึกษาความเป็นมาของท้องถิ่น

๑. ท้องถิ่นของนักเรียนคือ.....

๒. หลักฐานที่ใช้ในการศึกษาความเป็นมาของท้องถิ่น ได้แก่

.....

.....

.....

๓. จำแนกประเภทของหลักฐานดังนี้

หลักฐานขั้นต้น	หลักฐานขั้นรอง
.....

๔. นักเรียนมีแนวทางดูแลโบราณสถานในท้องถิ่นอย่างไร

.....

.....

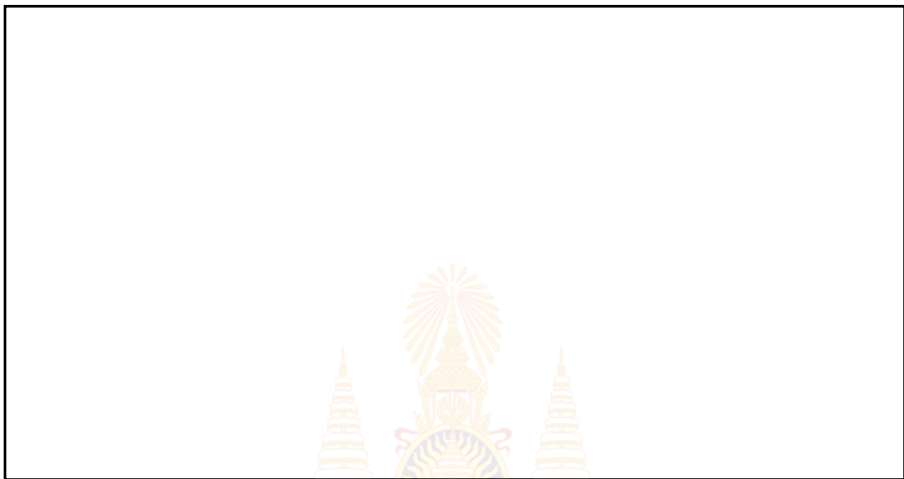
.....

.....

๑. ชื่อ-นามสกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

๒. ชื่อ-นามสกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

ใบงานที่ ๘ เรื่อง การสืบค้นเรื่องราวในท้องถิ่นโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์
หน่วยที่การเรียนรู้ ๑ เรื่อง ย้อนรอยไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การสืบค้นเรื่องราวในท้องถิ่น
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

การกำหนดหัวข้อ

การรวบรวมข้อมูล/หลักฐานทางประวัติศาสตร์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

การนำเสนอ (เรียบเรียงข้อมูล)

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ : _____ สกุล : _____ วัน _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ย้อนรอยไทย

คำชี้แจง

๑. ระบายสีลงใน ☆ ของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้ตามระดับการประเมินเหล่านี้ เพื่อประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน

☆ ปรับปรุง ☆☆ พอใช้ ☆☆☆ ค่อนข้างดี ☆☆☆☆ ดี ☆☆☆☆☆ ดีมาก

กิจกรรม	ระดับความสามารถ
บอกวิธีการนับและเทียบศักราชได้	☆☆☆☆☆
สามารถคิดและเทียบทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ	☆☆☆☆☆
การเปรียบเทียบลักษณะสำคัญการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์	☆☆☆☆☆
ทักษะการวิเคราะห์เหตุการณ์ในยุคสมัยต่าง ๆ ทางประวัติศาสตร์ไทย	☆☆☆☆☆
บอกความหมายและความสำคัญของหลักฐานทางประวัติศาสตร์	☆☆☆☆☆
สามารถจำแนกประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้	☆☆☆☆☆
การสืบค้นเรื่องราวในท้องถิ่นด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์	☆☆☆☆☆

๒. นับจำนวนดาวจากตารางข้างบนเพื่อบันทึกผลการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

☆ จำนวน..... ☆ ☆ ☆ ☆ จำนวน.....
 ☆ ☆ จำนวน..... ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ จำนวน.....
 ☆ ☆ ☆ จำนวน.....

สรุป : วงกลมรอบผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนับจากข้อที่ได้ดาวมากที่สุด

ปรับปรุง พอใช้ ดี ค่อนข้างดี ดีมาก

๓. กาเครื่องหมาย ✓ ลงใน □ ที่นักเรียนวางแผนจะทำเพื่อพัฒนาการเรียนในครั้งต่อไป (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

_____ _____
 _____ _____

บันทึกการเรียนรู้ (Learning logs)

ชื่อ : _____ สกุล : _____ วัน _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการเรียนวิชานี้ในครึ่งภาคเรียน คือ.....
.....
.....

ฉันน่าจะเรียนรู้ได้ดีกว่านี้หาก.....
.....
.....

สิ่งที่ฉันอยากจะบอกคุณครู คือ.....
.....
.....

สิ่งที่ฉันควรปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น คือ.....
.....
.....

ปัญหาในการเรียนของฉัน คือ.....
.....
.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

ภูมิใจในท้องถิ่น

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์
 รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทย

สมัยก่อนประวัติศาสตร์ หมายถึง ระยะเวลาในอดีตที่มนุษย์ยังไม่รู้จักการบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ไว้ เป็นลายลักษณ์อักษร เนื่องจากเป็นสมัยที่ยังไม่พบหลักฐานเป็นตัวหนังสือ หลักฐานสมัยก่อนประวัติศาสตร์ แบ่งย่อยเป็น ๓ ประเภทดังนี้

๑. โบราณสถาน ได้แก่ แหล่งที่อยู่อาศัย เช่น ถ้ำ เเพิงผาหิน เป็นต้นใกล้แหล่งน้ำ
๒. โบราณวัตถุ ได้แก่ เครื่องมือหินกะเทาะหยาบ เครื่องมือหินขัด เครื่องสำริดและเหล็ก เครื่องปั้นดินเผา ลูกปัดที่ทำด้วยดินเผาและหินสี เปลือกหอย โครงกระดูกมนุษย์และสัตว์
๓. โบราณศิลปกรรม ได้แก่ ภาพเขียนสีและภาพจำหลัก ซึ่งล้วนแล้วได้ทำขึ้นบนผนังถ้ำหรือเพิงผา

การตั้งถิ่นฐานชุมชนก่อนประวัติศาสตร์

ชุมชนก่อนประวัติศาสตร์ในจังหวัดตรัง มีโบราณวัตถุประเภทเครื่องมือหิน ได้แก่ เครื่องมือหินกะเทาะ ทำจากสะเก็ดหินปูนขนาดใหญ่ และทำจากหินควอร์ตไซต์ (Quartzite) เครื่องมือหินขัดทั้งขวานหินไม่มีบ่า และมีบ่า โบราณวัตถุประเภทดินเผาทั้งแบบเรียบและแบบลายเชือกทาบ และโบราณวัตถุประเภทภาพเขียนสี ที่ผนังถ้ำ

ขวานหินขัด ทั้งประเภทไม่มีบ่าและมีบ่า สามารถพบได้ทั่วไปในถ้ำตามภูเขาลูกโดด แถบลุ่มแม่น้ำตรัง แม่น้ำปะเหลียนและคลองนางน้อย หรืออาจพบได้ตามริมตลิ่งตะพงแม่น้ำ ชาวบ้านใช้ขวานหินเหล่านี้เป็น ประโยชน์เชิงคติชน โดยนำไปวางไว้บนลอมข้าวในยุ้งฉาง เชื่อว่าป้องกันหนูมิให้มากินข้าว บ้างก็แช่น้ำไว้ใน กะละอมน้ำดื่มเพื่อป้องกันโรค อันเกิดจากการดื่มน้ำได้ หมอชาวบ้านพลีเรือน เรียกว่า หินผ่านฟ้า หรือหิน ขวานฟ้า ใช้ประกอบพิธีสวดบ้านพลีเรือน ขับไล่อุบาทว์ฟ้าดินได้ที่หน้าผาเขาแบนะ อุทยานแห่งชาติหาดเจ้า ไหม มีภาพเขียนสี คู่ออกชัดเจนว่าเป็นภาพปลากระบอกที่ชาวบ้านเรียกว่าปลาหล้อบัน และหัวสัตว์ป่าคล้าย เสือ คงเป็นเสือปลาชนิดหนึ่งแหล่งโบราณคดีถ้ำซาไก ถ้ำหน้าเขา เป็นชุมชนเขาป่าเขาอันเป็นต้นน้ำ ถ้ำเขา ไม้ แถว ถ้ำเขาปิ่นะ ถ้ำเขาสามบาตร เป็นชุมชนเขตทุ่งราบลุ่มน้ำ ส่วนเขาเจ้าไหม เขาแบนะ เป็นชุมชนเขตชายฝั่ง ทะเลความเป็นหมู่ตั่งเขา ตั่งทุ่ง ตั่งเล จึงมีมาแต่สมัยดึกดำบรรพ์ ซึ่งเทียบอายุกับถ้ำซาไกได้ว่า “เป็นยุค ก่อนยุคหินใหม่ (Pre-neolithic) และควรมีอายุอยู่ในระหว่าง ๖,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ ปี ล่วงมาแล้ว

การศึกษาทางโบราณคดี ผ่านเครื่องมือกัน ภาพเขียนดินเผา และร่องรอยวัฒนธรรมอื่น ๆ ในยุคก่อน ประวัติศาสตร์จากการขุดค้นแหล่งโบราณคดีในจังหวัดตรัง แล้วศึกษาเปรียบเทียบกับแหล่งอื่น ๆ ในจังหวัดตรังและต่างประเทศ “สร้างมิติใหม่ให้กับวงการโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ในเอเชียตะวันออกเฉียง

เฉียงใต้ เพราะเป็นการค้นพบข้อมูลการอยู่อาศัยและการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของคนสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ตั้งแต่ยุคหินเก่าตอนปลายถึงปลายยุคหินใหม่ ซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาต่อเนื่องตั้งแต่ ๒๕,๐๐๐ ถึง ๔,๓๐๐ ปี ล่วงมาแล้ว” การศึกษาถ้ำชาไก ของสุรินทร์ ภู่อจรร และคณะ เป็นต้นแบบให้ผู้สนใจได้ศึกษาวิเคราะห์ เปรียบเทียบกับแหล่งโบราณคดีอื่น ๆ ซึ่งจะได้นำมาเสนอสรุปให้เห็นภาพวิถีของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ ในจังหวัดตรัง

เครื่องมือหินกะเทาะ (Stonetool) เป็นขวานหิน ในชั้นวัฒนธรรมที่ ๑ ซึ่งใช้กันในยุคหินเก่าตอน ปลาย (LaetPalaeolithic) มีจำนวน ๑๐๒ ชิ้น เครื่องมือสะเก็ดหิน (Flake) จำนวน ๗๒๑ ชิ้น และสะเก็ดหิน (Wasteflake) จำนวน ๓๖๗ ชิ้น เครื่องมือหินเหล่านี้ใช้ล่าสัตว์ เช่น ควายป่า หมูป่า เก้ง โดยตรง และยังใช้เป็นเครื่องมือเพื่อทำเครื่องมือล่าสัตว์อื่น ๆ เช่น ไม้ซาง หรือบอเลา-ลูกดอก ตลอดจนเครื่องดักจับสัตว์ต่าง ๆ อันเป็นเครื่องมือไม้ (Wood Working)

ผลการวิเคราะห์กระดูกสัตว์และเปลือกหอยที่พบในถ้ำชาไก ทำให้รู้ว่ามีมนุษย์บุพกาลบริโภคเนื้อสัตว์ ต่าง ๆ เป็นอาหาร ได้แก่ ค่าง นาก บ่าง กระรอก อ้น แม่น ปลา ลิง หมูป่า หมูหริ่ง พญากระรอกดำ กระรอก บินเล็กแก้มขาว เต่า หอยโล่ หอยน้ำพริก หรือหอยลาย หอยกาบน้ำจืด หอยโข่ง หอยก้น หอยภูเขา หอยเบี้ย หอยบก หอยแมลงภู่ สุรินทร์ ภู่อจรร และคณะ ตีความว่า คนยุคก่อนประวัติศาสตร์ล่าสัตว์เล็ก ๆ ที่อยู่บนต้นไม้ เช่น ลิง ค่าง พญากระรอกดำ กระรอกบินเล็กแก้มขาว โดยใช้เครื่องมือไม้ เช่น ไม้ซาง ที่ชนกลุ่มน้อยเผ่าชาไก นิยมใช้ล่าสัตว์เหล่านั้นในปัจจุบัน ส่วนหมูหริ่งและหมูป่า อาจจะใช้วิธีล่าโดยใช้เครื่องมือดักจับสัตว์เช่นเดียวกัน กับชนกลุ่มน้อย เผ่าชาไกในปัจจุบัน และหอยต่าง ๆ ที่กล่าวมาทั้งหมดยกเว้นหอยจากทะเล เช่น หอยเบี้ยและ หอยแมลงภู่แล้ว น่าที่จะตีความโดยใช้พฤติกรรมการล่าสัตว์และจับสัตว์ของชนกลุ่มน้อยเผ่าชาไกมาอธิบายได้ ว่าเป็นการจับหอยต่าง ๆ โดยใช้มือจับหรืองมจากแม่น้ำลำธาร หรือหนองบึง เป็นต้น ส่วนหอยเบี้ยนั้นเป็น หอยหายากและพบในปริมาณน้อย ซึ่งได้ถูกนำมาทำเป็นเครื่องประดับทุกชิ้น และน่าสังเกตว่าคนยุคก่อน ประวัติศาสตร์ในห้วงเวลานี้ล่าสัตว์ใหญ่เพียงเล็กน้อย หรือเกือบจะไม่ได้ล่าสัตว์ใหญ่เลย

นอกจากพบตัวอย่างเมล็ดพืชจำนวนมากในกองไฟที่ถ้ำชาไกแล้ว ยังพบแกลบที่ถ้ำกลบ เขาปิยะ แสดงว่าคนสมัยนั้นบริโภคธัญพืชด้วย ถั่วต่าง ๆ เป็นที่อยู่อาศัยชั่วคราว (Temporary camp) และโยกย้าย เปลี่ยนที่อยู่ใหม่ตลอดเวลาตามลักษณะฤดูกาลของแหล่งอาหาร (Food seasonality) และในกรณีที่มีสมาชิก ตาย หลังจากฝังศพโดยใส่เครื่องมือเครื่องใช้ของผู้ตายในพิธีกรรมฝังศพแล้วก็จะอพยพโยกย้ายไปทันที ภาพเขียนสี เขาแบนะ รูปปลาแสดงโครงร่างภายในลักษณะเดียวกับรูปปลาที่เขาเขียน ตำบลเกาะปันหยี จังหวัดพังงา^๔ และรูปปลาแสดงโครงร่างภายนอกตกแต่งด้วยลายเส้นภายในที่ถ้ำผีหัวโต อำเภออ่าวลึก จังหวัด กระบี่ เศษภาชนะดินเผาหม้อสามขา จากถ้ำเขาปิยะ ถ้ำเขาสามบาตร แสดงอารยธรรมมนุษย์ยุคก่อน หม้อ สามขายังเป็นเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ประจำยุคสมัย โดยที่สามารถใช้ไม้พินก่อกองไฟได้กั้น หม้อ ระบายความร้อนออกทางรูขาหม้อเพื่อป้องกันการแตกร้าว ขาหม้อยังใช้แทนก้อนเส้าได้เป็นอย่างดีอีก ต่างหาก

ชนกลุ่มน้อยที่ใช้ชีวิตเร่ร่อน หาของป่าล่าสัตว์ อันเป็นวิถีชีวิตของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์หมู่ตราง เขา สามารถศึกษาได้จากชนเผ่าชาไก ซึ่งเร่ร่อนไปตามฤดูแห่งผลผลิตจากป่า เพื่อเก็บรวบรวม ขेतอำเภอบ

ปะเหลียน นับว่าเป็นคุณค่ามหาศาลต่อแวดวงวิชาการก่อนประวัติศาสตร์^{๑๐} เพราะวิถีชีวิตซาไก ทำให้เห็นร่องรอยมนุษย์ยุคบุกเบิก ซึ่งทะลุมิติข้ามมาถึงปัจจุบันอย่างน่าประหลาดใจนัก ถิ่นฐานก่อนประวัติศาสตร์แบ่งได้ ๔ ลักษณะ ตามสถานที่ตั้ง คือ

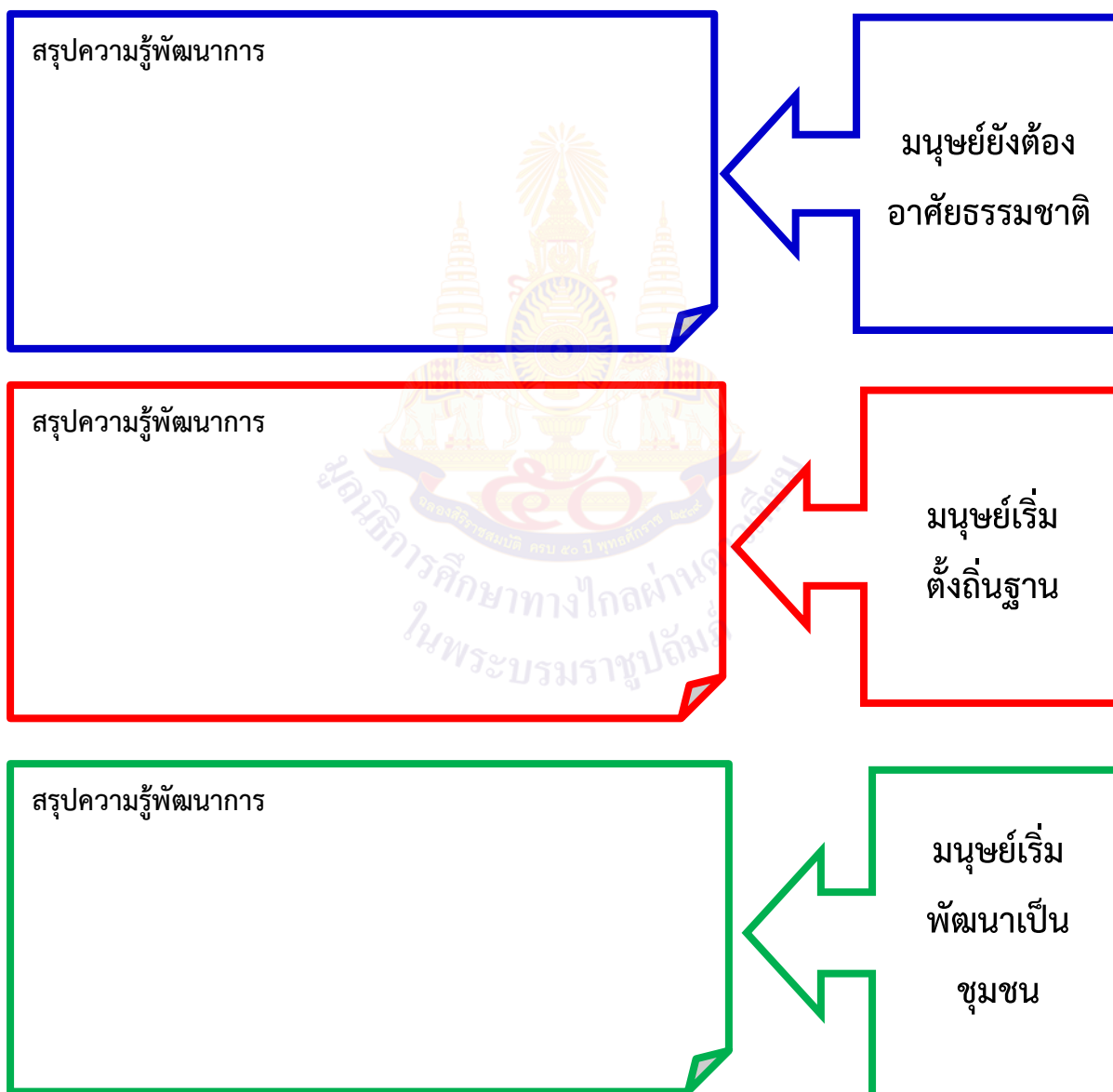
- หมูเขา ได้แก่ ถ้ำซาไก ถ้ำหน้าเขา
- หมูทุ่งชายเขา ได้แก่ ถ้ำเขาน้ำพราย ถ้ำตรา ถ้ำหมุดิน ถ้ำเขาหญ้าระ
- หมูทุ่งราบริมแม่น้ำ ได้แก่ ถ้ำเขาปินะ ถ้ำเขาสามบาตร ถ้ำเขาไม้แก้ว
- หมูเล ได้แก่ ถ้ำเขาเจ้าไหม เขาแบนะ ถ้ำเขาโต๊ะแนะ

เมื่อพิจารณาหลักฐานทางโบราณคดี อธิบายวิเคราะห์ได้ว่าแหล่งชุมชนทั้งหมด มีทั้งในยุคก่อนยุคหินใหม่ (Pre-Neolithic) ยุคหินกลาง ยุคหินใหม่ บุรพชนเหล่านั้นอาศัยถ้ำเป็นแหล่งพักพิงชั่วคราว ตามฤดูกาลที่ธรรมชาติให้ผลผลิต พวกเขาบริโภคทั้งสัตว์บกและสัตว์น้ำ โดยเฉพาะหอย ผลไม้ เมล็ดธัญพืชและหัวพืชใต้ดิน ซึ่งมนุษย์ปัจจุบันก็ยังบริโภคอยู่อย่างนั้น การกำหนดแหล่งชุมชนหมูเขา หมายถึง ผู้ที่อยู่ตามยอดน้ำในเขตป่าเขา เทือกเขาบรรทัด ส่วนหมูทุ่งชายเขา ได้แก่ แหล่งชุมชนชายเขาถัดลงมาจากหมูเขา หมูทุ่งราบริมแม่น้ำเป็นแหล่งชุมชนในที่ราบลุ่มแม่น้ำ และหมูเล เป็นแหล่งชุมชนชายฝั่งทะเล

ส่วนถ้ำที่อยู่ในหมูเขาเป็นถ้ำภูเขาเทือกบรรทัด ถ้ำที่อยู่ในหมูทุ่งชายเขาและหมูทุ่งราบริมแม่น้ำ เป็นถ้ำในภูเขาเทือกสัน ๆ ชายเทือกเขาบรรทัด และถ้ำในภูเขาลูกโดดกลางทุ่ง ส่วนถ้ำที่อยู่ในหมูเล เป็นถ้ำในภูเขาริมทะเล การยึดเอาถ้ำพำนัก นอกจากอบอุ่นสบายในยามค่ำคืน เย็นสบายในเวลากลางวัน ยังเป็นทำเลเหมาะสมในการหลบภัยธรรมชาติ เช่น พายุ ฝน อุทกภัย ตลอดจนทั้งอันตรายจากสัตว์ร้าย ทุกถ้ำที่สำรวจแล้วล้วนว่าเป็นแหล่งพักพิงมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์ อยู่เหนือระดับน้ำทะเล ๑๐๐-๕๐๐ เมตร แม่น้ำท่วมในภาวะปกติ ถิ่นพำนักอันเป็นธรรมชาตินี้ก็ช่วยให้มนุษย์พ้นภัยธรรมชาติได้ด้วย

ใบงานที่ ๑ เรื่อง การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์ในหัวข้อที่กำหนดให้

ใบงานที่ ๒ เรื่อง หลักฐานเครื่องมือเครื่องใช้ของมนุษย์ยุคหินในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่แสดงพัฒนาการของมนุษย์ที่พบในท้องถิ่น
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

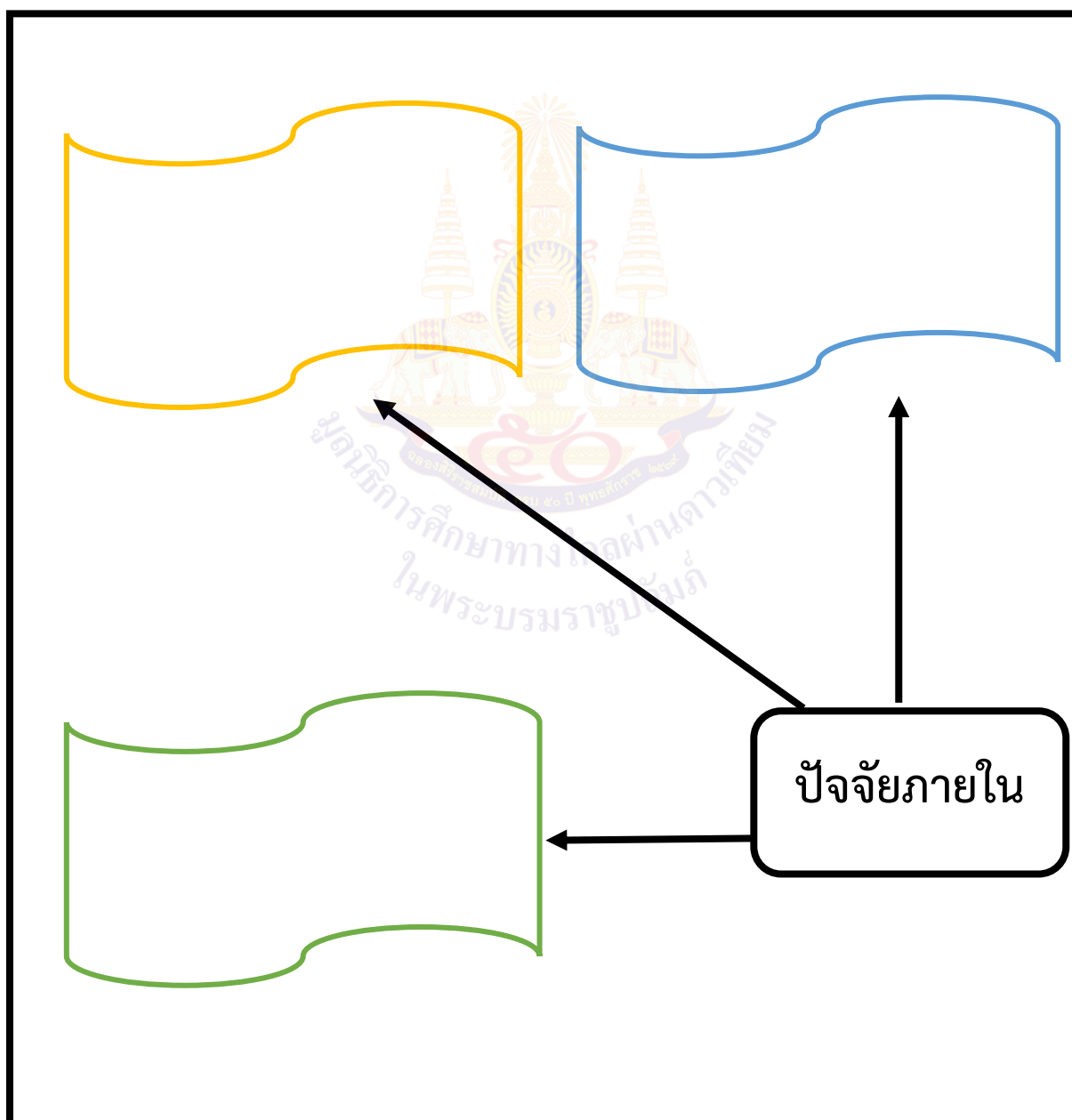
คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพระบายสีและเขียนตัวอย่างแหล่งที่ขุดพบเครื่องมือเครื่องใช้ของมนุษย์ยุคหินที่พบในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทยที่ครูกำหนดให้

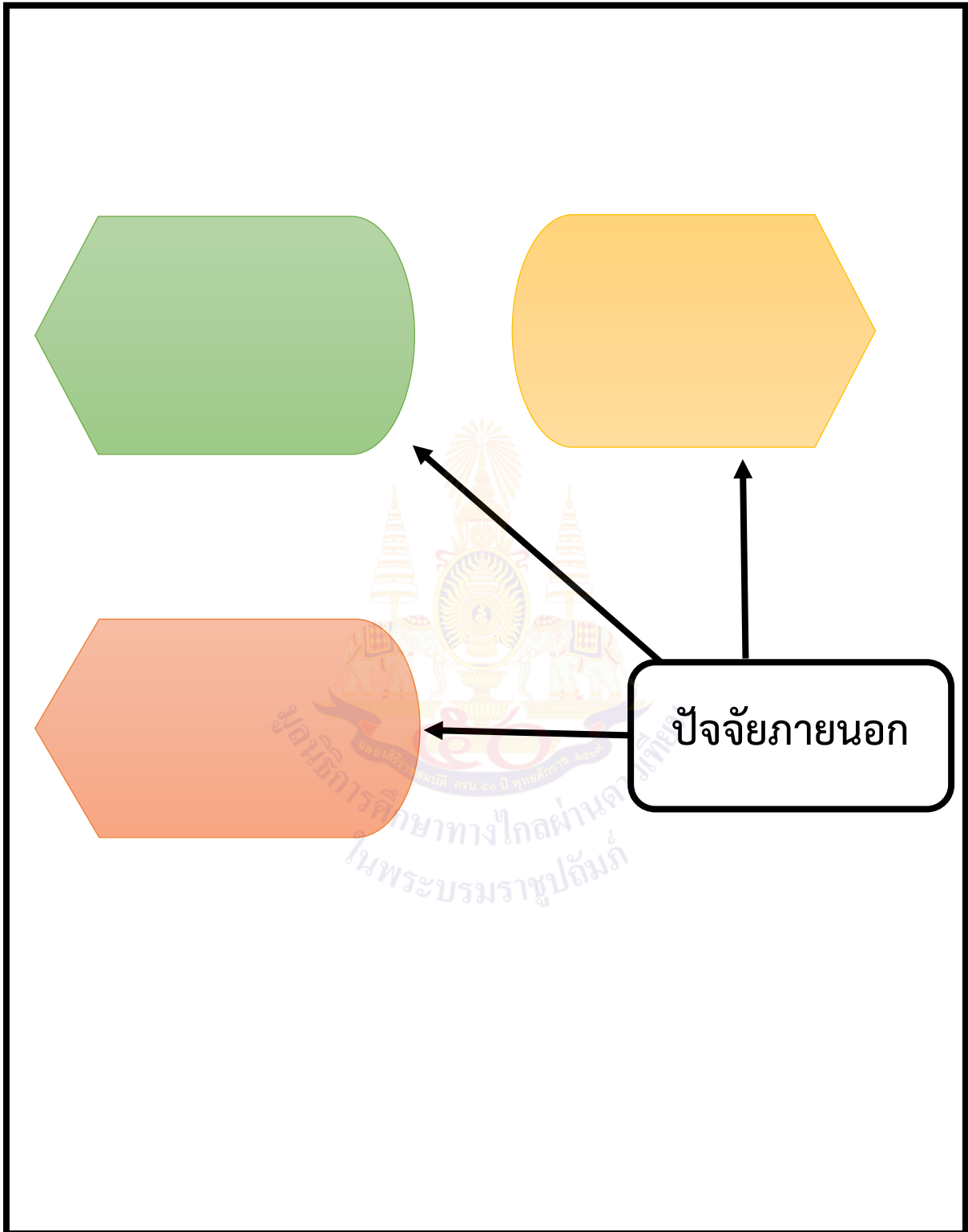
ตัวอย่าง
ภาพกะดินเผาหลายชิ้นที่พบที่บ้านเชียง จ.อุดรธานี

ที่มาของภาพ
<http://www.prathai.ac.th/image/Web%20Sakulvong-6-7-2016/WEB/p2.html>

ใบงานที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของมนุษย์สมัยประวัติศาสตร์ในดินแดนไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการของมนุษย์สมัยประวัติศาสตร์ในดินแดนไทย
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกส่งผลให้เกิดการพัฒนาจากชุมชนหมู่บ้าน เป็นเมืองและแคว้นอย่างไร โดยใช้แผนภาพความคิดแล้วสรุปเป็นความคิดรวบยอด

ใบงานที่ ๔ เรื่อง แคว้นโบราณในดินแดนไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิใจในท้องถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่องแคว้นโบราณในดินแดนไทย
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนจับกลุ่ม ๔ กลุ่ม และให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเมืองโบราณทั้ง ๔ ภาค ตามประเด็นที่ครูกำหนดให้ ดังนี้

ภาคเหนือ

ชื่อเมืองโบราณ เมืองเชียงแสน

ที่ตั้ง.....

ประวัติความเป็นมา

.....
.....
.....

หลักฐานทางประวัติศาสตร์

.....
.....

ชื่อเมืองโบราณ เวียงท่ากาน

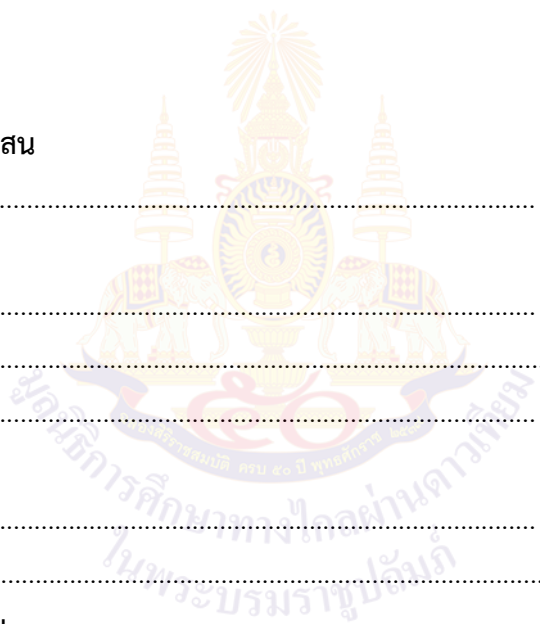
ที่ตั้ง.....

ประวัติความเป็นมา

.....
.....
.....

หลักฐานทางประวัติศาสตร์

.....
.....

ชื่อเมืองโบราณ เมืองหริภุชชัย

ที่ตั้ง.....

ประวัติความเป็นมา

.....
.....
.....

หลักฐานทางประวัติศาสตร์

.....
.....

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ชื่อเมืองโบราณ ฟ้าแดดสงยาง

ที่ตั้ง.....

ประวัติความเป็นมา

.....
.....
.....

หลักฐานทางประวัติศาสตร์

.....
.....

ชื่อเมืองโบราณ เมืองเสมา

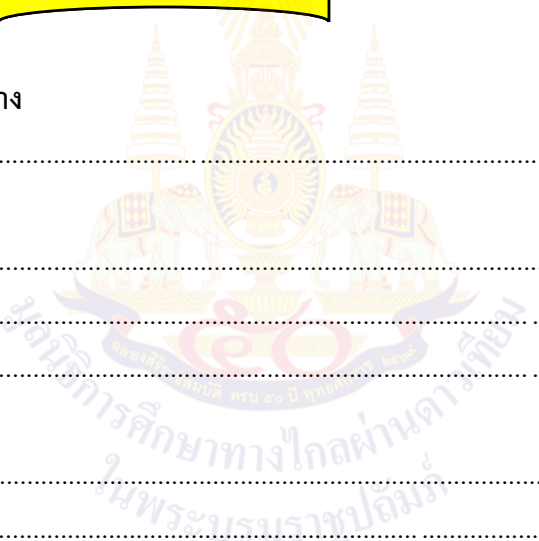
ที่ตั้ง.....

ประวัติความเป็นมา

.....
.....
.....

หลักฐานทางประวัติศาสตร์

.....
.....

ชื่อเมืองโบราณ จัมปาศรี

ที่ตั้ง.....

ประวัติความเป็นมา

.....

.....

.....

หลักฐานทางประวัติศาสตร์

.....

.....

ชื่อเมืองโบราณ พิมาย

ที่ตั้ง.....

ประวัติความเป็นมา

.....

.....

.....

หลักฐานทางประวัติศาสตร์

.....

.....

ชื่อเมืองโบราณ เวียงสระ

ที่ตั้ง.....

ประวัติความเป็นมา

.....

.....

.....

หลักฐานทางประวัติศาสตร์

.....

.....

ชื่อเมืองโบราณ พุ่งตึก

ที่ตั้ง.....

ประวัติความเป็นมา

.....
.....
.....

หลักฐานทางประวัติศาสตร์

.....
.....

ชื่อเมืองโบราณ นครศรีธรรมราช

ที่ตั้ง.....

ประวัติความเป็นมา

.....
.....
.....
.....

หลักฐานทางประวัติศาสตร์

.....
.....

ชื่อเมืองโบราณ คลองท่อม

ที่ตั้ง.....

ประวัติความเป็นมา

.....
.....
.....
.....

หลักฐานทางประวัติศาสตร์

.....
.....

ชื่อเมืองโบราณ ยะรัง

ที่ตั้ง.....

ประวัติความเป็นมา

.....

.....

.....

หลักฐานทางประวัติศาสตร์

.....

.....

ชื่อเมืองโบราณ ศรีเทพ

ที่ตั้ง.....

ประวัติความเป็นมา

.....

.....

.....

หลักฐานทางประวัติศาสตร์

.....

.....

ชื่อเมืองโบราณ ละโว้

ที่ตั้ง.....

ประวัติความเป็นมา

.....

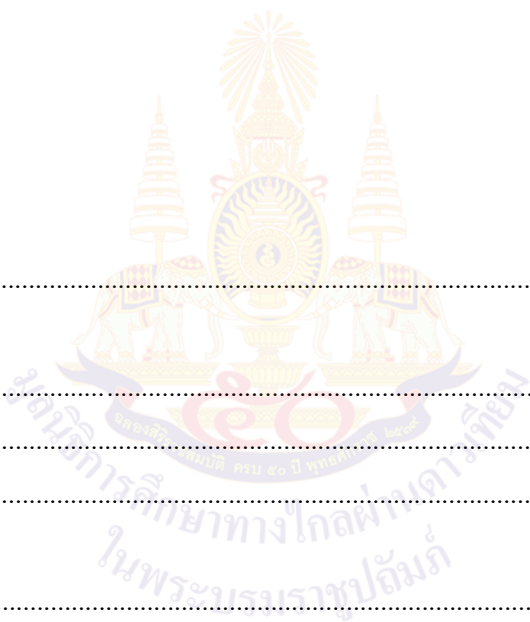
.....

.....

หลักฐานทางประวัติศาสตร์

.....

.....

ชื่อเมืองโบราณ อุทอง

ที่ตั้ง.....

ประวัติความเป็นมา

.....
.....
.....

หลักฐานทางประวัติศาสตร์

.....
.....

ชื่อเมืองโบราณ คูบัว

ที่ตั้ง.....

ประวัติความเป็นมา

.....
.....
.....

หลักฐานทางประวัติศาสตร์

.....
.....
.....

ชื่อเมืองโบราณ นครชัยศรี

ที่ตั้ง.....

ประวัติความเป็นมา

.....
.....
.....

หลักฐานทางประวัติศาสตร์

.....
.....
.....

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง แคว้นโบราณในดินแดนไทย (แคว้นทวารวดี แคว้นละโว้)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง แคว้นโบราณในดินแดนไทย (แคว้นทวารวดี แคว้นละโว้)

รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

แคว้นทวารวดี

ทวารวดีเป็นแคว้นโบราณที่ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมอินเดีย เจริญรุ่งเรืองบริเวณภาคกลางของไทย และแผ่อิทธิพลไปอย่างกว้างขวาง ลักษณะชุมชนโบราณที่ได้รับอิทธิพลวัฒนธรรมทวารวดี ปรากฏขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ ๑๑-๑๒ ทางฝั่งตะวันตกของกลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา สันนิษฐานว่ามีเมืองเก่า คือ อุททองและนครชัยศรี โบราณเป็นศูนย์กลางการปกครองและวัฒนธรรมในช่วงแรก นอกจากนี้ยังมีเมืองโบราณกระจายตามลุ่มแม่น้ำหลายสาย เช่น เมืองคูบัว ราชบุรี ในบริเวณลุ่มแม่น้ำแม่กลอง เมืองศรีเทพ เพชรบูรณ์ ในบริเวณลุ่มแม่น้ำป่าสัก กลุ่มเมืองเหล่านี้สามารถจะติดต่อกับทะเลได้สะดวก และมีชาวต่างชาติ เช่น จีน อินเดีย เปอร์เซีย และอาหรับ นำเรือเข้ามาค้าขายและตั้งถิ่นฐานชั่วคราวและยังสามารถติดต่อกับเมืองภายในทางน้ำได้ นอกจากนี้ยังติดต่อกับคาบสมุทรทางตอนใต้ ลุ่มน้ำบริเวณนี้มีพื้นที่อุดมสมบูรณ์ทำให้ผู้คนที่อยู่ดินแดนภายในที่ไกลจากฝั่งริมแม่น้ำได้อพยพเข้ามาตั้งหลักแหล่งทำมาหากิน

การติดต่อค้าขายกับคนต่างบ้านต่างเมือง ทำให้เมืองบริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาได้รับวัฒนธรรมจากชาติต่าง ๆ ที่เข้ามาติดต่อค้าขาย หรือมีความสัมพันธ์ด้านอื่นด้วย เช่น จากผู้ที่มาจากอินเดีย ชาวเมืองในลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาได้รับเอาพุทธศาสนานิกายต่าง ๆ แบบแผนการปกครอง ศิลปวัฒนธรรมมาประยุกต์เข้ากับศิลปะพื้นเมือง การรับนับถือพุทธศาสนามีส่วนส่งเสริมให้เกิดความศรัทธาต่อพระมหากษัตริย์ มีการแบ่งประชาชนเป็นชนชั้นปกครองและชนชั้นที่อยู่ภายใต้การปกครอง รวมทั้งมีการนำภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตมาใช้ ศาสนาพุทธนิกายเถรวาทเป็นศาสนาที่ได้รับความนิยมมากในแคว้นนี้ มีการรับเอาศิลปะของอินเดียมาผสมผสานกับความเชื่อพื้นฐานของท้องถิ่นและพยายามพัฒนาเป็นลักษณะเฉพาะของตนเอง เรียกว่า ศิลปะสมัยทวารวดี

ศิลปะสมัยทวารวดีที่สำคัญ ได้แก่ วงล้อพระธรรมจักรและกวางหมอบ (หมายถึงพระพุทธเจ้าประทานปฐมเทศนา ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน เมืองพาราณสี ประเทศอินเดีย) พบที่นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม และพุทธรูปศิลาทำประทับนั่งห้อยพระบาท ศิลปะสมัยทวารวดีที่ปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม เป็นต้น

ลักษณะเด่นของแคว้นที่ได้รับอิทธิพลวัฒนธรรมจากทวารวดี คือ เอกลักษณะทางศิลปะที่งดงามและการวางผังเมือง เช่น เมืองอุททอง เมืองคูบัว และเมืองศรีเทพ

แหล่งที่มา/อ้างอิง

<https://sites.google.com/site/stitchja555/prawati-phu>

แคว้นละโว้

แคว้นละโว้มีเมืองละโว้เป็นศูนย์กลางการปกครอง เริ่มต้นจากแหล่งชุมชนในแม่น้ำ ๓ สาย คือ แม่น้ำเจ้าพระยา ลพบุรี และป่าสัก การตั้งชุมชนในแหล่งอุดมสมบูรณ์ทำให้สามารถผลิตข้าวได้เป็นจำนวนมาก จึงกลายเป็นแหล่งข้าวที่สำคัญ และมีการติดต่อค้าขายทางทะเล ราวพุทธศตวรรษที่ ๑๐-๑๒ ละโว้กลายเป็นเมืองขนาดใหญ่ และมีความเจริญรุ่งเรืองมากขึ้นเรื่อย ๆ จนมีอิทธิพลครอบคลุมดินแดนภาคกลางตอนบน ตั้งแต่จังหวัดนครสวรรค์ลงมา รวมทั้งภาคตะวันออกเฉียงเหนือบางส่วน

เมืองละโว้มีมาตั้งแต่ พ.ศ. ๑๐๐๒ แล้ว และจากการขุดค้นทางโบราณคดี ปรากฏว่าตั้งแต่อำเภอย้ายบาดาลถึงอำเภอนานาชาติ จังหวัดลพบุรี ล้วนแต่มีหลักฐานเกี่ยวกับมนุษย์ในอดีตที่ยาวนานมาแล้ว จากชุมชนขนาดย่อมขยายเป็นเมืองเล็ก ๆ จนกระทั่งรวมตัวกันเป็นอาณาจักรหรือเขตปกครองที่เป็นส่วนย่อยของประเทศ ราวพุทธศตวรรษที่ ๑๐-๑๒ ละโว้กลายเป็นอาณาจักรหรือเมืองขนาดใหญ่แล้ว และในช่วงพุทธศตวรรษที่ ๑๓-๑๔ อาณาจักรละโว้มีความรุ่งเรืองอย่างมาก โดยเฉพาะด้านพระพุทธศาสนา

อาณาจักรละโว้ มีความเจริญมากขึ้นเรื่อย ๆ จนมีอิทธิพลครอบคลุมดินแดนภาคกลางตอนบน ตั้งแต่จังหวัดนครสวรรค์เรื่อยมาจนถึงภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยบางส่วน ศูนย์กลางของอาณาจักรละโว้ในตอนต้นสันนิษฐานว่าอยู่ที่เมืองลพบุรี และประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๗ ได้ย้ายมาอยู่ที่เมืองอโยธยา ภายหลังต่อมาเมื่อใน พ.ศ. ๑๘๘๓ ได้มีการสถาปนาอาณาจักรอยุธยาขึ้นนั้นให้ละโว้กลายเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรอยุธยา

หลังจากพุทธศตวรรษที่ ๑๖ เป็นต้นมา อาณาจักรขอมได้ขยายอิทธิพลเข้ามายังบริเวณนี้ ทำให้ความสำคัญของอาณาจักรละโว้ลดลง อิทธิพลศิลปวัฒนธรรมของขอมได้แพร่เข้ามาในดินแดนประเทศไทย โดยเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น ปราสาทพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์ ปราสาทหินพิมาย จังหวัดนครราชสีมา และเลียบมาทางตะวันตก ได้แก่ ปราสาทเมืองสิงห์ จังหวัดกาญจนบุรี และในช่วงเวลาดังกล่าวละโว้เป็นศูนย์กลางที่สำคัญทางภาคกลาง จึงได้รับอิทธิพลศิลปะขอม โดยนำมาผสมผสานรูปแบบให้เป็นลักษณะเฉพาะของตนเอง ได้แก่ พระปรางค์สามยอด และเทวสถานปรางค์แขก จังหวัดลพบุรี

แม้ว่าละโว้จะได้รับอิทธิพลจากขอมไว้เป็นอันมาก แต่บางส่วนก็นำมาปรับปรุงผสมผสานกับอารยธรรมเดิมของตนที่รับมาจากทวารวดีจนมีลักษณะเฉพาะตน ดังจะเห็นได้จากสถาปัตยกรรมพระปรางค์สามยอดในตัวเมืองลพบุรี เทวรูปพระนารายณ์ทรงครุฑ ซึ่งนอกจากเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรืองทางด้านศิลปะแล้วยังแสดงให้เห็นถึงความเชื่อที่ผสมผสานระหว่างศาสนาพุทธและฮินดูด้วย

แหล่งที่มา/อ้างอิง

<http://thailandhitstory.yolasite.com/อาณาจักรละโว้.php>

ใบงานที่ ๕ เรื่อง แคว้นโบราณในดินแดนไทย (แคว้นทวารวดี แคว้นละโว้)
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง แคว้นโบราณในดินแดนไทย (แคว้นทวารวดี แคว้นละโว้)
 รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนอธิบายพัฒนาการของแคว้นทวารวดีและแคว้นละโว้ได้ ให้ถูกต้อง

แคว้นทวารวดี	แคว้นละโว้
<p>ที่ตั้ง/อาณาเขต</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>ที่ตั้ง/อาณาเขต</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>ศิลปวัฒนธรรม</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>ศิลปวัฒนธรรม</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
หลักฐานที่ค้นพบในสมัยแคว้นทวารวดี	หลักฐานที่ค้นพบในสมัยแคว้นละโว้
<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง แคว้นโบราณในดินแดนไทย (แคว้นกาสุกะ แคว้นศรีวิชัย แคว้นตามพรลิงค์)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง แคว้นโบราณในดินแดนไทย

(แคว้นกาสุกะ แคว้นศรีวิชัย แคว้นตามพรลิงค์)

รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

แคว้นลังกาสุกะ

ลังกาสุกะเป็นนครรัฐตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ ๗ เสื่อมสลายไปเพราะทะเลอ่าวไทยแห้งตัวเมืองออกไปทุกที่จนผู้คนพากันทิ้งเมือง ข้าโดนน้ำท่วมโคลนถมทับตัวเมืองแทบหมด เชื่อกันว่าคนในหมู่บ้านกาแลจิน อ.เมืองปัตตานี ปัจจุบันคือผู้สืบเชื้อสายชาวเมืองลังกาสุกะ ที่เป็นลูกครึ่งชาวจีนกับคนพื้นเมืองที่ต้องทิ้งเมืองเก่ามาอยู่ในปัตตานี ลังกาสุกะเป็นนครรัฐที่โลกตะวันตกจะวันออกรู้จักกันแล้ว ตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ ๗ เป็นเมืองทำนครรัฐยิ่งใหญ่สมัยโบราณในภูมิภาคนี้ แคว้นลังกาสุกะนี้ ถูกแคว้นพุนนังโจมตีในพุทธศตวรรษที่ ๑๑ แล้วกลายเป็นเมืองขึ้นต่อมา

แคว้นโบราณยิ่งใหญ่ที่เชื่อว่ามีพื้นที่คลุมไปถึงตอนเหนือมาเลเซีย เพราะพบสิ่งก่อสร้างโบราณ แบบเดียวกับที่พบในปัตตานีแถวริมฝั่งแม่น้ำยูจีนและป่าดงลาวาส (ปากแม่น้ำลาวาส) ในรัฐเคดาห์ เรียกว่า “เมืองโบราณยะรัง” เพราะซากเมืองเก่าพบที่ อ.ยะรัง ทั้งที่มีความเก่าแก่รุ่งเรืองมา เมืองโบราณที่กรมศิลปากรกำลังขุดแต่งอยู่ที่อำเภอยะรัง ในขณะนี้คือ ศูนย์การปกครอง แคว้นลังกาสุกะในเมื่อบันทึก ชาวอินเดียและชาวอาหรับเรียกเมืองนี้ว่า “ลังกาสุกะ” กับบันทึกของชาวจีนที่เรียก “หลาง หย่า ซู่” ล้วนระบุทิศทางและที่ตั้งตรงกันหมด

หลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงความเจริญของแคว้นลังกาสุกะ ได้แก่ เอกสารพื้นเมือง เอกสารจีนที่บันทึกโดยนักการทูต เทวรูป สลูปจำลอง โบราณสถานเมืองยะรังที่พบจังหวัดปัตตานี

ปัตตานีวันนี้คือ ดินแดนเกิดใหม่เมื่อทะเลอ่าวไทยแห้งตัวออกไปทุกที่ ลังกาสุกะเลยกลายเป็นเมืองภายในแผ่นดิน อยู่ห่างชายฝั่งทะเลในวันนี้เกือบ ๒๕ กม.

แคว้นลังกาสุกะ

แหล่งที่มา/อ้างอิง

<http://sites.google.com/a/thantong.ac.th/xanacakr-boran4phakh/xanacakr-langka-su-ka>

แคว้นศรีวิชัย

แคว้นศรีวิชัย หรือแคว้นศรีโพธิ์ เกิดในปี พ.ศ. ๑๒๐๒ ก่อตั้งโดยราชวงศ์ไศเลนทร์ มีอาณาเขตครอบคลุมมลายู เกาะชวา เกาะสุมาตรา ช่องแคบมะละกา ช่องแคบซุนดา และบริเวณภาคใต้ของประเทศไทย โดยมีศูนย์กลางอยู่บริเวณจังหวัดสุราษฎร์ธานีของประเทศไทยในปัจจุบัน พื้นที่แคว้นแบ่งได้ ๓ ส่วน คือส่วนคาบสมุทรมลายู เกาะสุมาตรา และเกาะชวา โดยส่วนของชวาได้แยกตัวออกไปตั้งเป็นแคว้นมัชปาหิต ต่อมาเมื่อแคว้นศรีวิชัยอ่อนแอลง แคว้นมัชปาหิตได้ยกทัพเข้ามาตีศรีวิชัยได้ดินแดนสุมาตราและบางส่วนของคาบสมุทรมลายูไป และทำให้ศรีวิชัยล่มสลายไปในที่สุด

หลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงความเจริญของแคว้นศรีวิชัย ได้แก่ รูปหล่อสำริดพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร พระบรมธาตุไชยา พระพิมพ์ดินดิบสมัยศรีวิชัย และมีการพบศิลาจารึกภาษามลายูโบราณเกี่ยวกับแคว้นศรีวิชัยทั้งที่สุมาตรา และที่วัดเสมาเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราช และพบศิลาจารึกภาษาสันสกฤต เมืองไชยา ระบุว่าศรีวิชัยเป็นเมืองท่าค้าพริก ดีปลี และพริกไทยเม็ด โดยมีต้นหมากและต้นมะพร้าวจำนวนมาก

พุทธศาสนาแบบมหายานเจริญรุ่งเรืองในแคว้นศรีวิชัย ประชาชนทางแหลมมลายูเดิมส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนา แต่พ่อค้าอาหรับ มุสลิมที่เดินทางผ่านเพื่อไปยังประเทศจีน ดังนั้น ในเวลาต่อมาศาสนาอิสลามจึงได้เผยแพร่ไปยังมะละกา กลันตัน ตรังกานู ปาหัง และปัตตานี จนกลายเป็นรัฐอิสลามไป ต่อมาใน พ.ศ. ๑๕๖๘ แคว้นศรีวิชัยได้ตกอยู่ใต้อำนาจและกลายเป็นส่วนหนึ่งของแคว้นมัชปาหิตของชวาใน พ.ศ. ๑๕๔๐

พระพิมพ์ดินดิบสมัยศรีวิชัย

แหล่งที่มา/อ้างอิง

- <https://th.wikipedia.org/wiki/ศรีวิชัย>
- ฐานข้อมูลบทความวิชาการ ศาสตราจารย์ หม่อมเจ้า สุภัทราดิศดิสกุล
- เสนีย์อนุชิต ถาวรเศรษฐ. สยามประเทศ ไม่ได้เริ่มต้นที่สุโขทัย. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ร่วมด้วยช่วยกัน, ๒๕๔๗. หน้า ๖๐, ๖๒. ISBN ๙๗๔-๙๐๖๔๐-๓-๘

แคว้นตามพรลิงค์

แคว้นตามพรลิงค์ ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นแคว้นนครศรีธรรมราชนั้น เป็นแคว้นโบราณที่มีมาตั้งแต่ก่อน สมัยพุทธศตวรรษที่ ๗ ตั้งอยู่บริเวณคาบสมุทรมลายู มีศูนย์กลางอยู่ที่อำเภอเมืองนครศรีธรรมราชในปัจจุบัน มีอาณาเขตทางทิศเหนือถึงบริเวณจังหวัดชุมพรในปัจจุบัน ทิศใต้ครอบคลุมถึงบางส่วนบริเวณตอนบนของ ประเทศมาเลเซีย และด้านทิศตะวันออก ตะวันตกจรดทะเลทั้ง ๒ ฝั่ง โดยฝั่งทะเลอันดามันถึงบริเวณที่เรียกว่า ทะเลนอก ซึ่งเป็นบริเวณจังหวัดกระบี่ในปัจจุบัน

หลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงความเจริญของแคว้นตามพรลิงค์ จากการพบเมืองโบราณและวัตถุโบราณ บริเวณบ้านพระเวียง ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช เช่น พระบรมธาตุเจดีย์จังหวัดนครศรีธรรมราช และศิลาจารึกตำนานท้องถิ่นจากเมืองไชยา (ซึ่งปัจจุบันตั้งอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี) เอกสารจีน และ ประติมากรรมศิลปะอินเดียใต้

แคว้นตามพรลิงค์ มีกษัตริย์สำคัญคือ พระเจ้าศรีธรรมมาโศกราช และพระเจ้าจันทรภาณุ แคว้นตามพรลิงค์นี้เป็นเส้นทางการเผยแพร่พระพุทธศาสนาแบบลังกาวงศ์ ไปยังแคว้นสุโขทัยและดินแดนทั่วแหลมมลายู เนื่องจากแคว้นตามพรลิงค์กับศรีลังกามีความสัมพันธ์แบบบ้านพี่เมืองน้องมาแต่สมัยโบราณ

แคว้นตามพรลิงค์ มีเมืองรอง ที่สำคัญ อยู่ ๒ เมือง เมืองแรกคือ เมืองไชยา ตั้งอยู่ถัดไปทางด้านใต้ ศูนย์กลางอยู่ที่อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี กำเนิดขึ้นพร้อม ๆ กับเมืองตามพรลิงค์ ในระยะแรกต่างเป็นอิสระ ไม่ขึ้นต่อกัน ต่อมาในยุคหลังเมืองไชยากลับขึ้นกับแคว้นตามพรลิงค์ในฐานะเมืองอุปราช และคงจะอยู่ในฐานะดังกล่าวเรื่อยมาจนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ เมืองที่สอง คือ เมืองสทิง คือ บริเวณโดยรอบทะเลสาบสงขลา จังหวัดสงขลาและพัทลุง ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับเมืองนครศรีธรรมราช ในสมัยอยุธยา เมืองบริวาร ได้แก่ เมืองสิบสองนักษัตร ที่ปรากฏในตำนานเมือง นครศรีธรรมราช ซึ่งปัจจุบันตราสิบสองนักษัตร ได้เป็นตราประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่

ตราประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช

แหล่งที่มา/อ้างอิง

<https://th.wikipedia.org/wiki/อาณาจักรตามพรลิงค์>

<http://www.thaigoodview.com/library/contest2553/type2/social04/04/Page1.html>

https://www.baanjomjut.com/library/knowledge_of_encyclopedias/179.html

http://www.sac.or.th/databases/inscriptions/inscribe_detail.php?id=507

ใบงานที่ ๒ เรื่อง แคว้นโบราณในดินแดนไทย (แคว้นกาสุกะ แคว้นศรีวิชัย แคว้นตามพรลิงค์)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง แคว้นโบราณในดินแดนไทย
(แคว้นกาสุกะ แคว้นศรีวิชัย แคว้นตามพรลิงค์)
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนอธิบายและวิเคราะห์พัฒนาการของแคว้นโบราณในดินแดนไทย (แคว้นลังกาสุกะ แคว้นศรีวิชัย แคว้นตามพรลิงค์) ให้ถูกต้อง

แคว้นลังกาสุกะ

ที่ตั้ง

.....

ประวัติความเป็นมา

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

หลักฐานที่ค้นพบในสมัยนั้น

.....
.....

ความสำคัญของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อพัฒนาการของแคว้นโบราณ

.....
.....
.....

แคว้นศรีวิชัย

ที่ตั้ง

.....
.....

ประวัติความเป็นมา

.....
.....
.....
.....
.....

หลักฐานที่ค้นพบในสมัยนั้น

.....
.....

ความสำคัญของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อการพัฒนาการของแคว้นโบราณ

.....
.....
.....

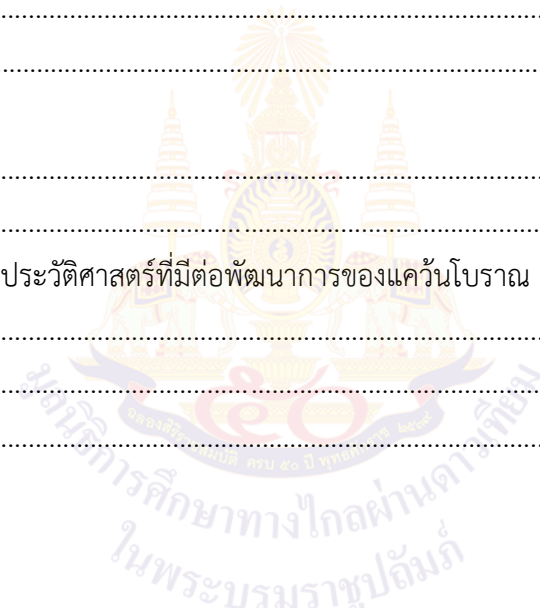
แคว้นตามพรลิงค์

ที่ตั้ง

.....
.....

ประวัติความเป็นมา

.....
.....
.....
.....
.....

หลักฐานที่ค้นพบในสมัยนั้น

.....
.....

ความสำคัญของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อการพัฒนาการของแคว้นโบราณ

.....
.....
.....

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง แคว้นโบราณในดินแดนไทย (แคว้นโคตรบูรณ แคว้นทริภุญชัย)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง แคว้นโบราณในดินแดนไทย (แคว้นโคตรบูรณ แคว้นทริภุญชัย)

รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

แคว้นโคตรบูรณ

แคว้นโคตรบูรณ หรือแคว้นศรีโคตรบูร พุทธศตวรรษที่ ๑๑-๑๕ (ระหว่าง พ.ศ. ๑๐๐๐-๑๕๐๐) เป็นแคว้นโบราณมีพื้นที่ครอบคลุมบริเวณ ๒ ฝั่งแม่น้ำโขงเป็นอาณาจักรโบราณทางภาคอีสานของไทย เกิดจากการรวมตัวของเมืองบริเวณ ๒ ฝั่งแม่น้ำโขงตอนกลาง ศูนย์กลางอยู่ที่จังหวัดนครพนม ครอบคลุมพื้นที่ตั้งแต่จังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองคาย จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดสกลนคร จังหวัดขอนแก่น จังหวัดหนองบัวลำภู จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดอุบลราชธานีของไทย แขวงบอลิคำไซ แขวงคำม่วน แขวงสุวรรณเขต แขวงเวียงจันทน์ แขวงสาละวัน แขวงจำปาศักดิ์ แขวงอัตตะปือ และแขวงเซกองของลาว นักวิชาการบางกลุ่มเสนอว่า แคว้นโคตรบูรณอาจแผ่อาณาเขตครอบคลุมไปถึงแขวงหลวงพระบาง โดยอาศัยหลักฐานทางโบราณคดีประเภทหลักหินซึ่งปรากฏที่เวียงจันทน์-นครพนมด้วย

แคว้นโคตรบูรณ ยังแผ่อิทธิพลทางการเมืองและศิลปกรรมครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของภาคอีสาน พื้นที่เกือบทั้งหมดของลาว พื้นที่รอยต่อของลาว-อีสานกับกัมพูชา ในภาคอีสานและลาวนั้นมีการค้นพบหลักฐานทางโบราณคดีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ นักวิชาการลาวและอีสานเชื่อว่าชนชาติดั้งเดิมที่อาศัยอยู่ในแคว้นศรีโคตรบูรณและสถาปนาแคว้นอาจเป็นชาวลาว ข่า ขอม ภูไท ไย้ย จาม และชาติพันธุ์ดั้งเดิมอื่น ๆ ที่อาศัยอยู่ในลาวและภาคอีสานปัจจุบันนี้ จากการค้นพบใบเสมาและหลักหินโบราณหลาย ๑๐ แห่งที่กระจายอยู่ในจังหวัดนครพนม-แขวงคำม่วน และการค้นพบหลักหินและใบเสมาใต้พื้นดินจำนวนมากถึง ๔๗๓ หลัก ที่กระจุกตัวอยู่บริเวณหอหลักเมืองเวียงจันทน์ ตลอดจนการค้นพบซากกำแพงหินยักษ์ซึ่งสร้างจากฝีมือมนุษย์ที่แขวงคำม่วน หลักฐานทางโบราณคดีที่สำคัญ ได้แก่ พระธาตุนม ซึ่งเป็นที่เคารพบูชาของคน ๒ ฝั่งแม่น้ำโขงจนถึงปัจจุบัน หลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้ยืนยันถึงความเจริญรุ่งเรืองของแคว้นโคตรบูรณอย่างมาก มีวัฒนธรรมและความเชื่อที่หลากหลาย นับถือเทพและพญานาค และรับอิทธิพลศาสนาฮินดูมาจากเขมร แต่ต่อมาเปลี่ยนมานับถือศาสนาพุทธ

แคว้นศรีโคตรบูรณ

แหล่งที่มา/อ้างอิง

<https://th.wikipedia.org/wiki/โคตรบูรณ>

แคว้นทริภุญชัย

แคว้นทริภุญชัย หรือทริภุญไชย พุทธศตวรรษที่ ๑๓-๑๙ (ระหว่าง พ.ศ. ๑๒๐๖-๑๘๓๕) เป็นแคว้นมอญที่ตั้งอยู่บริเวณภาคเหนือของประเทศไทยปัจจุบัน ตำนานจามเทวีวงศ์โบราณได้บันทึกไว้ว่า ฤๅษีวาสุเทพเป็นผู้สร้างเมืองทริภุญชัยขึ้นในปี พ.ศ. ๑๒๑๐ แล้วทูลเชิญพระนางจามเทวีซึ่งเป็นเจ้าหญิงจากแคว้นละโว้ ขึ้นมาครองเมืองทริภุญชัย ในครั้งนั้นพระนางจามเทวีได้นำพระภิกษุ นักปราชญ์ และช่างศิลปะต่าง ๆ จากละโว้ขึ้นไปด้วยเป็นจำนวนมากคราว همینคน พระนางได้ทำนุบำรุงและก่อสร้างบ้านเมือง ทำให้เมืองทริภุญชัย (ลำพูน) นั้นเป็นแหล่งศิลปวัฒนธรรมที่เจริญรุ่งเรืองยิ่ง ต่อมาพระนางได้สร้างเขลางค์นคร (ลำปาง) ขึ้นอีกเมืองหนึ่งให้เป็นเมืองสำคัญ สมัยนั้นปรากฏมีการใช้ภาษามอญโบราณในศิลาจารึกของทริภุญชัย ต่อมา พ.ศ. ๑๘๒๔ พญามังรายมหาราชผู้สถาปนาแคว้นล้านนาได้ยกกองทัพเข้ายึดเอาเมืองทริภุญชัยจากพญายีบาได้ ต่อจากนั้นแคว้นทริภุญชัยจึงสิ้นสุดลงหลังจากรุ่งเรืองมา ๖๑๘ ปี มีพระมหากษัตริย์ครองเมือง ๔๙ พระองค์

แคว้นทริภุญชัยได้พัฒนาเป็นศูนย์กลางพระพุทธศาสนาและศิลปะในดินแดนทางตอนเหนือ ดังจะเห็นจากวัดสำคัญ เช่น วัดพระธาตุทริภุญชัย วัดจามเทวี (วัดกู่กุด) และพระพิมพ์ซึ่งพบในวัดต่าง ๆ

ปัจจุบัน โบราณสถานสำคัญของแคว้นทริภุญชัยคือพระธาตุทริภุญไชย ที่จังหวัดลำพูน ซึ่งเป็นบริเวณที่สันนิษฐานว่าเป็นราชธานีในสมัยนั้น และยังมีเมืองโบราณเวียงมโน ตำบลหนองตอง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ โบราณสถานที่เวียงเกาะ บ้านสองแคว อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ และเวียงท่ากาน ที่ตำบลบ้านกลาง ต.สันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ได้มีการพบจารึกอักษรมอญโบราณ สมัยทริภุญไชย ราวพุทธศตวรรษที่ ๑๗ จำนวน ๗ หลัก ที่ลำพูน ปัจจุบันอยู่ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติทริภุญไชย จังหวัดลำพูน บางหมู่บ้านของจังหวัดลำพูนนั้นพบว่า ยังมีคนพูดภาษามอญและอนุรักษ์วัฒนธรรมมอญอยู่

พระนางจามเทวี

แหล่งการเรียนรู้

<https://th.wikipedia.org/wiki/ทริภุญชัย>

ใบงานที่ ๗ เรื่อง แคว้นโบราณในดินแดนไทย (แคว้นโคตรบูรณ แคว้นทริภุญชัย)
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง แคว้นโบราณในดินแดนไทย (แคว้นโคตรบูรณ แคว้นทริภุญชัย)
 รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนอธิบายและวิเคราะห์พัฒนาการของแคว้นโบราณในดินแดนไทย (แคว้นโคตรบูรณ แคว้นทริภุญชัย) ในด้านต่าง ๆ ให้ถูกต้อง

แคว้นโคตรบูรณ

ที่ตั้ง

.....

.....

ประวัติความเป็นมา

.....

.....

.....

.....

.....

หลักฐานที่ค้นพบในสมัยนั้น

.....

.....

ความสำคัญของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อพัฒนาการของแคว้นโบราณ

.....

.....

.....

แคว้นทริภุญชัย

ที่ตั้ง

.....
.....

ประวัติความเป็นมา

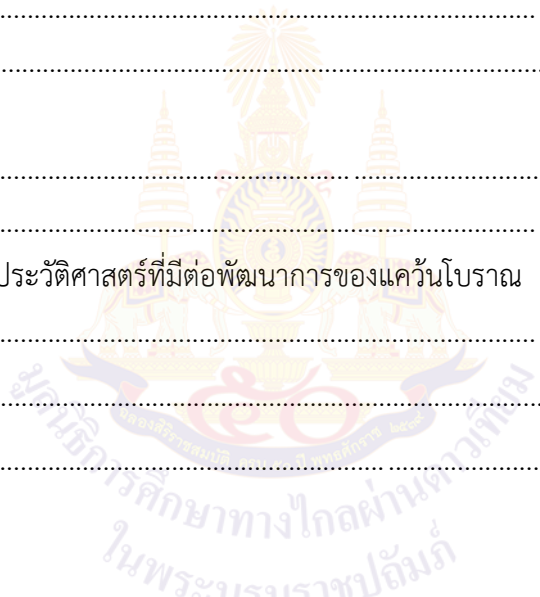
.....
.....
.....
.....
.....
.....

หลักฐานที่ค้นพบในสมัยนั้น

.....
.....

ความสำคัญของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อการพัฒนาการของแคว้นโบราณ

.....
.....
.....

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของคนสมัยสุโขทัย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของคนสมัยสุโขทัย
 รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของคนสมัยสุโขทัย

ก่อนการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยขึ้นเมื่อราวพ.ศ. ๑๗๙๒ ในพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำต่าง ๆ เช่น ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ลุ่มน้ำยม ลุ่มน้ำปิง มีชุมชนโบราณหลายแห่งตั้งถิ่นฐานมาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์และอาศัยอยู่เรื่อยมาจนเข้าสู่สมัยประวัติศาสตร์ ดินแดนในแถบนี้เคยถูกอาณาจักรเขมรโบราณซึ่งมีความยิ่งใหญ่ได้ขยายอิทธิพลเข้ามาปกครองชุมชนหลายแห่งในบริเวณนี้ เช่น ชุมชนชาวสยาม ชุมชนชาวมอญ ชุมชนชาวลาว ได้อยู่ภายใต้อิทธิพลเขมร และมีโบราณสถานศิลปะเขมรซึ่งสร้างก่อนสมัยสุโขทัยเป็นหลักฐานยืนยัน เช่น ศาลตาผาแดง พระปรางค์ที่วัดศรีสวายที่สุโขทัย พระปรางค์วัดพระศรีรัตนมหาธาตุเชลียง ที่อำเภอศรีสัชชนาลัย

ในพุทธศตวรรษที่ ๑๘ ผู้นำคนไทย ๒ ท่าน คือ พ่อขุนผาเมือง เจ้าเมืองภาคกับพระสหาย คือ พ่อขุนบางกลางหาว ร่วมมือกันขับไล่อำนาจของเขมรออกไปได้สำเร็จ สถาปนาพ่อขุนบางกลางหาวเป็นกษัตริย์ครองกรุงสุโขทัยเมื่อปี พ.ศ. ๑๗๙๒ มีพระนามว่า พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ นับเป็นกษัตริย์พระองค์แรกแห่งราชวงศ์พระร่วง

ภูมิปัญญาในการดำรงชีวิต พื้นฐานทางเศรษฐกิจของสุโขทัยคือ เกษตรกรรม แต่สุโขทัยไม่ใช่ดินแดนที่อุดมสมบูรณ์เพราะอยู่บริเวณที่ราบเชิงเขาซึ่งเป็นที่ลาด จึงมีปัญหาการเก็บน้ำไว้ใช้ นอกจากนี้ ศรีสัชชนาลัย สุโขทัย อุดรดิตถ์ ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณลุ่มแม่น้ำยมและแม่น้ำน่านเป็นแหล่งรับน้ำจากภูเขา ทำให้มีปัญหาน้ำท่วมขัง การเพาะปลูกได้ผลไม่ดี ชาวสุโขทัยจึงใช้ระบบชลประทานช่วยควบคุมน้ำภูเขา และน้ำที่ท่วมตามลำน้ำต่าง ๆ ด้วยการสร้างคันดินและสร้างท่อน้ำ เรียกว่า **สรีดถาง** ในที่ลุ่มก็สร้างฝายทดน้ำและขุดคลองส่งน้ำ เพื่อนำน้ำไปใช้ในพื้นที่รอบเมืองสุโขทัย และขุดบ่อ สระน้ำ ที่เรียกว่า **ตระพัง** ทั่วเมืองสุโขทัย ปัจจุบันยังมีตระพังจำนวนมากเหลือให้เห็น การพัฒนาระบบชลประทานเป็นการใช้ภูมิปัญญาของสุโขทัยในการแก้ปัญหาหน้าทำให้มีน้ำเพียงพอในการอุปโภคบริโภค

ที่มาของภาพ <http://www.siamfreestyle.com/photos/sukhothai/วัดตระพังทอง/640009002>

ที่มาของภาพ https://www.silpa-mag.com/history/article_30967

ด้านเศรษฐกิจ สภาพเศรษฐกิจสมัยสุโขทัยเป็นระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม ดังข้อความปรากฏในหลักศิลาจารึกหลักที่ ๑ “...ใครจักใครค้าช่างค้า ใครจักใครค้าม้าค้า ใครจักใครค้าเงินค้า ทองค้า” และ “...เมืองสุโขทัยนี้ดี ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว...” ประชาชนประกอบอาชีพเกษตรกรรมด้วยระบบการเกษตรแบบพึ่งพาธรรมชาติ เช่นสังคมไทยส่วนใหญ่ในชนบทปัจจุบัน และส่งออกเครื่องถ้วยชามสังคโลก

ด้านสังคม การใช้ชีวิตของผู้คนในสมัยสุโขทัยมีความอิสระเสรี มีเสรีภาพอย่างมากเนื่องจากผู้ปกครองรัฐให้อิสระแก่ไพร่ฟ้า และปกครองแบบพ่อปกครอง ดังปรากฏหลักฐานในศิลาจารึกว่า “...ด้วยเสียงพาทย์ เสียงพิณ เสียงเลื่อน เสียงขับ ใครจักมักเล่น เล่น ใครจักมักหัว หัว ใครจักมักเลื่อน เลื่อน...”

ด้านความเชื่อ สังคมยุคสุโขทัยประชาชนมีความเชื่อทั้งเรื่องวิญญาณ ไสยศาสตร์ ดังปรากฏหลักฐานในศิลาจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๕ ว่า “...เบื้องหัวนอนเมืองสุโขทัยนี้มีภูเขาวัดอยู่ มีสิริตพงส์ มีป่าพร้าว ป่าลาน ป่าม่วง ป่าขาม มีน้ำโคก มีพระขรรค์พุงผี เทพดาในเขื่อนั้นเป็นใหญ่กว่าทุกผีในเมืองนี้ ขุนผู้ใดถือเมืองสุโขทัยนี้แล้ว ไหว้ดีพลีถูก เมืองนี้เที่ยว เมืองนี้ดี ผีไหว้ดี ผีปลื้มถูก ผีในเขื่อนั้นบ่คุ้ม บ่เกรง เมืองนี้หาย...”

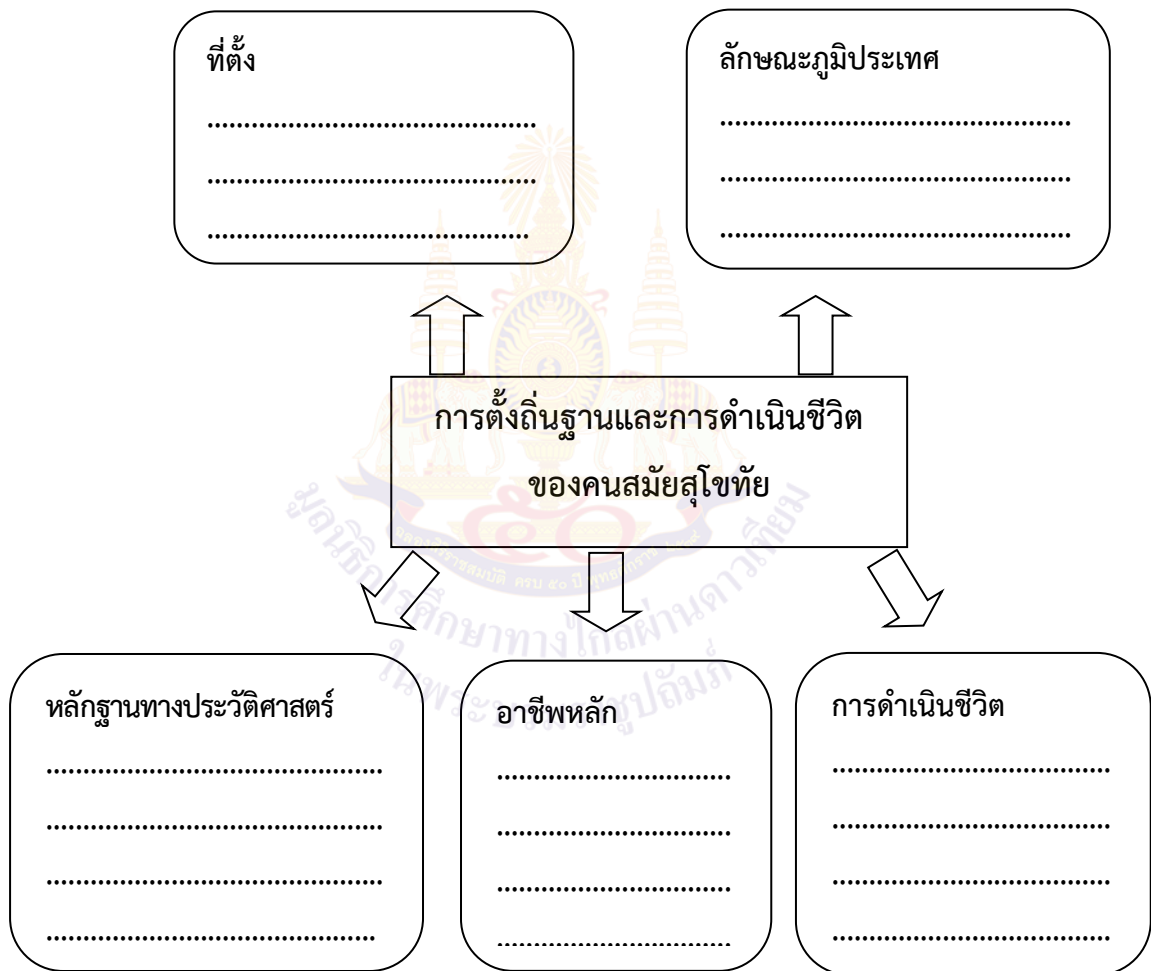
ด้านศาสนา ได้รับอิทธิพลจากพุทธศาสนานิกายเถรวาทแบบลังกาวงศ์ จากนครศรีธรรมราช ในวันพระจะมีภิกษุเทศนาสั่งสอน ณ ลานธรรมในสวนตาล โดยใช้พระแท่นมณีคศิลาอาสน์เป็นอาสนะสงฆ์ในการบรรยายธรรมให้ประชาชนฟัง ยังผลให้ประชาชนในยุคนี้นิยมปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรม มีการถือศีล โอยทานกันเป็นปกติวิสัย ทำให้สังคมโดยรวมมีความสุขร่มเย็น

แหล่งข้อมูล/อ้างอิง

<https://th.wikipedia.org/wiki>

ใบงานที่ ๘ เรื่อง การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของคนสมัยสุโขทัย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของคนสมัยสุโขทัย
 รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปองค์ความรู้จากการศึกษาข้อมูล เรื่อง การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของคนสมัยสุโขทัยเป็นแผนผังความคิด

๑. ชื่อ-นามสกุล..... เลขที่..... ชั้น.....
๒. ชื่อ-นามสกุล..... เลขที่..... ชั้น.....
๓. ชื่อ-นามสกุล..... เลขที่..... ชั้น.....
๔. ชื่อ-นามสกุล..... เลขที่..... ชั้น.....

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของคนสมัยอยุธยาและธนบุรี
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของคนสมัยอยุธยาและธนบุรี
 รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

อาณาจักรอยุธยา

การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของคนสมัยอยุธยา

กรุงศรีอยุธยาเป็นเกาะซึ่งมีแม่น้ำ ๓ สายล้อมรอบ ได้แก่ แม่น้ำป่าสักทางทิศตะวันออก แม่น้ำเจ้าพระยาทางทิศตะวันตกและทิศใต้ และแม่น้ำลพบุรีทางทิศเหนือ เดิมทีบริเวณนี้ไม่ได้มีสภาพเป็นเกาะ แต่สมเด็จพระเจ้าอู่ทองทรงดำริให้ขุดคูเชื่อมแม่น้ำทั้ง ๓ สาย เพื่อให้เป็นปราการธรรมชาติป้องกันข้าศึก ที่ตั้งกรุงศรีอยุธยาอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาไม่ห่างจากอ่าวไทยมากนัก ทำให้กรุงศรีอยุธยาเป็นศูนย์กลางการค้ากับชาวต่างประเทศ และอาจถือว่าเป็น “เมืองท่าตอนใน” เนื่องจากเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของภูมิภาค แม้ว่าตัวเมืองจะไม่ติดทะเลก็ตาม บางครั้งมีผู้เรียกกรุงศรีอยุธยาว่า “เวนิสแห่งตะวันออก” กรุงศรีอยุธยาประกอบด้วยกลุ่มชาติพันธุ์หลักคือ ไทยสยาม ซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ในตระกูลภาษาไท-กะได ซึ่งบรรพบุรุษของไทยสยาม

กรุงศรีอยุธยาเป็นอาณาจักรของชนชาติไทยในอดีตตั้งแต่ พ.ศ. ๑๘๘๓-๒๓๑๐ กรุงศรีอยุธยาเป็นอาณาจักรซึ่งมีความเจริญรุ่งเรือง จนอาจถือได้ว่าเป็นอาณาจักรที่รุ่งเรืองมั่งคั่งที่สุดในภูมิภาคสุวรรณภูมิ อีกทั้งยังเป็นอาณาจักรที่มีความสัมพันธ์ทางการค้ากับหลายชาติ จนถือได้ว่าเป็นศูนย์กลางการค้าในระดับนานาชาติ เช่น จีน เวียดนาม อินเดีย ญี่ปุ่น เปอร์เซีย อิหร่าน และอาหรับ รวมทั้งชาติตะวันตก เช่น โปรตุเกส สเปน ดัตช์ และฝรั่งเศส ได้เดินทางติดต่อค้าขายและเผยแพร่ศาสนาคริสต์ ซึ่งก่อให้เกิดความสัมพันธ์ทางการทูต

อาชีพหลักของชาวอยุธยา คือเกษตรกรรม ชาวนาปลูกข้าวเพื่อการบริโภคของตนเองและเพื่อจ่ายภาษี การปลูกขวานั้นมีเพื่อตลาดภายในประเทศเป็นหลัก การส่งออกข้าวถูกห้ามเมื่อเกิดเหตุพริกขี้หนูหรือสงคราม โดยปกติข้าวถูกแลกเปลี่ยนกับสินค้าฟุ่มเฟือยและอาวุธยุทโธปกรณ์จากชาวตะวันตก พ่อค้ายุโรปขายสินค้าของตน เช่น ไร่ฝิ่นและปืนใหญ่ เป็นหลัก กับผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นจากป่าในแผ่นดิน เช่น ไม้สะพาน หนังกาง และข้าว

หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ เช่น วัดไชยวัฒนาราม ได้รับอิทธิพลจากเขมร พระราชวังนารายณ์ราชนิเวศน์ได้รับอิทธิพลจากสถาปัตยกรรมเปอร์เซีย ภาพวาดจิตรกรรมฝาผนัง เป็นหลักฐานแสดงถึงความเชื่อและวิถีชีวิตของคนไทย

แหล่งข้อมูล/อ้างอิง

<https://th.wikipedia.org/wiki>

วัดไชยวัฒนาราม

จิตรกรรมฝาผนังสมัยอยุธยา

อาณาจักรธนบุรี

การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของคนสมัยธนบุรี

เมื่อ พ.ศ. ๒๓๑๐ อาณาจักรอยุธยาสูญเสียเอกราช ตกเป็นเมืองขึ้นของพม่า พระยาตากนํากำลังที่รวบรวมประมาณ ๕,๐๐๐ คน ตีเมืองอยุธยาคืนจากพม่าแล้วจึงสถาปนาตนเองขึ้นเป็นพระมหากษัตริย์ และทรงสร้างเมืองหลวงใหม่ คือ กรุงธนบุรี

อาณาจักรธนบุรี เป็นอาณาจักรที่มีระยะเวลาสั้นที่สุดของไทย คือระหว่าง พ.ศ. ๒๓๑๐–๒๓๒๕ ระยะเวลา ๑๕ ปี มีพระมหากษัตริย์ปกครองเพียงพระองค์เดียว คือ **สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี** กรุงธนบุรีตั้งอยู่ทางตอนใต้ของกรุงศรีอยุธยา บริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาอยู่ใกล้ทะเลติดต่อกับอ่าวไทย ทำให้สามารถติดต่อค้าขายกับต่างชาติได้สะดวก

ช่วงต้นรัชกาล สภาพบ้านเมืองเสียหายจากการทำสงครามอย่างหนัก เกิดทุพภิกขภัยครั้งร้ายแรงที่สุดในประวัติศาสตร์ไทย เนื่องจากขาดการทำนามานาน ราคาข้าวในอาณาจักรสูงเกือบตลอดรัชกาล ก่อนจะค่อย ๆ ลดลงในตอนปลายรัชกาล สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีทรงสละทรัพย์ส่วนพระองค์ซื้อข้าวมาให้แก่ราษฎรทั้งหลาย ช่วยคนได้หลายหมื่น ทั้งยังกระตุ้นให้ชาวบ้านทั้งหลายเข้ามาอาศัยอยู่ในกรุงด้วย

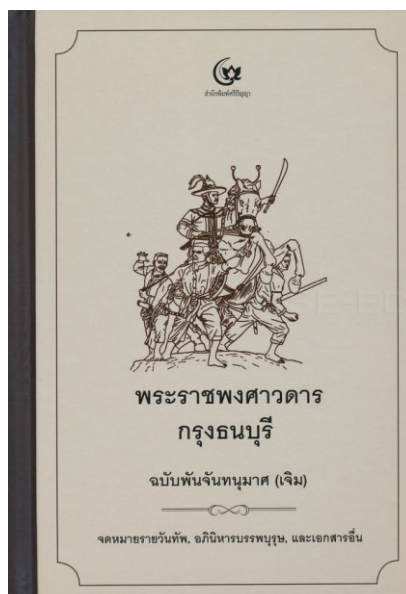
นอกจากนี้ พระองค์ยังได้ทรงทำนุบำรุงการค้าขายทางเรือกับต่างชาติ เนื่องจากไม่อาจพึ่งรายได้จากภาษีอากรจากผู้คนที่ยังคงตั้งตัวไม่ได้ อีกทั้งการส่งเสริมการค้าขายสินค้าพื้นเมืองยังเป็นการสร้างงานให้กับชาวบ้าน โดยพระองค์ได้ทรงพยายามผูกไมตรีกับจีนเพื่อที่จะให้เกิดประโยชน์ทางการค้ามากยิ่งขึ้น กรุงธนบุรีได้กลายมาเป็นเมืองท่าที่สำคัญที่สุดของไทย แทนกรุงศรีอยุธยาเดิมที่ถูกเผาทำลายไป มีภูมิประเทศและภูมิอากาศเอื้อต่อเกษตรกรรม

หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ ได้แก่ พระราชพงศาวดารกรุงธนบุรี สมุดภาพไตรภูมิ พระราชวังเดิม ป้อมวิไชยเณทร์ วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร

แหล่งข้อมูล/อ้างอิง

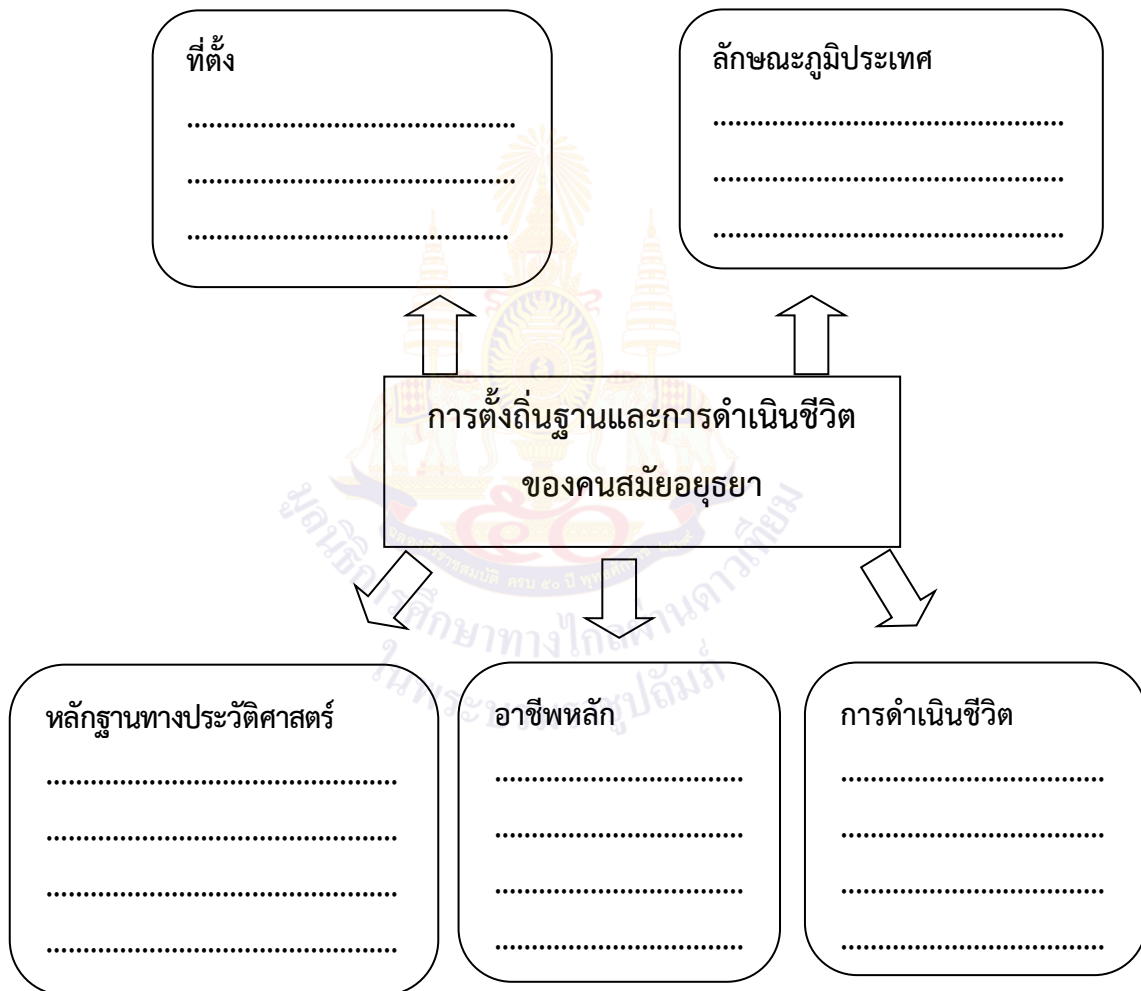
<https://th.wikipedia.org/wiki>

วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร

ใบงานที่ ๙ เรื่อง การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของคนสมัยอยุธยาและธนบุรี
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของคนสมัยอยุธยาและธนบุรี
 รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

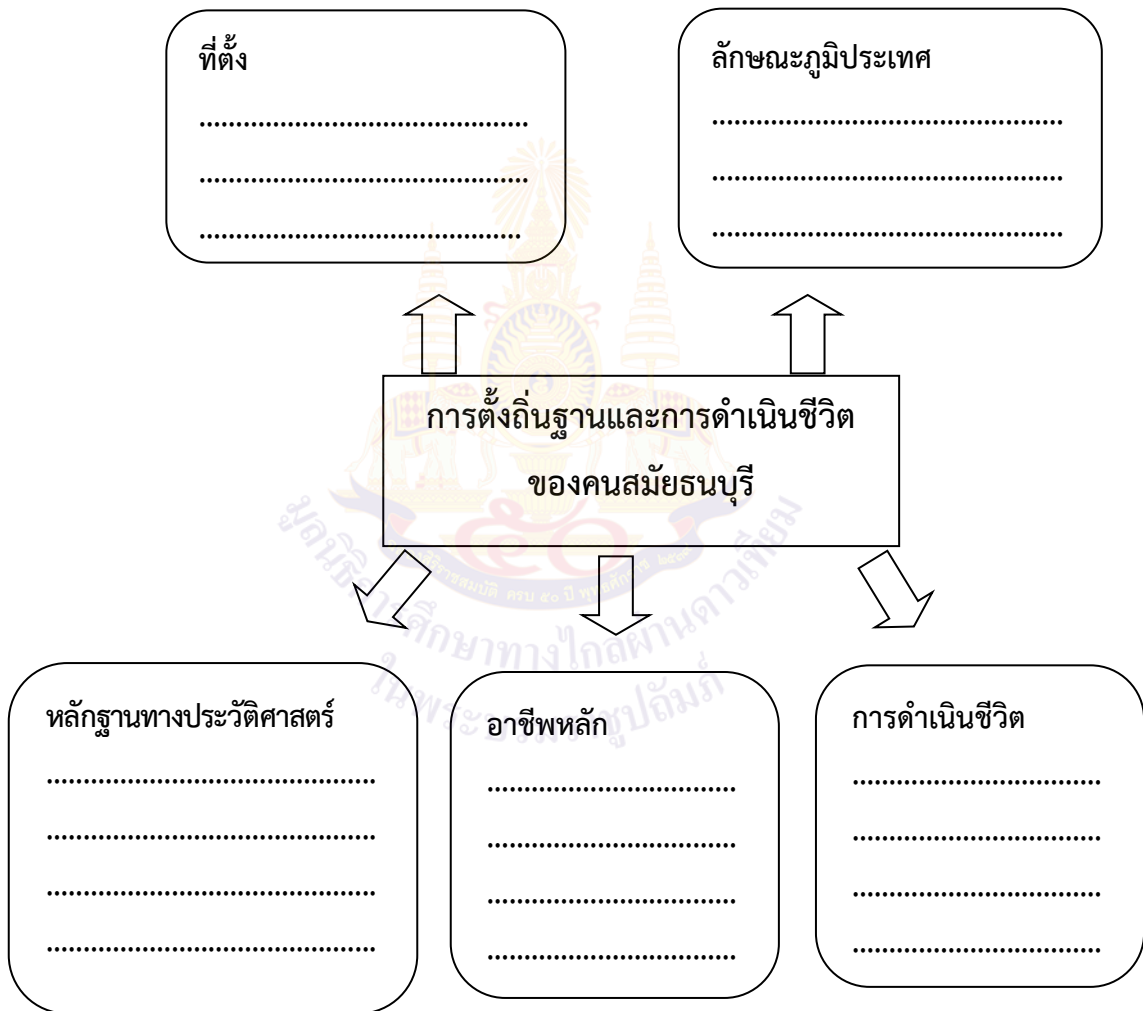
คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปองค์ความรู้จากการศึกษาข้อมูล เรื่อง การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของคนสมัยอยุธยาเป็นแผนผังความคิด

๑. ชื่อ-นามสกุล..... เลขที่..... ชั้น.....
๒. ชื่อ-นามสกุล..... เลขที่..... ชั้น.....
๓. ชื่อ-นามสกุล..... เลขที่..... ชั้น.....
๔. ชื่อ-นามสกุล..... เลขที่..... ชั้น.....

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของคนสมัยอยุธยาและธนบุรี
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของคนสมัยอยุธยาและธนบุรี
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปองค์ความรู้จากการศึกษาข้อมูล เรื่อง การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของคนสมัยธนบุรี เป็นแผนผังความคิด

๑. ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....
๒. ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....
๓. ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....
๔. ชื่อ-นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของคนสมัยรัตนโกสินทร์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของคนสมัยรัตนโกสินทร์
 รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

กรุงรัตนโกสินทร์

การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของคนสมัยรัตนโกสินทร์

กรุงรัตนโกสินทร์ เป็นราชอาณาจักรที่สี่ในยุครประวัติศาสตร์ของไทย เริ่มตั้งแต่การย้ายเมืองหลวงจากฝั่งกรุงธนบุรีมายังกรุงเทพมหานคร ซึ่งตั้งอยู่ทางตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี เสด็จขึ้นครองราชสมบัติ เมื่อวันที่ ๖ พ.ศ. ๒๓๒๕

ครั้งแรกของสมัยนี้เป็นการเพิ่มพูนอำนาจของอาณาจักร ถูกขัดจังหวะด้วยความขัดแย้งเป็นระยะกับพม่า เวียดนาม และลาว ส่วนครึ่งหลังนั้นเป็นการเผชิญกับประเทศเจ้าอาณานิคม อังกฤษและฝรั่งเศส จนทำให้ไทยเป็นเพียงประเทศเดียวในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ไม่ตกเป็นอาณานิคมของตะวันตก สมัยนี้มีพัฒนาการทางเศรษฐกิจและสังคมที่สำคัญ ด้วยการเพิ่มการค้ากับต่างประเทศ การเลิกทาส และการขยายการศึกษาแก่ชนชั้นกลางที่เกิดขึ้น ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชถูกแทนที่ด้วยระบอบราชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญ ในการปฏิวัติสยาม พ.ศ. ๒๔๗๕

การฟื้นฟูเศรษฐกิจ เศรษฐกิจของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นเริ่มฟื้นตัวในตอนปลายรัชกาลที่ ๒ เป็นต้นมา และเจริญรุ่งเรืองอย่างมากในสมัยรัชกาลที่ ๓ ผลผลิตทางการเกษตรและการค้าทางเรือสำเภากับต่างประเทศขยายตัวขึ้นมาก รายได้ของประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นมีที่มา ดังนี้ รายได้จากการค้ากับต่างประเทศ และรายได้ภายในประเทศ เป็นรายได้ของรัฐที่ได้จากภาษีอากรภายในประเทศ

การฟื้นฟูด้านสังคมและวัฒนธรรม การดำเนินชีวิตของผู้คนในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ยังคงลักษณะที่คล้ายกับการดำเนินชีวิตของคนไทยสมัยอยุธยาตอนปลาย โดยพยายามรักษารูปแบบทางวัฒนธรรม ประเพณีเดิมไว้ รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวประเทศไทยมีการปฏิรูปบ้านเมืองให้ทันสมัยทัดเทียมชาติตะวันตก อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักแต่ก็มีการประกอบอาชีพอื่นที่หลากหลายขึ้น และระบบไพร่ถูกยกเลิกไป

หลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์ เช่น วัดพระศรีรัตนศาสดาราม กฎหมายตราสามดวง ศิลปะจารึกวัดโพธิ์ พระที่นั่งอนันตสมาคม

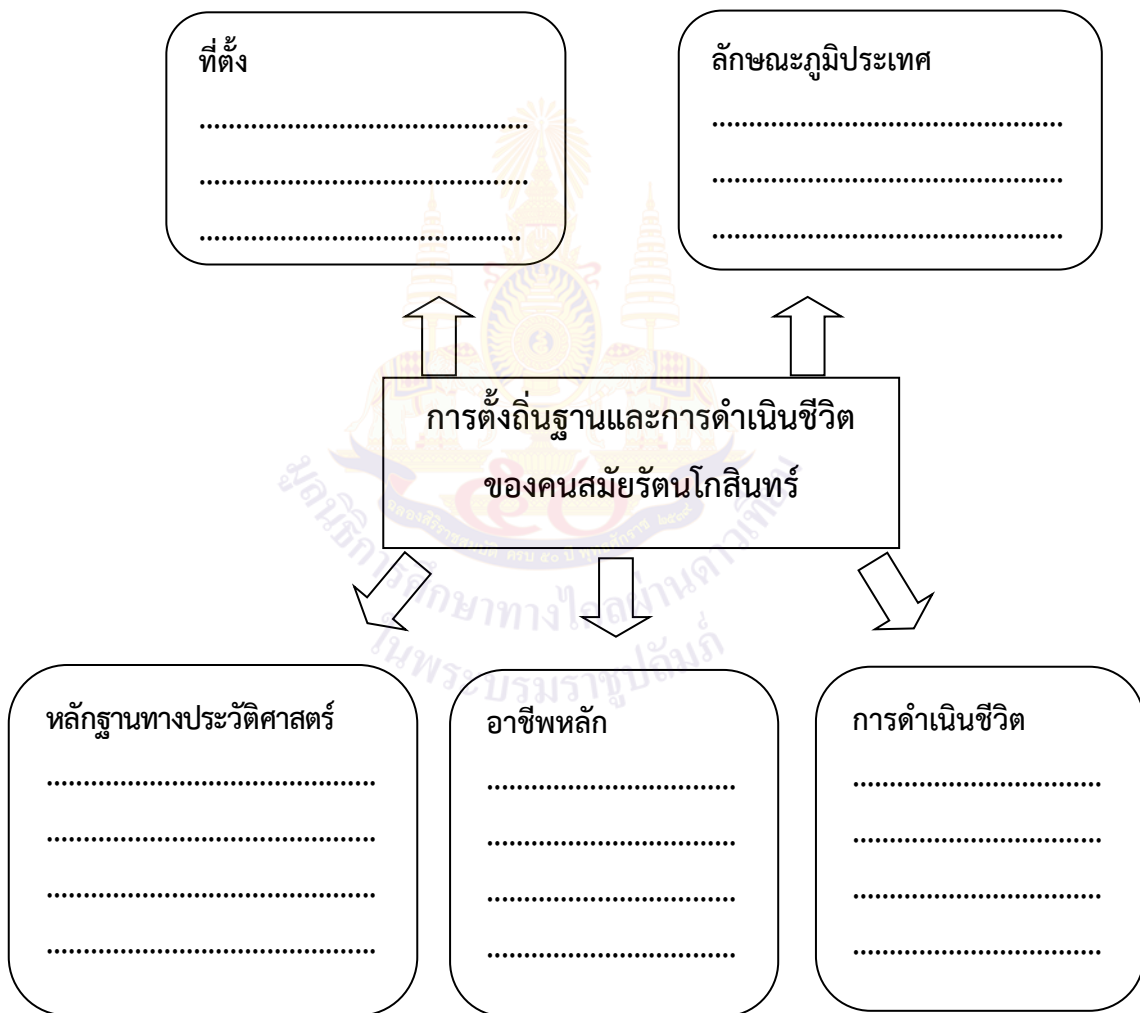
แหล่งข้อมูล/อ้างอิง

กฎหมายตราสามดวง

ites.google.com/a/srisawat.ac.th/prawatisastr-thiy/home/smay-ratnkosinthr-txn-tn

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของคนสมัยรัตนโกสินทร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของคนสมัยรัตนโกสินทร์
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปองค์ความรู้จากการศึกษาข้อมูล เรื่อง การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของคนสมัยรัตนโกสินทร์ เป็นแผนผังความคิด

๑. ชื่อ-นามสกุล..... เลขที่..... ชั้น.....
๒. ชื่อ-นามสกุล..... เลขที่..... ชั้น.....
๓. ชื่อ-นามสกุล..... เลขที่..... ชั้น.....
๔. ชื่อ-นามสกุล..... เลขที่..... ชั้น.....

ชื่อ : _____ สกุล : _____ วัน _____ เดือน _____ พ.ศ. _____
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ภูมิใจในท้องถิ่น

คำชี้แจง

๑. ระบายสีลงใน ☆ ของแต่ละกิจกรรมที่นักเรียนคิดว่าทำได้ตามระดับการประเมินเหล่านี้ เพื่อประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน

☆ ปรับปรุง ☆☆ พอใช้ ☆☆☆ ก่อนข้างดี ☆☆☆☆ ดี ☆☆☆☆☆ ดีมาก

กิจกรรม	ระดับความสามารถ
อธิบายการตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์และหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่แสดงพัฒนาการของมนุษย์ยุคหินที่พบในท้องถิ่นได้	☆☆☆☆☆
สามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาการของมนุษย์สมัยประวัติศาสตร์ในดินแดนไทยได้	☆☆☆☆☆
จำแนกการตั้งหลักแหล่งของแคว้นโบราณในภูมิภาคต่าง ๆ ได้	☆☆☆☆☆
เห็นความสำคัญของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อการตั้งหลักแหล่งและประวัติความเป็นมาของแคว้นโบราณในดินแดนไทย	☆☆☆☆☆
อธิบายการตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของมนุษย์สมัยประวัติศาสตร์	☆☆☆☆☆

๒. นับจำนวนดาวจากตารางข้างบนเพื่อบันทึกผลการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

☆ จำนวน..... ☆☆☆☆ จำนวน.....
 ☆☆ จำนวน..... ☆☆☆☆ จำนวน.....
 ☆☆☆ จำนวน.....

สรุป : วงกลมรอบผลการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนับจากข้อที่ได้ดาวมากที่สุด

ปรับปรุง พอใช้ ดี ก่อนข้างดี ดีมาก

๓. กาเครื่องหมาย ✓ ลงใน □ ที่นักเรียนวางแผนจะทำได้เพื่อพัฒนาการเรียนในครั้งต่อไป (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

_____ _____
 _____ _____

บันทึกการเรียนรู้ (Learning logs)

ชื่อ : _____ สกุล : _____ วัน _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการเรียนวิชานี้ในปลายภาคเรียน คือ.....
.....
.....

ฉันน่าจะเรียนรู้ได้ดีกว่านี้หาก.....
.....
.....

สิ่งที่ฉันอยากจะบอกคุณครู คือ.....
.....
.....

สิ่งที่ฉันควรปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น คือ.....
.....
.....

ปัญหาในการเรียนของฉัน คือ.....
.....
.....

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

<http://www.dltv.ac.th>

ประถมศึกษาปีที่ 4